

วารสารที่ดิน

ปีที่ ๖๓ ฉบับที่ ๔ เดือน กรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๖๐

กองแผนงาน กรมที่ดิน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ กทม. ๑๐๒๑๐

คณะกรรมการอำนวยการ

อธิบดี	ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ	กรรมการ
ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ	กรรมการ
รองอธิบดี	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนัก	กรรมการ
ผู้อำนวยการกอง	กรรมการ
เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
เลขานุการกรม	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรรมการและเลขานุการ

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ : นายยุทธนา ไพฑูรย์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : นางสาวพุทธไทย พักเหลือง
นางสาวอัจฉรา สันติปริชาจิตต์ นางสาวนริศรา มัลลย์พงษ์
นางเจริญลาภ สิ้นสุวรรณภรณ์ นางอมิวรรณ สวัสดิ์

กองบรรณาธิการ : นายชัชวาล สมจิตต์

นางสาวลินดาวรรณ ธรรมาภูมิชัย นายสมัญญ สุระเกียรติ
นางสาวสมศรี ประทุมเมธ นายณัฐพล ทิพย์มนตรี
นางดวงรัตน์ จันทระประดิษฐ์ นายสงวน มณีรัตนศักดิ์
นายวัชร มาลัยมาต นายขวัญชัย อนันทานนท์
นางสาวอนงค์นาถ กาญจนเพ็ญ นายชัยวัฒน์ นิมนันตกุล
นายภิระ ยมวัน นางสาวญาณารินทร์ แข็งแรง

ฝ่ายศิลป์ : นางสาวพัทยา มีสมมนต์

นางสาวกมลพร ทักษิณสถาพร นางสาวนารัตน์ จ้างประเสริฐ

ฝ่ายจัดการ

นางสาวอัจฉรา อุ่นใจ นางสาวพรทิพย์ รัตนพันธ์
นางสาวปัทมา เหลืองเพชรงาม นางพรพรรณ ฤทธิผล
นางภคนันท์ ภูคงน้ำ นางสาวพนิดา เต็งทับทิม
นายชูเกียรติ พวงเงิน

คุยกับ บ.ก.

วารสารที่ดิน ปีที่ ๖๓ ฉบับที่ ๔ ประจำเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๖๐ ตรงกับวันอาสาฬหบูชา ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ ซึ่งเป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา อันเป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนาเป็นครั้งแรกเป็นปฐมเทศนา คือ ธัมมจักกัปปวัตตนสูตรแก่ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ การแสดงธรรมครั้งนั้นทำให้พราหมณ์โกณฑัญญะ ๑ ใน ๕ ปัญจวัคคีย์เกิดความเลื่อมใสในพระธรรมของพระพุทธเจ้า จนได้บรรลุปะเป็นพระอริยบุคคลระดับโสดาบัน ท่านได้ขออุปสมบทในพระธรรมวินัยของพระพุทธเจ้า ด้วยวิธีอธิทิกขุอุปสัมปทา พระอัญญาโกณฑัญญะจึงกลายเป็นพระสงฆ์องค์แรกในโลก ทำให้ในวันนั้นพระรัตนตรัยครบองค์สามบริบูรณ์เป็นครั้งแรกในโลก คือ มีทั้งพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ วันอาสาฬหบูชา จึงเป็นวันที่พุทธศาสนิกชนจะได้ร่วมกันน้อมระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย พระธรรมวินัย อันเป็นแก่นแท้ของพระพุทธศาสนาให้เข้าใจอย่างถูกต้อง แล้วนำไปประพฤติปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ตนเอง และผู้อื่นต่อไปชั่วกาลนาน

วารสารที่ดินฉบับนี้ ได้คัดสรรเนื้อหาสาระที่ดี มีประโยชน์ โดยเฉพาะประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งได้รวบรวมประเด็นปัญหาในสำนักงานที่ดิน ทั้งที่เกิดขึ้นจากการที่พนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนโดยสำคัญผิด หรือมิได้ปฏิบัติตามระเบียบขั้นตอนวิธีการที่กฎหมายกำหนดเกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ นอกจากนี้ ยังมีหลักกฎหมายละเมิด รู้ไว้ ได้ประโยชน์ ซึ่งมีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ และระเบียบต่างๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และเป็นกฎหมายที่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติเป็นอย่างมาก โดยได้รวบรวมหลักกฎหมายในรูปแบบ คำถาม – คำตอบ เพื่อสะดวกในการศึกษาและง่ายต่อการจดจำ ส่วนคอลัมน์เปิดโลกทัศน์ไร้พรมแดน... ในครั้งนี้ ได้นำเรื่องราวของ ๑๒ เดือน กับเส้นทางดอกไม้บานที่แนะนำเส้นทางที่มีดอกไม้สวยงาม ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย และมีสาระดีๆ อีกมากมายที่ได้คัดสรรมานำเสนอ ในวารสารฉบับนี้ เพื่อพี่น้องชาวดินและสมาชิกวารสารที่ดินได้ใช้ประโยชน์ต่อไป

พบกันใหม่ฉบับหน้า

บ.ก.

“บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในวารสารที่ดิน เป็นวรรณกรรมของผู้เขียนโดยเฉพาะ กรมที่ดินและบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย”

CONTENT สารบัญ

ปีที่ ๖๓ ฉบับที่ ๔ เดือน กรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่องน่ารู้...

- ๓ ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์
- ๑๔ กรมที่ดินกับไทยแลนด์ ๔.๐
- ๒๓/กฎหมายละเมิด รู้ไว้ ได้ประโยชน์
- ๓๓/คำถาม-คำตอบ กฎหมายการอำนวยความสะดวก

ข้อคิด...

- ๔๕ เพื่อนแท้

หลักกฎหมายจากคดีปกครอง...

- ๕๖ เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง

คำคม...

- ๕๑ จงใช้ชีวิต...ให้เหมือนใช้สมาร์ทโฟน

หนังสือเวียน ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง...

- ๕๒ ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการนับคะแนนเสียงตามมติที่ประชุมใหญ่เจ้าของร่วมตามกฎหมายอาคารชุด
- ๕๔ หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๐๕.๔/ว ๑๒๔๓/๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๓

- ๕๖ ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดิน การขอคัด ขอลายสำเนาเอกสาร และการตรวจสอบหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

ลานกวี...

- ๕๙ เมืองดอยแดนภูผา ต้นธาราแม่น้ำปิง
ดงงามยิ่งถ้าสวย ร่ำรวยว่านร้อยแปด
ดูลมแดดหมอกเชยงดาว อำเภอยางตลาด
จังหวัดเชียงใหม่

เปิดโลกทัศน์ไร้พรมแดน...

- ๖๐ ๑๒ เดือน กับเส้นทางดอกไม้บาน

ความรู้คู่สุขภาพ...

- ๓/๒ สูดหายใจ สลายเครียด

ได้ร่มธรรมะ...

- ๓/๓ พ่อแม่รังแกฉัน กับ บาป ๑๔ ประการ

- ๓/๕ ภาพเล่าเรื่อง... (ภาพผู้บริหาร)

ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

นายณัฐวุฒิพัฒน์ กุลเพิ่มทวีรัตน์
ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม
สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน

การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน คู่กรณีจะต้องยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ก่อนการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องสอบสวนสิทธิและความสามารถของคู่กรณีรวมถึงความสมบูรณ์แห่งนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนให้ไปแล้วย่อมต้องถือเป็นการจดทะเบียนที่ถูกต้องตรงตามเจตนาของผู้ขอที่แสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจดทะเบียนแล้ว การที่คู่กรณีอ้างการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ได้กระทำไปแล้วรายใดเป็นการแสดงเจตนาไปโดยสำคัญผิดอันอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องเพิกถอนหรือแก้ไขให้เป็นการถูกต้อง ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ย่อมต้องพิจารณาจากเอกสารหลักฐานและเจตนาของคู่กรณีที่แสดงออกในขณะที่จดทะเบียนเป็นสำคัญ เพราะพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจหยั่งทราบถึงเจตนาในใจของคู่กรณีได้ หากไม่มีพยานหลักฐานใดชี้ชัดว่าเป็นการจดทะเบียนไปโดยสำคัญผิดย่อมต้องถือได้ว่าการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมนั้นเป็นไปโดยชอบแล้ว นอกจากนี้การที่พนักงานเจ้าหน้าที่มิได้ปฏิบัติตามระเบียบขั้นตอนวิธีการที่กฎหมายกำหนดเกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์แล้วอาจมีผลทำให้เกิดการร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจควรเผยแพร่เป็นความรู้ในการปฏิบัติงานแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนี้

๑. แก้ไขรายการจดทะเบียนแบ่งหักทางสาธารณประโยชน์ โดยอ้างว่าเกิดจากการแสดงเจตนาไปโดยสำคัญผิดและมีบุคคลภายนอกนำรถยนต์บรรทุกเข้าไปใช้ทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าวทำให้เกิดความชำรุดเสียหาย

๒. ขอจดทะเบียนโอนมรดกแต่เปลี่ยนเจตนาเป็นไม่ขอรับมรดกโดยขอรับเป็นเงินแทน ต่อมาอ้างว่าการไม่ขอรับมรดกดังกล่าวเป็นไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์และมีการแก้ไขเรื่องราวการจดทะเบียนโอนมรดกโดยใช้น้ำยาลบคำผิดเพื่อโอนมรดกแก่ทายาทเพียงคนเดียวเป็นการโอนมรดกไม่ถูกต้อง

๓. เพิกถอนรายการจดทะเบียน โดยอ้างว่าการจดทะเบียนขายที่ดินไม่มีการประกาศ ณ บริเวณที่ดิน

๔. ขอความเป็นธรรมในการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินแก่บรรดาทายาทโดยผู้ร้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วแจ้งว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายในการโอนมรดกสองขั้นตอน เมื่อผู้ร้องและทายาทไปทำการโอนมรดก พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายในการโอนสามขั้นตอน ทำให้ผู้ร้องและทายาทเสียค่าใช้จ่ายในการโอนมรดกเพิ่มขึ้นอีก

๕. ขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน แต่ผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ที่ดินได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว

เรื่องที่ ๑ แก้อัยการจดทะเบียนแบ่งหักทางสาธารณประโยชน์โดยอ้างว่าเกิดจากการแสดงเจตนาไปโดยสำคัญผิดและมีบุคคลภายนอกนำรถยนต์บรรทุกเข้าไปใช้ทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าว ทำให้เกิดความชำรุดเสียหาย

● ประเด็นปัญหา

นาย ส. นาง ช. และนาง ว. ขอให้อธิบดีกรมที่ดินใช้อำนาจตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พิจารณาแก้ไยรายการจดทะเบียนประเภทแบ่งหักที่สาธารณประโยชน์ในโฉนดที่ดิน โดยอ้างว่าเป็นการจดทะเบียนไปโดยคลาดเคลื่อน ซึ่งเกิดจากการแสดงเจตนาไปโดยสำคัญผิด จึงขอให้แก้ไยรายการจดทะเบียนแบ่งหักที่สาธารณประโยชน์ในโฉนดที่ดินดังกล่าวเป็นแบ่งแยกในนามเดิม

● กฎหมาย/ระเบียบ

- ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๑
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ และ ๑๓๐๕

● ความเห็นของกรมที่ดิน

การที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะพิจารณาได้ว่า การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ได้กระทำไปแล้ว รายใดเป็นการแสดงเจตนาไปโดยสำคัญผิด ย่อมต้องพิจารณาจากข้อกฎหมายประกอบเอกสารหลักฐาน และเจตนาของคู่กรณีที่เกิดขึ้นขณะจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเป็นสำคัญ เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจหยั่งทราบถึงเจตนาในใจของคู่กรณีได้ หากไม่มีพยานหลักฐานใดชี้ชัดว่าเป็นการจดทะเบียนไปโดยสำคัญผิด ย่อมต้องถือได้ว่าการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมนั้นเป็นไปโดยชอบแล้ว กรณีของเรื่องนี้ การจดทะเบียนแบ่งหักที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑ และเลขที่ ๒ เป็นที่สาธารณประโยชน์ได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลา ๙ ปี และ ๓ ปี ตามลำดับ (นับแต่วันจดทะเบียนจนถึงวันที่ร้องขอให้อธิบดีกรมที่ดินแก้ไข) หากการจดทะเบียนแบ่งหักที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวไม่ตรงตามเจตนา นาย ส. นาง ช. และ นาง ว. ก็น่าจะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่แก้ไขเพิกถอนเสียในขณะนั้น หรือภายในระยะเวลาไม่นานหลังจากพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนให้ไป ไม่ใช่ปล่อยเวลาให้ล่วงเลยมานานถึง ๙ ปี และ ๓ ปี อีกทั้งผู้ซื้อที่ดินจาก นาย ส. และนาง ช. ที่แบ่งแยกจากโฉนดที่ดินเลขที่ ๑ และเลขที่ ๒ ทุกรายต่างยืนยันว่าที่ดินที่นาย ส. นาง ช. และนาง ว. จดทะเบียนแบ่งหักที่สาธารณประโยชน์มีสภาพเป็นทางสาธารณประโยชน์ที่พวกเขาใช้สัญจรเข้าออกสู่ถนนใหญ่ตลอดมาจากการซื้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นว่า การจดทะเบียนแบ่งหักที่สาธารณประโยชน์นั้น เป็นการจดทะเบียนไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ที่ดินดังกล่าวย่อมตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมาย จึงไม่อาจมีคำสั่งเพิกถอนหรือแก้ไยรายการจดทะเบียนแบ่งหักที่สาธารณประโยชน์ในโฉนดที่ดินทั้งสองแปลง ดังกล่าวเพื่อทำให้ที่ดินซึ่งตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินไปแล้วกลับมาเป็นของเอกชนได้อีก เพราะขัดกับ มาตรา ๑๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

กรณีนาย ส. นาง ช. และนาง ว. ส่งคำพิพากษาศาลปกครองกลางคดีหมายเลขแดงที่ ๑๖๓/๙/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ มาเพื่อประกอบการพิจารณาเทียบเคียง โดยกล่าวอ้าง ผู้ฟ้องคดีตามคำพิพากษาขอคืนกรรมสิทธิ์ที่ดินและขอให้ชดเชยค่าเสียหาย โดยเห็นว่าราคาที่ดินมีมูลค่าสูง แต่ตนขอคืนเพราะหลงเจตนา แม้จะมีวุฒิภาวะ มีความรู้สูง แต่ไม่มีความรู้เฉพาะทาง จึงไม่เข้าใจความแตกต่าง ระหว่างทางสาธารณประโยชน์กับทางส่วนบุคคล เห็นว่าเมื่อการจดทะเบียนแบ่งหักที่สาธารณประโยชน์ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๑ และเลขที่ ๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้จดทะเบียนให้เป็นไปตามเจตนาของนาย ส. นาง ช. และนาง ว. ที่แสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในขณะนั้นแล้ว นอกจากนี้ในการรังวัดแบ่งแยกในนามเดิมที่ดิน

โฉนดที่ดินเลขที่ ๑ และเลขที่ ๒ ในภายหลังนาย ส. ได้รับทราบและยอมรับว่าที่ดินที่ตน นาง ช. และนาง ว. จดทะเบียนให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ (ทางสาธารณประโยชน์) มีสภาพเป็นทางสาธารณประโยชน์ อีกทั้งเมื่อพิจารณาถึงเพศ อายุ ฐานะ สุขภาพ อนามัย และสภาวะแห่งจิตของนาย ส. นาง ช. และนาง ว. แล้ว บุคคลทั้งสามเป็นข้าราชการครู ซึ่งเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้เป็นอย่างดี ย่อมเข้าใจความหมายของคำว่าสาธารณประโยชน์เป็นอย่างดี ฉะนั้น การจดทะเบียนแบ่งหักที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑ และเลขที่ ๒ เป็นที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวจึงเป็นการจดทะเบียนไปโดยถูกต้องตรงตามเจตนาของบุคคลทั้งสามแล้ว มิได้เกิดขึ้นจากความสำคัญผิดตามที่นาย ส. นาง ช. และนาง ว. กล่าวอ้าง แต่อย่างใด การที่นาย ส. นาง ช. นาง ว. ขอแก้ไขรายการจดทะเบียนแบ่งหักที่สาธารณประโยชน์เป็นแบ่งแยกในนามเดิมนั้น สาเหตุสืบเนื่องจากมีบุคคลนำรถยนต์บรรทุกเข้าไปใช้ทางสาธารณประโยชน์ที่นาย ส. นาง ช. และนาง ว. จดทะเบียนแบ่งหักให้เป็นทางสาธารณประโยชน์แล้ว ทำให้ทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าวชำรุดเสียหาย ในกรณีนี้นาย ส. กับพวก จะต้องติดต่อกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรักษาทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าว เพื่อดำเนินการห้ามมิให้รถยนต์บรรทุกเข้าไปใช้เส้นทางดังกล่าวอีกต่อไป

เรื่องที่ ๒ ขอจดทะเบียนโอนมรดกแต่เปลี่ยนเจตนาเป็นไม่ขอรับมรดกโดยขอรับเป็นเงินแทน ต่อมาอ้างว่าการไม่ขอรับมรดกดังกล่าวเป็นไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์และมีการแก้ไข เรื่องราวการจดทะเบียนโอนมรดกโดยใช้น้ำยาลบคำผิดเพื่อโอนมรดกแก่ทายาทเพียงคนเดียวเป็นการโอนมรดกไม่ถูกต้อง

● ประเด็นปัญหา

นาย ส. ร้องเรียนต่ออธิบดีกรมที่ดินขอให้เพิกถอนรายการจดทะเบียนประเภทโอนมรดกในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) โดยอ้างว่ามีการแก้ไขคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมและการสอบสวนสิทธิในที่ดิน (ท.ด.๑ ก.) และแบบบันทึกการสอบสวนขอจดทะเบียนโอนมรดก (ท.ด.๘) ประเภทโอนมรดก โดยใช้น้ำยาลบคำผิดลบชื่อ นาย ส. ซึ่งเป็นผู้ขอรับโอนมรดกร่วมกับ นาง ล. ออก เพื่อโอนมรดกให้แก่ นาง ล. แต่เพียงผู้เดียว และการที่ นาย ส. ได้ลงนามในบันทึกแสดงความประสงค์ไม่รับมรดกเป็นเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์และพนักงานเจ้าหน้าที่มิได้แจ้งให้ทราบ เป็นเหตุให้การโอนมรดกดังกล่าวแก่ทายาทไม่ถูกต้อง จึงขอให้เพิกถอนรายการจดทะเบียนโอนมรดกตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

● กฎหมาย/ระเบียบ

- ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๑ และ ๘๑
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๐, ๘๕๒ และ ๑๗๕๐
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗
- คำพิพากษาฎีกา ที่ ๕๙๐/๒๕๔๐

● ความเห็นของกรมที่ดิน

กรณีของเรื่องนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาง ล. นางสาว น. นาย ส. นาย จ. นาย ม. และนาย ธ. ได้ไปขอจดทะเบียนโอนมรดกที่ดิน น.ส.๓ ซึ่งมีชื่อ นาง บ. เจ้ามรดกเป็นผู้ถือสิทธิครอบครองตามมาตรา ๘๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยนางสาว น. นาย จ. นาย ม. และนาย ธ. ตกลงไม่ขอรับมรดกที่ดินแปลงดังกล่าว และให้นาง ล. กับนาย ส. รับมรดกที่ดิน น.ส.๓ ร่วมกัน ในเวลาต่อมา นาย ส. ได้ตกลงกับนาง ล. ไม่ขอรับมรดกที่ดินแปลงดังกล่าว แต่จะขอรับเป็นเงินจากนาง ล. แทน ดังนั้น เจ้าหน้าที่สอบสวนสิทธิจึงได้แก้ไขคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมและการสอบสวนสิทธิในที่ดิน (ท.ด.๑ ก.) ประเภทโอนมรดก ในข้อ ๓ ช่องผู้รับมรดก และแบบบันทึกการสอบสวนขอจดทะเบียนโอนมรดก (ท.ด.๘) ประเภทโอนมรดก ช่องผู้ให้ถ้อยคำ โดยใช้น้ำยาลบคำผิดลบชื่อ นาย ส. ผู้รับมรดกและผู้ให้ถ้อยคำออกเสีย และแก้ไขบัญชีเครือญาติในส่วนชื่อนาย ส. จากผู้ขอรับเป็นผู้ไม่ขอรับ ให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงแต่มิได้แก้ไขประกาศ (ท.ด.๒๕) เรื่องโอนมรดก จากนาง ล. และพวก เป็น นาง ล. ยื่นเรื่องราวขอรับมรดกของนาง บ. เพียงผู้เดียว นอกจากนี้ นาย ส. ก็ได้ลงลายมือชื่อเป็นผู้ขอรับมรดกและผู้ให้ถ้อยคำในคำขอ (ท.ด.๑ ก.) และแบบบันทึกการสอบสวนขอจดทะเบียนโอนมรดก (ท.ด.๘) แต่อย่างไรก็ตาม มีเพียงนาง ล. ลงลายมือชื่อเป็นผู้ขอรับมรดกและผู้ให้ถ้อยคำ แต่เพียงผู้เดียวเท่านั้น ในระหว่างประกาศ นาง ล. ผู้ขอรับมรดก ได้นำหนังสือแสดงการไม่รับมรดกที่ดินที่นางสาว น. นาย จ. นาย ส. และนาย ธ. แสดงเจตนาไม่ขอรับมรดกที่ดิน น.ส.๓ ไปแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามข้อ ๔ (๒) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ เมื่อประกาศครบกำหนด ไม่มีผู้ใดคัดค้าน พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้จดทะเบียนโอนมรดกให้แก่ นาง ล. จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นว่าการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดิน น.ส.๓ ระหว่าง นาง บ. (ตาย) กับ นาง ล. ผู้รับมรดก เป็นการจดทะเบียนไปโดยถูกต้องแล้ว

เนื่องจากนาย ส. ได้ตกลงกับนาง ล. ว่าตนจะไม่รับมรดกที่ดินแปลงดังกล่าว โดยให้นาง ล. เป็นผู้รับมรดก แต่เพียงผู้เดียว และได้ลงลายมือชื่อในหนังสือแสดงการไม่รับมรดกที่ดิน กรณีจึงเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ ตามมาตรา ๘๕๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยทั้งสองฝ่ายตกลงรับข้อพิพาทอันใดอันหนึ่งซึ่งมีอยู่หรือจะมีขึ้นให้เสร็จไปด้วยต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน และผลของสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น ย่อมทำให้การเรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายได้ยอมสละนั้นระงับสิ้นไป และทำให้แต่ละฝ่ายได้สิทธิตามที่แสดงในสัญญานั้น ซึ่งมีผลผูกพัน นาย ส. ตามนัยมาตรา ๘๕๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น นาย ส. จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องเอาส่วนแบ่งมรดกที่ดินดังกล่าวได้ ตามนัยมาตรา ๑๗๕๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๐/๒๕๔๐)

สำหรับประเด็นที่นาย ส. อ้างว่า การที่ตนลงนามในบันทึกแสดงความประสงค์ไม่รับมรดกเป็นเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ประกอบกับพนักงานเจ้าหน้าที่มิได้แจ้งให้ทราบ เป็นเหตุให้การโอนมรดกที่ดิน น.ส.๓ ให้แก่ทายาทไม่ถูกต้อง เห็นว่าคำกล่าวอ้างของ นาย ส. ฟังไม่ขึ้นเนื่องจากการที่นาย ส. ซึ่งเป็นทายาทที่มีสิทธิรับมรดกได้ทำหนังสือยินยอมให้นาง ล. ทายาทคนอื่นรับมรดกไปโดยไม่ขอเกี่ยวข้องกับสืบเนื่องจาก นาย ส. ได้ตกลงกับนาง ล. ผู้รับมรดก โดยให้นาง ล. รับโอนมรดกที่ดินแปลงดังกล่าวไปแต่เพียงผู้เดียว อันเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ ตามนัยมาตรา ๘๕๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมีผลผูกพันตามกฎหมาย อีกทั้งหลังจากได้มีการประกาศการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดิน น.ส.๓ ได้เพียง ๕ วัน นาง ล. ผู้รับมรดก ได้นำหนังสือแสดงความประสงค์ไม่ขอรับมรดกที่ดินที่นางสาว น. นาย ม. นาย จ. นาย ส. และนาย ธ. แสดงเจตนาว่าไม่มีความประสงค์จะขอรับมรดกที่ดิน น.ส.๓ มาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดประกาศ ซึ่งถูกต้องตรงกับบัญชีเครือญาติที่นาง ล. แสดงไว้ ประกอบกับการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดิน น.ส.๓ ได้มีการประกาศ ครบกำหนดไม่มีการคัดค้าน พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้จดทะเบียนให้ไปเมื่อวันระยะเวลาตั้งแต่วันที่จดทะเบียนจนถึงวันที่นาย ส. ร้องเรียนขอให้เพิกถอนรายการจดทะเบียนโอนมรดกดังกล่าวก็เป็นเวลาที่ล่วงเลยมากกว่าสิบปีแล้ว ซึ่งเป็นการผิดวิสัยของผู้ได้รับความเสียหาย ที่พึงกระทำเพื่อรักษาสិทธิของตน จากข้อเท็จจริงข้างต้นเห็นว่าการที่นาย ส. ลงนามในบันทึกแสดงความประสงค์ไม่รับมรดกนั้นถูกต้องตรงตามความประสงค์ของนาย ส. แล้ว มิได้เกิดจากรู้เท่าไม่ถึงการณ์แต่อย่างใด คำกล่าวอ้างของนาย ส. จึงไม่อาจรับฟังได้ ดังนั้น เมื่อการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดิน น.ส.๓ เป็นการจดทะเบียนไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว จึงไม่อาจเพิกถอนรายการจดทะเบียนโอนมรดกดังกล่าวตามที่นาย ส. ร้องขอได้

หากนาย ส. เห็นว่า การจดทะเบียนโอนมรดกที่ดิน น.ส.๓ ดังกล่าวเป็นการจดทะเบียนไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว นาย ส. ก็ชอบที่จะใช้สิทธิทางศาลยุติธรรมต่อไป

เรื่องที่ ๓ เพิกถอนรายการจดทะเบียน โดยอ้างว่าการจดทะเบียนขายที่ดินไม่มีการประกาศ ณ บริเวณที่ดิน

● ประเด็นปัญหา

นางสาว ล. ขอให้อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนขายที่ดินหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) โดยอ้างว่าที่ดิน น.ส.๓ ทั้งห้าแปลงเป็นของตนเองแต่ลงชื่อนาย ส. เป็นผู้ถือสิทธิครอบครองแทน นาย ส. ได้จดทะเบียนขายที่ดินให้แก่ นาย ศ. ไปโดยไม่ได้รับอนุญาต และการจดทะเบียนขายที่ดินดังกล่าวไม่มีการประกาศ ณ บริเวณที่ดิน ทำให้ไม่สามารถคัดค้านการซื้อขายที่ดินได้

● กฎหมาย/ระเบียบ

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓/๓
- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕
- ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๑
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๙

- คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๔๒๒/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๓๙ เรื่อง ระเบียบการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ในหน้าที่นายอำเภอหรือผู้ทำการแทนและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๓๙

● ความเห็นของกรมที่ดิน

๑. น.ส.๓ เลขที่ ๑ ถึง ๕ ทั้งห้าแปลง ออกให้แก่ นาย ส. ในชั้นนี้ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่า นาย ส. ผู้มีชื่อใน น.ส.๓ ข้างต้น เป็นผู้มียุทธสิทธิครอบครอง ตามนัยมาตรา ๑๓๓/๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การที่นางสาว ล. อ้างว่าตนเป็นเจ้าของที่ดิน น.ส.๓ ทั้งห้าแปลงแต่ลงชื่อนาย ส. เป็นผู้ถือสิทธิครอบครองแทนจึงเป็นการโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินของนาย ส. ผู้มีชื่อในทะเบียนที่ดิน ซึ่งเป็นเรื่องข้อเท็จจริงในกรณีเช่นนี้จึงเป็นเรื่องที่นางสาว ล. จะต้องไปใช้สิทธิทางศาลตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่านาย ส. หรือนางสาว ล. เป็นผู้มียุทธสิทธิในที่ดิน น.ส.๓ ดังกล่าวข้างต้น

๒. การจดทะเบียนขายที่ดิน น.ส.๓ เลขที่ ๑ ระหว่าง นาย ส. ผู้ขาย กับ นาย ศ ผู้ซื้อ เป็นการจดทะเบียนไปโดยชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มอบหมายให้กำนันตำบล ม เป็นผู้ปิดประกาศการจดทะเบียนขายที่ดิน น.ส.๓ เลขที่ ๑ ซึ่งธรรมเนียมการปฏิบัติเกี่ยวกับการปิดประกาศกำนันตำบลท้องที่ที่ดินตั้งอยู่จะทำการปิดประกาศดังกล่าวในวันเดียวกันกับวันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งประกาศการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมไปให้ทำการปิดประกาศหรืออย่างช้าในวันรุ่งขึ้นโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รายงานว่าได้ปิดประกาศเรื่องขายที่ดินโดยปิดประกาศว่าการอำเภอ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๙ แม้กำนันตำบล ม ผู้ปิดประกาศจะมีได้แจ้งวันที่ปิดประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก็ตาม แต่มาเชื่อได้ว่าอย่างช้าที่สุดกำนันตำบล ม ได้ปิดประกาศในวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๓๙ เมื่อนับประกาศฉบับนี้เป็นฉบับสุดท้ายแล้ว ประกาศจะครบกำหนดในวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๓๙ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จดทะเบียนขายให้เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นระยะเวลาหลังพ้นกำหนดประกาศแล้ว ดังนั้นการจดทะเบียนขายที่ดิน น.ส.๓ ดังกล่าว เป็นการจดทะเบียนไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

๓. เมื่อการจดทะเบียนตาม ๒ เป็นการจดทะเบียนโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว การจดทะเบียนขายระหว่าง นาย ศ. ผู้ขาย กับ นาย ศ. ผู้ซื้อ ในลำดับต่อมาเป็นการจดทะเบียนไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดทำประกาศเรื่องขายที่ดินโดยระบุหมู่และตำบลซึ่งเป็นที่ตั้งของที่ดินตลาดเคลื่อนไปจากหน้า น.ส.๓ เลขที่ ๑ โดยระบุหมู่และตำบลซึ่งเป็นที่ตั้งของที่ดินที่ขอจดทะเบียนขายเป็นหมู่ที่ ๖ ตำบล ห ทั้งที่ น.ส.๓ ดังกล่าวได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหมู่และตำบลเป็นหมู่ที่ ๔ ตำบล ม แล้วและไม่จัดทำประกาศให้ครบถ้วน โดยไม่ระบุนาณาเขตทิศทั้งสี่ของ น.ส.๓ ว่า จดที่ดินไดยาวประมาณเท่าใดตามที่ระบุไว้ในด้านหน้า น.ส.๓ ทำให้เนื้อหาประกาศขายที่ดินตลาดเคลื่อนไปจากข้อเท็จจริงและไม่ครบถ้วนในสาระสำคัญยอมเป็นเหตุให้ผู้ที่ครอบครองที่ดินตาม น.ส.๓ เลขที่ ๑ ไม่ทราบหรือสำคัญผิดในข้อเท็จจริงได้ว่าที่ดินที่นาย ธ. ขอจดทะเบียนขายเป็น น.ส.๓ เลขที่ ๑ หมู่ที่ ๖ ตำบล ห มีใช้ที่ดิน น.ส.๓ เลขที่ ๑ หมู่ ๔ ตำบล ม ที่ตนครอบครองทำประโยชน์ แต่เป็นที่ดินคนละแปลงกัน จึงไม่ได้คัดค้านภายในกำหนดซึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถือสิทธิครอบครองอยู่ได้รับความเสียหาย แม้การจดทะเบียนขายระหว่าง นาย ธ ผู้ขาย กับ นาย ศ ผู้ซื้อจะได้มีการปิดประกาศการขอจดทะเบียนขายในสถานที่ต่างๆ ครบถ้วน ตามที่กฎหมายกำหนดตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ.๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้วก็ตาม แต่โดยที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วนตลาดเคลื่อนไปจากข้อเท็จจริงและไม่ระบุนาณาเขตของที่ดินที่ประกาศขอจดทะเบียนให้ทราบ จึงมีผลทำให้ผู้มีสิทธิคัดค้านไม่ทราบว่ามี การประกาศนิติกรรมที่ดินที่ตนครอบครองอยู่ จึงทำให้ไม่ทราบสิทธิคัดค้านของตน ซึ่งเป็นสาระสำคัญในการประกาศขายที่ดิน จึงมีผลทำให้การจดทะเบียนขายที่ดินดังกล่าวเป็นการจดทะเบียนไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องเพิกถอนตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

๔. สำหรับการจดทะเบียนขายที่ดิน น.ส.๓ เลขที่ ๒ ถึง ๔ อีก ๔ แปลง ระหว่าง นาย ส. ผู้ขาย กับ นาย ศ. ผู้ซื้อ ปรากฏจากการตรวจสอบของอำเภอว่า ที่ดินทั้งสี่แปลงดังกล่าวตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบล ม และฐานข้อมูลทางฝ่ายปกครอง ปรากฏชื่อหมู่ที่ ๔ ตำบล ม แล้ว การที่นาย ส. ยื่นขอจดทะเบียนขายที่ดิน น.ส.๓ ให้แก่นาย ศ. โดยให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าที่ดินที่ขอจดทะเบียนขายข้างต้นตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๓ ตำบล ห และมอบหมายให้กำนันตำบล ห. นำประกาศการขายที่ดินดังกล่าวไปปิด ณ ที่ทำการกำนันตำบล ห. และบริเวณที่ดินซึ่งกำนันตำบล ห. ได้ปิดประกาศในที่ทำการของตนกรณีจึงเป็นเหตุให้มีการจัดทำประกาศขายที่ดินที่มีเนื้อหาซึ่งเป็นสาระสำคัญตลาดเคลื่อนไปจากข้อเท็จจริงทั้งที่ที่ดินทั้งหมดตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบล ม มีใช้ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๓ ตำบล ห แต่อย่างใด เป็นเหตุทำให้มีการปิดประกาศขายที่ดินผิดตำบลท้องที่ ถือได้ว่าการจดทะเบียนขายที่ดินดังกล่าวมีการปิดประกาศในสถานที่ต่างๆ ไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดตามข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ.๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกอบกับในการประกาศพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดทำประกาศไม่ครบถ้วนโดยไม่ระบุนาณาเขตทิศทั้งสี่ของ น.ส.๓ ทั้งสี่แปลงว่าจดที่ดินไดยาวประมาณเท่าใดตามที่ระบุไว้ด้านหน้าของ น.ส.๓ ทั้งสี่แปลง เป็นเหตุให้ผู้ครอบครองและมีสิทธิคัดค้านไม่ทราบว่าเป็นการประกาศขายที่ดินแปลงใด ดังนั้น การจดทะเบียนขายที่ดิน น.ส.๓ ทั้ง ๔ แปลงข้างต้นจึงเป็นการจดทะเบียนไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องดำเนินการเพิกถอนตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เรื่องที่ ๔ ขอความเป็นธรรมในการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินแก่บรรดาทายาทโดยผู้ร้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วแจ้งว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายในการโอนมรดกสองขั้นตอน เมื่อผู้ร้องและทายาทไปทำการโอนมรดก พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายในการโอนมรดกสามขั้นตอน ทำให้ผู้ร้องและทายาทเสียค่าใช้จ่ายในการโอนมรดกเพิ่มขึ้นอีก

● ประเด็นปัญหา

นาย ฅ ขอรับโอนมรดกของนาย ก ซึ่งเป็นทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของนาง จ แต่นาย ก ได้เสียชีวิตก่อนที่จะมีการจดทะเบียนโอนมรดกให้ปรากฏสิทธิของนาย ก และนาย ก ได้ทำพินัยกรรมบุตรทุกคนให้มีสิทธิรับมรดก เว้นแต่นางสาว ศ แต่ผู้เดียวที่มีสิทธิได้รับมรดก ปัจจุบันนางสาว ศ ผู้รับพินัยกรรมได้ถึงแก่กรรมแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจพินัยกรรมแล้วแจ้งนาย ฅ ผู้ร้องว่า ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการโอนมรดกสองขั้นตอน คือโอนมรดกของนาง จ ให้ปรากฏสิทธิของนาย ก แล้วโอนมรดกให้ทายาทของนาย ก เนื่องจากเป็นทรัพย์สินนอกพินัยกรรม ต่อมานาย ฅ และทายาทไปทำการจดทะเบียนโอนมรดก พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งว่าต้องมีการโอนมรดกสามขั้นตอน คือโอนมรดกของนาง จ ให้ปรากฏสิทธิของนาย ก แล้วโอนมรดกให้ปรากฏสิทธิของนางสาว ศ ก่อนที่พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันจะยื่นคำขอรับโอนมรดกของนางสาว ศ ซึ่งทำให้นาย ฅ และทายาทผู้ขอรับมรดกเสียค่าใช้จ่ายในการโอนมรดกเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๒ ของราคาประเมินทุนทรัพย์

● กฎหมาย/ระเบียบ

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๐๘, ๑๖๒๙, ๑๖๙๙, ๑๗๐๐, ๑๗๐๖(๒) และ ๑๗๑๙
- ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘๑ และ ๘๒
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓
- ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก พ.ศ. ๒๕๔๔ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๕๒/๔ (๒)

● ความเห็นของกรมที่ดิน

กรณีตามพินัยกรรมของนาง จ ฉบับลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๐๙ ข้อ ๑ (๑) ระบุว่า “ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๓ เนื้อที่ประมาณ ๓ ไร่ ๓ งาน ๔ ตารางวา ขอมอบให้นางสาว ว เป็นผู้ดูแลเก็บผลประโยชน์ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ข้าพเจ้าและเสียภาษีตลอดจนค่าใช้จ่ายในการดูแล ไม่ยกให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่ผู้ใดทั้งสิ้น และห้ามมิให้นางสาว ว โอนขายกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงนี้นอกจากทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ข้าพเจ้า” เมื่อพิจารณาจากถ้อยคำในพินัยกรรมจะเห็นได้ว่านาง จ มิได้ระบุว่ายกทรัพย์สินมรดกที่ดินแปลงนี้ให้แก่ผู้ใดเป็นการแน่นอน เพียงแต่กำหนดให้นางสาว ว เป็นผู้ดูแลเก็บผลประโยชน์ในที่ดินมรดกเท่านั้น ส่วนข้อกำหนดที่ “ห้ามมิให้นางสาว ว โอนขายกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงนี้นอกจากทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ข้าพเจ้า” แต่ไม่ได้กำหนดให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้จะได้รับทรัพย์สินมรดกนั้นเป็นสิทธิเด็ดขาด เมื่อมีการละเมิดข้อกำหนดห้ามโอน ข้อกำหนดดังกล่าวย่อมเป็นอันไร้ผล ตามมาตรา ๑๗๐๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นาง จ เสียชีวิตเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐ ดังนั้น ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๓ ซึ่งเป็นทรัพย์สินมรดกของนาง จ จึงเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทโดยธรรมของนาง จ ตามมาตรา ๑๖๙๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อนางสาว ว เสียชีวิตเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐ และนาง ส ผู้จัดการมรดกของนาง จ ตามคำสั่งศาลแพ่ง มีความประสงค์จะโอนมรดกที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๑, ๒๔๒, ๒๔๓, ๒๔๔, ๒๖๙, ๓๑๖ และ ๓๑๗

ซึ่งแยกมาจากโฉนดที่ดินเลขที่ ๓ ให้ปรากฏสิทธิของนาย ก บุตรของนาง จ ในฐานะทายาทโดยธรรม ย่อมเป็นอำนาจของผู้จัดการมรดกของนาง จ ที่จะกระทำได้ตามมาตรา ๑๓/๑๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่โดยที่นาย ก ได้เสียชีวิตไปแล้วเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ และศาลได้มีคำสั่งแต่งตั้ง นาย ฅ และนาง พ เป็นผู้จัดการมรดกของนาย ก ไว้แล้ว ในการจดทะเบียนโอนมรดกเพื่อให้ปรากฏสิทธิของนาย ก จึงต้องลงชื่อนาย ฅ และนาง พ ผู้จัดการมรดกนาย ก เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก พ.ศ. ๒๕๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๕๒/๔ (๒) เมื่อโอนมรดกให้ปรากฏสิทธิของนาย ก แล้ว ที่ดินตามโฉนดที่ดินทั้ง ๗ แปลงดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินมรดกของนาย ก และอยู่ภายใต้ข้อกำหนดตามพินัยกรรมของนาย ก ฉบับลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๓๒ ที่ระบุว่า “เมื่อข้าพเจ้าถึงแก่ความตาย ให้ทรัพย์สินของข้าพเจ้าทั้งหมด ทั้งที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่จะมีต่อไปในอนาคตให้จัดการทรัพย์สินของข้าพเจ้าดังต่อไปนี้.....” และความในข้อ ๔ ระบุว่า “ให้ตัดมรดกแก่ลูกทุกคนตลอดถึงผู้รับมรดกแทนที่ด้วยเว้นแต่ นางสาว ศ แต่ผู้เดียว เป็นผู้รับผลประโยชน์จากกองมรดกทั้งหมด.....” จึงเป็นกรณีเจ้ามรดกตัดทายาทโดยธรรมของตนมิให้รับมรดกด้วยแสดงเจตนาชัดแจ้งโดยพินัยกรรม ตามมาตรา ๑๖๐๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อนาย ก มีสิทธิรับมรดกของนาง จ ในฐานะทายาทโดยธรรมแล้ว แม้จะมีการจดทะเบียนให้ปรากฏสิทธิของนาย ก หลังจากวันที่ทำพินัยกรรมฉบับดังกล่าว ทรัพย์สินมรดกของนาง จ ที่ตกได้แก่นาย ก ย่อมตกอยู่ในบังคับตามพินัยกรรมของนาย ก ทั้งสิ้น ดังนั้น ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๑, ๒๔๒, ๒๔๓, ๒๔๔, ๒๖๙, ๓๑๖ และ ๓๑๗ ซึ่งแยกมาจากโฉนดที่ดินเลขที่ ๓ จึงมิใช่ทรัพย์สินนอกพินัยกรรมตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง บุตรที่ถูกตัดมิให้รับมรดกตามพินัยกรรมจึงไม่มีสิทธิรับมรดกของนาย ก ทรัพย์สินมรดกของนาย ก ทั้งหมดย่อมตกได้แก่นางสาว ศ ทายาทตามพินัยกรรม นางสาว ศ เสียชีวิตเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๖ โดยมีได้ทำพินัยกรรม ไม่มีคู่สมรสและไม่มีผู้สืบสันดานที่ดินตามโฉนดที่ดินข้างต้นจึงเป็นทรัพย์สินมรดกของนางสาว ศ จึงตกได้แก่นาย ก โดยทายาทโดยธรรมในลำดับถัดไปคือพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ตามมาตรา ๑๖๒๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (มารดาของนางสาว ศ ถึงแก่กรรม เมื่อปี ๒๕๒๘) ดังนั้น การจดทะเบียนโอนมรดกตามโฉนดที่ดินทั้ง ๗ แปลงจึงต้องดำเนินการ ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ นาง ส ผู้จัดการมรดกนาง จ โอนมรดกเข้ากองมรดกของนาย ก (บุตรเจ้ามรดก) โดยนาย ฅ และนาง พ ผู้จัดการมรดกของนาย ก เป็นผู้รับโอนมรดกในฐานะทายาทโดยธรรม ซึ่งเป็นการโอนมรดกระหว่างผู้บุพการีกับผู้สืบสันดาน เสียค่าธรรมเนียมในการโอนร้อยละ ๐.๕ ของราคาประเมินทุนทรัพย์ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒ (๗) (ง)

ขั้นตอนที่ ๒ นาย ฅ และนาง พ ผู้จัดการมรดกของนาย ก โอนมรดกเข้ากองมรดกของนางสาว ศ โดยนาย ฅ และนาง ก ผู้จัดการมรดกของนางสาว ศ เป็นผู้รับโอนมรดกในฐานะผู้รับพินัยกรรม ซึ่งเป็นการโอนมรดกระหว่างผู้บุพการีกับผู้สืบสันดาน เสียค่าธรรมเนียมในการโอนร้อยละ ๐.๕ ของราคาประเมินทุนทรัพย์ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒ (๗) (ง)

ขั้นตอนที่ ๓ นาย ฅ และนาง ก ผู้จัดการมรดกของนางสาว ศ โอนมรดกให้แก่ผู้ขอรับมรดก ซึ่งเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันของนางสาว ศ จึงเป็นการรับโอนมรดกในฐานะทายาทโดยธรรม เสียค่าธรรมเนียมในการโอนมรดกร้อยละ ๒ ของราคาประเมินทุนทรัพย์ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒ (๗) (ง)

เรื่องที่ ๕ ขอบจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน แต่ผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ที่ดินได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว

● ประเด็นปัญหา

นาง ส นำคำสั่งศาลฎีกา คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ และคำพิพากษาศาลชั้นต้น มายื่นขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินซึ่งมีชื่อนาย จ (ตาย) เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ โดยศาลวินิจฉัยว่า นาย จ ถือครองที่ดินแทนนาง ส และให้นางสาว ป ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาย จ (จำเลย) แก้ไขจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินจากนาย จ มาเป็นชื่อนาง ส แต่เนื่องจากนางสาว ป ซึ่งเป็นจำเลยและเป็นผู้จัดการมรดกนาย จ ไม่มาดำเนินการ และศาลมีคำสั่งยกคำร้องของนาง ส ที่ขอให้ใช้คำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา การจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อในโฉนดที่ดินให้เป็นชื่อนาง ส จะดำเนินการอย่างไร

● กฎหมาย/ระเบียบ

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗/๑๙
- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕
- ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๑ และ ๗๘
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๔๙๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๓ ข้อ ๙
- คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๓๒๐๘/๒๕๔๐
- ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับการโอนให้ตัวการซึ่งที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น พ.ศ. ๒๕๕๒

● ความเห็นของกรมที่ดิน

ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๗๘ บัญญัติว่า “การขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในที่ดินซึ่งได้มาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๒ หรือโดยประการอื่นนอกจากนิติกรรมสำหรับที่ดินที่มีโฉนดที่ดินแล้ว ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง” ซึ่งตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๔๙๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๓ ข้อ ๙ ได้กำหนดให้จดทะเบียนในประเภท “โอนตามคำสั่งศาล” ประกอบกับคำว่า “การได้มาโดยประการอื่นนอกจากนิติกรรม” ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การได้มาโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรมนั้น หมายถึง การได้มาโดยคำพิพากษาของศาลด้วย ประกอบกับฎีกาที่ ๓๕๒/๒๕๔๘ ได้วางหลักเกณฑ์ไว้ว่า คำพิพากษาซึ่งแสดงให้บุคคลได้สิทธิหรือมีสิทธิอย่างใดนั้น บุคคลนั้นย่อมได้สิทธิหรือมีสิทธิตามคำพิพากษาโดยสมบูรณ์และใช้ยื่นคู่กรณีได้เสมอแม้เป็นอสังหาริมทรัพย์ก็ต้องจดทะเบียนเสียก่อน

เมื่อกรณีของเรื่องนี้ปรากฏว่านาง ส ในฐานะมารดาของนาย จ เป็นโจทก์ ฟ้องนางสาว ป ในฐานะผู้จัดการมรดกและในฐานะทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของนาย จ เป็นจำเลย ต่อศาล เรื่อง เรียกทรัพย์คืน โดยขอให้จำเลยดำเนินการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินจากนาย จ กลับมาเป็นชื่อโจทก์ หากจำเลยเพิกเฉยขอถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของจำเลยซึ่งข้อเท็จจริงตามคำสั่งศาลฎีกา คำพิพากษาศาลอุทธรณ์และคำพิพากษาศาลชั้นต้น ศาลพิเคราะห์แล้วว่าโจทก์เป็นผู้ดำเนินการติดต่อซื้อและผ่อนชำระเงินที่ดินพิพาท และใส่ชื่อนาย จ ไว้ในโฉนดที่ดินพิพาทแทน การที่โจทก์ใส่ชื่อนาย จ ในโฉนดที่ดินพิพาทไว้แทนโจทก์เช่นนี้จึงไม่ใช่การยกที่ดินให้แก่ นาย จ และไม่ใช้ทรัพย์มรดกของนาย จ

ที่จะตกทอดแก่ทายาท และพิพากษาให้จำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกของนาย จ ผู้ตาย แก้อภัยโทษแก่ผู้เขียน เปลี่ยนแปลงชื่อกรรมสิทธิ์ที่ดินจากชื่อนาย จ เป็นชื่อโจทก์ ส่วนคำขอของโจทก์ที่ว่าหากจำเลยไม่ดำเนินการ จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ดังกล่าวให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของจำเลยนั้น ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๖๑ วรรคแปด ได้บัญญัติไว้ความว่า ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดให้เพิกถอนหรือแก้ไขอย่างใดแล้ว ให้เจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นตามวิธีการที่อธิบดีกำหนด ดังนั้น โจทก์สามารถนำสำเนาคำพิพากษาของศาลไปให้เจ้าพนักงานที่ดินเพื่อดำเนินการตามคำพิพากษาได้โดยไม่มีความจำเป็นต้องถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยแต่อย่างใด คำขอของโจทก์ส่วนนี้จึงให้ยก จากคำพิพากษาดังกล่าวแสดงว่า นาง ส มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว ดังนั้น นาง ส ก็ย่อมได้สิทธิตามคำพิพากษานั้นและใช้ยื่นคู่กรณีได้ ตามนัยมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (เทียบเคียงคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๕๒/๒๕๔๘) จึงถือได้ว่านาง ส เป็นผู้ได้มาซึ่งที่ดินโดยประการอื่นนอกจากนิติกรรมและมีสิทธิขอจดทะเบียนการได้มาให้ปรากฏชื่อของตนแต่ผู้เดียวในโฉนดที่ดิน ตามนัยมาตรา ๙๘ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๙ ได้โดยไม่จำเป็นต้องให้นาง ส ไปใช้สิทธิทางศาลบังคับให้นางสาว ป ในฐานะผู้จัดการมรดกหรือในฐานะทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของนาย จ มาจดทะเบียนโอนที่ดิน ดังกล่าวให้แก่นาง ส อีก (เทียบเคียงคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๒๐๘/๒๕๔๐) การที่นาง ส นำคำสั่งศาลและคำพิพากษาดังกล่าวมายื่นคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ กรณีนี้พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องรับจดทะเบียนในประเภท “โอนให้ตัวการตามคำสั่งศาล” ส่วนคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมและการสอบสวนสิทธิในที่ดิน (ท.ด.๑) ในข้อ ๒ ให้ลงชื่อนาย จ (ผู้ตาย) เป็นผู้โอน และข้อ ๓ ให้ลงชื่อนาง ส เป็นผู้รับโอน สำหรับช่องลงชื่อผู้ขอให้นาง ส ลงลายมือแต่ฝ่ายเดียวแล้วหมายเหตุด้วยอักษรสีแดงไว้ท้ายลายมือชื่อของนาง ส ว่า “ตามคำสั่งศาลฎีกา ที่..... และคำขอโอนให้ตัวการตามคำสั่งศาล (ท.ด.๙) ในช่องผู้ขอให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับการโอนให้ตัวการซึ่งที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๘ และ ข้อ ๑๓ (๓)

กรมที่ดินกับไทยแลนด์ ๔.๐

นางสาวนริศรา มาลัยพงษ์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
กลุ่มแผนงานและยุทธศาสตร์ กองแผนงาน

จากบทความตอนที่แล้ว ผู้เขียนได้ทิ้งท้ายไว้ว่าฉบับต่อไปจะเล่าถึงบริบทของการปรับเปลี่ยนกลไกภาครัฐ เพื่อรองรับ ไทยแลนด์ ๔.๐ เพื่อจะได้เข้าใจพวกเราชาวดินมากยิ่งขึ้น และอยากจะให้ทุกท่านไปลองนำแนวคิดไปปรับเป็นแนวทางการพัฒนาองค์การ และก็ต้องไม่ลืมขอบคุณสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ได้จัดการศึกษาอบรมหลักสูตร “เตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ Thailand ๔.๐” อีกครั้ง

ระบบราชการไทย ๔.๐

ก่อนจะกล่าวถึงการปฏิรูประบบราชการเพื่อรองรับ ไทยแลนด์ ๔.๐ ขอเล่าถึง ระบบราชการ ๑.๐ – ๓.๐ เสียก่อน ระบบราชการ ๑.๐ Face to face – Based เริ่มมาตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงวางรากฐานประเทศด้วยการจัดโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินตามแนวทางนานอารยประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงระบบกรมกองใหม่ และตั้งกระทรวง/กรมให้เหมาะสม ไปจนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงวางรากฐานระบบข้าราชการพลเรือนสมัยใหม่ โดยเน้นระบบคุณธรรม (merit system) ซึ่งเป็นระบบที่มีความมุ่งหมายที่จะให้ข้าราชการได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรัฐในการเอื้ออำนวยบริการเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยการบริหารงานบุคคลโดยมีแนวคิดที่ยึดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติ ๔ ประการคือ ๑. หลักความเสมอภาค (Equality) ๒. หลักความสามารถ (Competency) ๓. หลักความมั่นคง (Security) และ ๔. หลักความเป็นกลางในทางการเมือง (Political neutrality)

ระบบราชการ ๒.๐ Paper – Based เริ่มขึ้นในช่วงการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เป็นต้นมา (ปี พ.ศ. ๒๕๐๔) จนถึงยุครัฐบาล พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ระบบราชการสมัยนั้นเป็นระบบที่เข้มแข็งและมีการพัฒนาประเทศที่เจริญมาก การบริหารราชการเป็นไปตามแนวทางของ Max Weber¹

ระบบราชการ ๓.๐ Electronics – Based เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ เป็นต้นมา ภายหลังเกิดวิกฤตต้มยำกุ้ง กระแส Democratization และ NPM² ทำให้เกิดแนวคิดในเรื่อง Good Governance³ จึงส่งผลให้มีการปฏิรูประบบราชการในปี พ.ศ. ๒๕๔๕

¹ Max Weber เป็นนักสังคมวิทยาชาวเยอรมัน ระบบราชการตามแนวคิดของเวเบอร์ จัดเป็นองค์กรเชิงอุดมคติ (ideal form of organization) เน้นหลักการของอำนาจหน้าที่ที่เป็นทางการ โดยอาศัยกฎระเบียบ เน้นความเป็นวัตถุวิสัยและเป็นกลาง คือ ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวมาใช้ในการทำงาน ซึ่งมีสาระสำคัญ 5 ประเด็น คือ 1 มีการแบ่งงานกันทำตามหน้าที่ 2 มีสายการบังคับบัญชาและชั้นของอำนาจ 3 มีกฎระเบียบในการทำงาน โดยอาศัยเอกสารที่เขียนอย่างเป็นทางการ 4 ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวมาเกี่ยวข้องกับงาน และ 5 การคัดเลือกการแต่งตั้งอยู่บนฐานของความสามารถและผลงานเป็นสำคัญ

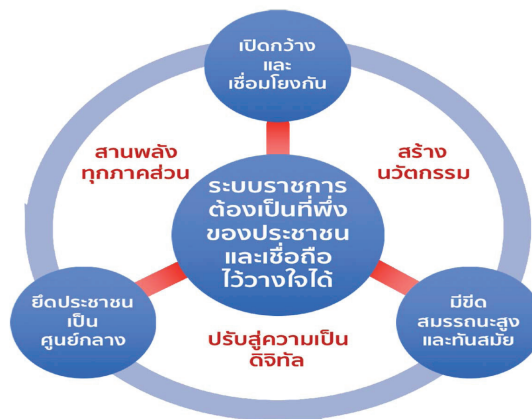
² NPM :New Public Management (การจัดการภาครัฐแนวใหม่) ซึ่งหลักการของ NPM คือ 1 มุ่งผลสัมฤทธิ์ 2 การวัดผล การปฏิบัติงาน 3 การมีส่วนร่วมของประชาชน 4 การสร้างความโปร่งใส 5 การจัดการแบบภาคเอกชน 6 การเน้นลูกค้า 7 ส่งเสริมให้มีการแข่งขัน 8 การตรวจสอบบทบาทภาครัฐ 9 เน้นจิตสำนึกและความรับผิดชอบ และ 10 ปรับปรุงการจัดการการเงินและบัญชี

³ Good Governance หรือ หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 6 หลัก คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ระบบราชการ ๔.๐ Innovation-driven เริ่มต้นประมาณปี พ.ศ.๒๕๕๙ เพื่อมุ่งสู่ประเทศไทย ๔.๐ รัฐบาลมีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี โดยภาครัฐต้องปรับตัวให้เข้ากับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคดิจิทัล ที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง พัฒนาการปฏิบัติงานให้เป็นไปในลักษณะภาครัฐอัจฉริยะ มีการเปิดกว้างและเชื่อมโยงถึงกันทั้งระหว่างภาครัฐด้วยกันเองและภาคส่วนอื่นๆ โดยการปฏิรูประบบราชการเพื่อรองรับไทยแลนด์ ๔.๐ ภายใต้แนวคิด “**ภาครัฐหรือระบบราชการจะต้องทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (Better Governance, Happier Citizens)**”

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบราชการ เพื่อรองรับต่อยุทธศาสตร์ประเทศไทย ๔.๐ ภาครัฐหรือระบบราชการจะต้องทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ซึ่งหมายถึง ระบบราชการต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการทำงานใหม่เพื่อพลิกโฉม (transform) ให้สามารถเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจ และเป็นพึงของประชาชนได้อย่างแท้จริง (Credible and Trusted Government) ดังนี้⁴

ระบบราชการ ๔.๐

● เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน (Open & Connected Government)

ระบบราชการต้องมีความโปร่งใสในการทำงาน โดยบุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการหรือมีการแบ่งปันข้อมูลซึ่งกันและกัน และสามารถเข้ามาตรวจสอบการทำงานได้ ตลอดจนเปิดกว้างให้กลไกหรือภาคส่วนอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ได้เข้ามามีส่วนร่วม และภาครัฐต้องโอนถ่ายภารกิจที่ไม่ควรดำเนินการเองไปให้แก่ภาคส่วนอื่นๆ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแทน นอกจากนี้ต้องมีการยกระดับความสัมพันธ์ในการทำงานระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ ในสังคมให้สูงขึ้น ไปกว่าการประสานงานหรือทำงานด้วยกัน ไปสู่การร่วมมือกันอย่างแท้จริง โดยจัดระบบให้มีการวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน มีการระดมทรัพยากรทุกชนิดเข้ามาแบ่งปันและใช้ประโยชน์ร่วมกันมีการยอมรับความเสี่ยงและรับผิดชอบต่อผลสำเร็จที่เกิดขึ้นร่วมกัน รวมทั้งจัดระเบียบความสัมพันธ์ในเชิงโครงสร้างให้สอดคล้องกับการทำงานแนวระนาบในลักษณะของเครือข่ายมากกว่าตามสายการบังคับบัญชาในแนวดิ่ง และต้องมีการยกระดับความสัมพันธ์ในการทำงานระหว่างภาครัฐเชื่อมโยงการทำงานภาครัฐด้วยกันเองให้มีเอกภาพและสอดคล้องประสานกันไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

⁴ จากบทความเรื่อง ระบบราชการ 4.0 ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

● ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen – Centric Government)

ระบบราชการต้องให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง ต้องทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า โดยตั้งคำถามกับตนเองเสมอว่าประชาชนได้อะไร มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาความต้องการและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยไม่ต้องรอให้ประชาชนเข้ามาติดต่อขอรับบริการ หรือร้องขอความช่วยเหลือจากทางราชการ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลของทางราชการ และระบบดิจิทัลสมัยใหม่ในการจัดบริการสาธารณะที่ตรงกับความต้องการของประชาชน พร้อมทั้งอำนวยความสะดวก โดยมีการเชื่อมโยงกันเองของทางราชการเพื่อให้บริการต่างๆ สามารถเสร็จสิ้นในจุดเดียว ประชาชนสามารถเรียกใช้บริการของทางราชการได้ตลอดเวลาตามความต้องการของตนและผ่านการติดต่อได้หลากหลายช่องทางผสมผสานกัน ทั้งการมาติดต่อด้วยตนเอง อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย หรือ แอปพลิเคชันทางโทรศัพท์มือถือ

● มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart & High Performance Government)

ข้าราชการและระบบราชการ ต้องมีความฉลาดและรู้จักคิดริเริ่ม ต้องทำงานอย่างเตรียมการณ์ไว้ล่วงหน้า มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง สร้างนวัตกรรมหรือความคิดริเริ่มและประยุกต์องค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาใช้ในการตอบโต้กับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน เพื่อสร้างคุณค่า มีความยืดหยุ่นและความสามารถในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างทันเวลา ตลอดจนเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูง และปรับตัวเข้าสู่สภาพความเป็นสำนักงานสมัยใหม่ รวมทั้งทำให้ข้าราชการมีความผูกพันต่อการปฏิบัติราชการและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทของตน ซึ่งในส่วนนี้ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ทศพร ศิริสัมพันธ์ เลขาธิการ ก.พ. ได้เพิ่มเติมความเห็นเกี่ยวกับข้าราชการที่มีความผูกพันต่อการปฏิบัติราชการ ว่าหมายถึง

๑) ในการทำหน้าที่ในฐานะเป็นผู้สนับสนุนการทำงานของรัฐบาล ก็จะต้องให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ตั้งอยู่บนฐานของข้อมูลสารสนเทศเชิงลึกที่ถูกต้องและสามารถนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลได้จริง และเกิดความคุ้มค่า

๒) ในการทำหน้าที่ในฐานะเป็นผู้กำกับดูแลก็จะต้องมีความเป็นกลางและตรงไปตรงมา รวมทั้งวางกฎระเบียบให้เหมาะสมและยกเลิกการควบคุมที่ไม่เกิดประโยชน์ เพื่อไม่ให้เป็นการระหรืออุปสรรคต่อประชาชนหรือการประกอบธุรกิจ

๓) ในการทำหน้าที่ในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติก็จะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต มีการวางระบบการทำงานให้สามารถบูรณาการเชื่อมโยงตามห่วงโซ่ยุทธศาสตร์ตั้งแต่ต้นจนจบ และทำงานร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในระบบราชการทุกระดับได้ รวมทั้งประหยัดทรัพยากรโดยใช้ทรัพยากรและบริการต่างๆ ร่วมกัน

ฉะนั้น ความสำเร็จของการพัฒนาไปสู่ระบบราชการ ๔.๐ ดังกล่าวต้องอาศัยปัจจัยสำคัญๆ

๓ ประการ ได้แก่

๑. การสานพลังระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม (Collaboration) อันเป็น

การยกระดับการทำงานให้สูงขึ้นไปกว่าการประสานงานกัน (coordination) หรือทำงานด้วยกัน (cooperation) ไปสู่การร่วมมือกัน (collaboration) อย่างแท้จริง โดยจัดระบบให้มีการวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน มีการระดมและนำเอาทรัพยากรทุกชนิดเข้ามาแบ่งปันและใช้ประโยชน์ร่วมกัน มีการยอมรับความเสี่ยงและรับผิดชอบต่อผลสำเร็จที่เกิดขึ้นร่วมกัน เพื่อพัฒนาประเทศหรือแก้ปัญหาความต้องการของประชาชนที่มีความสลับ ซับซ้อนมากขึ้น จนไม่มีภาคส่วนใดในสังคมจะสามารถดำเนินการได้ ล่วงด้วยตนเองโดยลำพังอีกต่อไป หรือเป็นการบริหารกิจการบ้านเมืองในรูปแบบ “ประชารัฐ”

๒. การสร้างนวัตกรรม (Innovation) อันเป็นการคิดค้นและแสวงหาวิธีการหรือ solutions ใหม่ ๆ อันจะเกิด big impact เพื่อปรับปรุงและออกแบบการให้บริการสาธารณะและนโยบายสาธารณะให้สามารถตอบโจทย์ความท้าทายของประเทศหรือตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ อันแปรผันไปตามสภาพพลวัตของการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยรูปแบบห้องปฏิบัติการ (GovLab/ Public Sector Innovation Lab) และใช้กระบวนการความคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ในลักษณะที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเข้าใจและเข้าถึงความรู้สึกนึกคิด (Empathize) ก่อนจะสร้างจินตนาการ (Ideate) พัฒนาต้นแบบ (Prototype) ทำการทดสอบปฏิบัติจริงและขยายผลต่อไป หรือเป็นการนำเอาศาสตร์พระราชว่าด้วย “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เข้ามาประยุกต์ใช้

๓. การปรับเข้าสู่ความเป็นดิจิทัล (Digitization/Digitalization) อันเป็นการผสมผสานกันของการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลผ่าน cloud computing อุปกรณ์ประเภท smart phone และ collaboration tool ทำให้สามารถติดต่อกันได้อย่าง real time ไม่ว่าจะอยู่ที่ใด และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลอันสลับซับซ้อนต่างๆ ได้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน เกิดผลกระทบอย่างสูงและมีความคาดหวังต่อการให้บริการของทางราชการที่จะต้องดำเนินการในทุกเวลา ทุกสถานที่ ทุกอุปกรณ์และช่องทาง ได้อย่างมั่นคงปลอดภัยและประหยัด

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๔.๐

ในส่วน of ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องได้รับการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิด (mindset) ให้ตนเองมีคุณสมบัติผู้ประกอบการสาธารณะ (Public Entrepreneurship) เพิ่มทักษะให้มีสมรรถนะที่จำเป็น และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน อันจะช่วยให้สามารถแสดงบทบาทของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (change leader) เพื่อสร้างคุณค่า (public value) และประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน

ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นประเทศไทย ๔.๐ โดยให้ข้าราชการมีพันธกิจร่วมกันในการแก้ไขปัญหาที่เป็นรากฐานของระบบและสร้างกลไกเชิงรุก เพื่อสร้างจุดแข็งของประเทศไทยใน ๔ เรื่อง โดยข้าราชการจะต้องปรับมุมมอง เปลี่ยนทัศนคติ และร่วมกันดำเนินงาน⁵ ดังนี้

พันธกิจร่วมกันที่ ๑ **การส่งเสริมการทำงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงเป็นบูรณาการ และสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบร่วมกัน** หมายถึง ข้าราชการในฐานะกลไกการขับเคลื่อนงานหลักของภาครัฐ จะต้องร่วมกันสร้างทัศนคติและการทำงานรูปแบบใหม่ โดยปรับมุมมองการทำงานแบบเดิมที่ให้ความสำคัญกับการทำงาน “ให้เสร็จ” ตามกระบวนการหรือตามตัวชี้วัดที่ตนได้รับมอบหมาย มาเป็นการทำงาน “ให้บรรลุผลสำเร็จร่วมกัน” คือ ประชาชนมีความผาสุกมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมีความสุข เป็นธรรมและมีโอกาสทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ ในการทำงานจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีการเชื่อมโยงกลไก กระบวนการทำงาน รวมถึงการบริหารทรัพยากรของหน่วยงานต่างๆ ให้เป็นเสมือนกระบวนการเดียวตั้งแต่ต้นจนจบ มีการประสานและทำงานไปด้วยกันเพื่อผลสำเร็จของงานร่วมกันโดยไม่แบ่งแยกว่างานใครหน้าที่ใคร มีการแบ่งปันและใช้ทรัพยากรร่วมกัน มีการพูดคุยหารือ เปิดรับความคิดเห็น รวมทั้งร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความแน่วแน่ ตั้งใจ และไว้วางใจซึ่งกันและกัน พร้อมรับความเสี่ยงและรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นร่วมกัน

⁵ จากบทความเรื่อง ข้าราชการไทยกับการขับเคลื่อนสู่ประเทศไทย 4.0 โดย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

พันธกิจร่วมที่ ๒ **การสร้างพันธมิตรและการส่งเสริมการทำงานแบบประชารัฐ** หมายถึง ข้าราชการจะต้องร่วมกันสร้างมิติใหม่ของการทำงานภาครัฐ ด้วยการเปลี่ยนวิธีการทำงานแบบเดิมที่เน้นการรวมศูนย์ มาสร้าง “พันธมิตร” และทำงานร่วมกับหน่วยงานและภาคส่วนอื่น เพื่อการไปสู่เป้าหมายตามที่มีเจตจำนงร่วมกัน ซึ่งในการทำงานร่วมกันต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับภาคส่วนอื่น จากการเป็น “ผู้ปกครองและผู้คุมกฎระเบียบ” ในลักษณะ “ภาครัฐนำ ภาคประชาชนตาม” เป็น “ผู้อำนวยความสะดวก” ในลักษณะ “ภาคประชาชนนำ ภาครัฐสนับสนุน” ส่งเสริมให้ประชาชนและภาคเอกชน ซึ่งเป็นรากฐานของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานภาครัฐมากขึ้น โดยการสร้างเครือข่ายประชารัฐในทุกด้าน ในการทำงานร่วมกัน ต้องมีการศึกษาและทำความเข้าใจองค์กรและภารกิจของแต่ละฝ่ายหรือแต่ละภาคส่วนอย่างถ่องแท้ มีการวางแผนการทำงานร่วมกันที่ชัดเจนทั้งในระยะสั้น กลางและยาว มีการนำจุดแข็งหรือความชำนาญของแต่ละภาคส่วนมาแบ่งปัน เพื่อสร้างประโยชน์ร่วมกันมีการปรับรูปแบบและกระบวนการทำงานร่วมกันให้มีความยืดหยุ่นเพื่อไปสู่เป้าหมายตามพันธกิจที่จะมาทำงานร่วมกัน เสริมสร้างความสัมพันธ์และรักษาความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จัดระบบงานที่เอื้อต่อการพูดคุย หรือ สื่อสารถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ เพื่อสร้างสรรค์ ต่อยอดและสร้างคุณค่าร่วมกันในการพัฒนางานและสร้างนวัตกรรมเพื่อประชาชนและสังคม

พันธกิจร่วมที่ ๓ **การส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการคิดสร้างสรรค์** หมายถึง ข้าราชการจะต้องร่วมกันสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการคิดค้น ออกแบบ และสร้างสรรค์นโยบาย แนวคิด วิธีการผลิตภัณฑ์และการบริการ ที่มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและผู้รับบริการ เพื่อยกระดับผลิตภาพและปรับปรุงการบริหารจัดการภาครัฐ ในการทำงาน ต้องร่วมกันสร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้าง ไม่ยึดติดกับกรอบความคิดหรือรูปแบบการทำงานแบบเดิม ท้าทายสิ่งใหม่ เปิดรับความคิดเห็นที่แตกต่างบนหลักเหตุและผล แสวงหาโอกาสอย่างเหมาะสม ให้อิสระในการทำงาน พร้อมรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการทำสิ่งใหม่ สนับสนุนการต่อยอดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ประยุกต์และใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้และผลงานวิจัยและพัฒนาอย่างเต็มที่ โดยข้าราชการจะต้องร่วมกันกระตุ้นให้ทุกคนคิดต่างไปจากเดิม โดยให้คิดว่าเราจะตัดอะไรทิ้งได้บ้าง เราจะเชื่อมโยงหรือนำสิ่งใดมารวมกับสิ่งใด แล้วสร้างเป็นสิ่งใหม่ได้บ้าง เราจะทำอย่างไรให้ง่ายขึ้น ดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้อย่างไร แล้วลงมือปฏิบัติ ติดตามความคืบหน้าและวัดผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

พันธกิจร่วมที่ ๔ **การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัล** หมายถึง ข้าราชการทุกคนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนารัฐบาลดิจิทัล โดยการพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนำเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งจะต้องร่วมสร้างระบบดิจิทัลในภาครัฐ ด้วยการร่วมออกแบบและพัฒนากลไก ระบบงาน ระบบการบริการ รูปแบบการดำเนินงานขององค์กรให้เป็นระบบที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกันเอง ระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน และระหว่างภาครัฐกับประชาชน เพื่อสร้างคุณค่าร่วมกันในทุกภาคส่วน และเพื่อพัฒนางานภาครัฐให้มีมูลค่าสูงขึ้น ในการทำงาน จะต้องรู้ เข้าใจและสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม ต้องติดตามทิศทางและแนวโน้มเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง พร้อมรับและปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง พัฒนารูปแบบ วิธีคิด และวิธีการทำงานให้สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีอัจฉริยะได้อย่างปลอดภัยและเกิดประโยชน์สูงสุด

โดยสรุป ระบบราชการต้องปรับเปลี่ยนการทำงานจากแบบเดิม ที่คุ้นเคย คิดฝ่ายเดียว ทำฝ่ายเดียว มาทำงานแบบประสานความร่วมมือ โดยไม่แยกว่าหน้าที่ใคร สร้างพันธมิตรการทำงานกับภาคส่วนต่างๆ เพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกันในรูปแบบประชารัฐ สร้างสรรค์นวัตกรรมและนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้

เพื่อสร้างให้เกิดรัฐบาลแบบเปิดที่มีการสร้างคุณค่าร่วมกันในทุกภาคส่วน อันจะนำไปสู่การเป็นรัฐบาลที่มีคุณธรรม โปร่งใสเป็นที่เชื่อมั่น ศรัทธาของประชาชนและสังคม สำหรับข้าราชการไทย ในฐานะกลไกขับเคลื่อนภาครัฐที่สำคัญ ต้องเปลี่ยนแปลง โดยต้องก้าวออกจากกรอบความคิดและวิธีการทำงานแบบเดิม พร้อมท้าทายสิ่งใหม่ แก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล ต้องสามารถประสานการทำงานร่วมกัน เพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกันทั้งภายในหน่วยงานเดียวกัน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ ระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชนและประชาชน เพื่อสร้างคุณค่าร่วมกัน ต้องมีปัญญาสร้างสรรค์ ร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นเลิศและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างความประทับใจและการมีส่วนร่วมจากประชาชน และที่สำคัญ คือ จะต้องสร้างภาคีราชการที่ปลอดภัยไร้ข้อกังขา ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ ซื่อตรง โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ และมีคุณธรรม

กรมที่ดิน ๔.๐

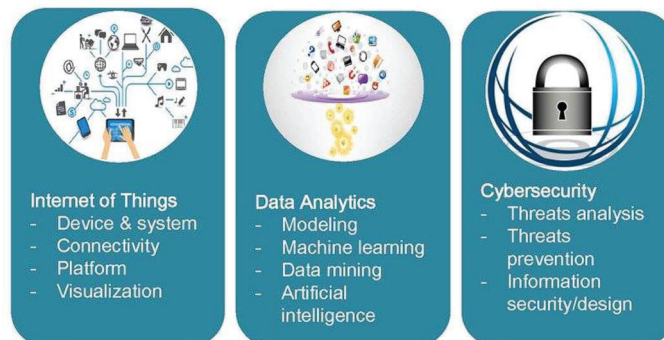
ในส่วนของกรมที่ดิน ภายใต้การนำของท่านประทีป กิริติเรชา อธิบดีกรมที่ดิน ได้ปรับเปลี่ยนระบบการทำงานเพื่อให้กรมที่ดินไปสู่ยุค ๔.๐ ในหลากหลายรูปแบบ ซึ่งหากพิจารณาจาก ๕ วาระขับเคลื่อนที่สำคัญของการนำพาประเทศไปสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ ตามที่กล่าวไปแล้วในฉบับที่แล้ว คือ วาระที่ ๑ การเตรียมคนไทย ๔.๐ เพื่อก้าวสู่โลกที่หนึ่ง วาระที่ ๒ พัฒนาศักยภาพเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต วาระที่ ๓ การปมเพาะผู้ประกอบการและพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม วาระที่ ๔ การเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศผ่านกลไกของ ๑๔ กลุ่มจังหวัดและ ๓๖ จังหวัด และวาระที่ ๕ บูรณาการอาเซียน เชื่อมประเทศไทยสู่ประชาคมโลก สามารถนำมาประยุกต์เป็นแนวทางการพัฒนาไปสู่กรมที่ดิน ๔.๐ ซึ่งกองแผนงาน โดยนายยุทธนา โพธิ์สุรย์ ผู้อำนวยการกองแผนงาน ได้นำเสนอแนวคิดในการประชุมหารือแนวทางการปฏิบัติงาน “กรมที่ดิน ๔.๐” เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๐ รวม ๓ แนวทางดังนี้

๑. การพัฒนาเทคโนโลยีและเครือข่ายที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมเพื่อการบริหาร
๒. การเตรียมบุคลากรกรมที่ดิน เพื่อก้าวสู่กรมที่ดินยุคใหม่
๓. การเสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประชาชน ผ่านกลไกของสำนักงานที่ดินจังหวัด

แนวทางที่ ๑ การพัฒนาเทคโนโลยีและเครือข่ายที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมเพื่อการบริหาร

ด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และนำเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยมาใช้ในการบริการประชาชน และการปฏิบัติงาน เพื่อไปสู่ Digital Government

การพัฒนา Digital Government

- การเปิดเผยข้อมูล (Open Data)
- การเชื่อมโยงฐานข้อมูล (Big Data)
- การให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ (Smart Services)

ที่ผ่านมา กรมที่ดินได้มีการพัฒนาปรับปรุงองค์กรและระบบงานอย่างต่อเนื่อง โดยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อการบริการประชาชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ และเริ่มติดตั้งใช้งานในสำนักงานที่ดินแห่งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ และพัฒนาต่อเนื่องผ่านโครงการสำคัญๆ หลายโครงการ จนกระทั่ง ปัจจุบัน ได้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านโครงการสำคัญๆ ที่สามารถนำระบบมาต่อยอดและเป็นฐานการพัฒนาต่อยอดๆ เพิ่มเติมได้อีกหลากหลาย จำนวน ๒ โครงการ⁶ ได้แก่

● **โครงการศูนย์ข้อมูลที่ดินและแผนที่แห่งชาติ** เป็นการพัฒนาฐานข้อมูลที่ดินและแผนที่ ในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ให้เป็นมาตรฐาน สำหรับใช้ในการจัดทำแนวเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดความชัดเจน สนับสนุนราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับการจัดเก็บภาษีและการใช้ประโยชน์ร่วมกันของทุกหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน และเพื่อเป็นศูนย์กลางในการบูรณาการการใช้ประโยชน์ข้อมูลที่ดินและแผนที่ระหว่างกรมที่ดินกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รองรับการค้าเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ในการบูรณาการการบริหารจัดการที่ดินของประเทศ ด้วยการนำเข้าข้อมูลทะเบียนเอกสารสิทธิ นำเข้าแผนที่รูปแปลงที่ดิน จัดเก็บข้อมูลภาพลักษณ์เอกสารสิทธิ เชื่อมโยงข้อมูลทั้ง ๓ ส่วน ได้แก่ ทะเบียน แผนที่ และภาพลักษณ์ให้ตรงกัน รวมทั้งการนำเข้าข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการในส่วนของการนำเข้าการใช้ประโยชน์ที่ดิน

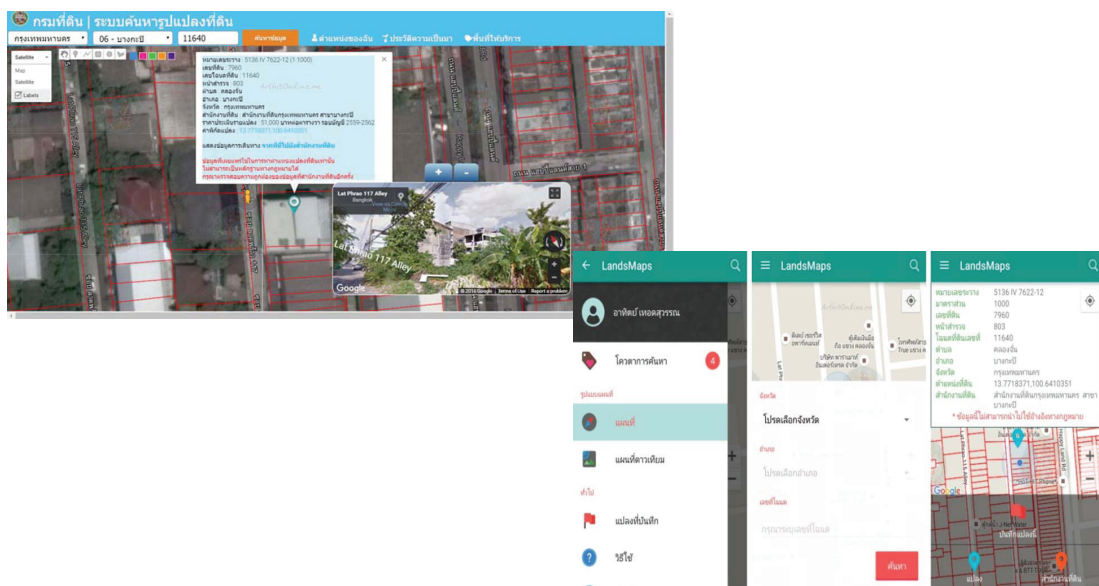
● **โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดิน** เป็นโครงการที่ต่อยอดจากการพัฒนาระบบจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของกรมที่ดินในยุคแรก พัฒนากลายได้แนวคิดของการนำระบบคอมพิวเตอร์สนับสนุนการให้บริการประชาชน เพิ่มความโปร่งใส และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการข้อมูลที่ดิน ด้วยระบบฐานข้อมูลที่ดินและแผนที่ที่ถูกต้องครบถ้วน ซึ่งในระยะแรก เริ่มด้วยการนำเข้าข้อมูลทางด้านทะเบียนที่ดินและสนับสนุนการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเป็นหลัก ต่อมาได้ขยายให้รองรับการนำเข้าข้อมูลทางด้านแผนที่และบูรณาการงานให้ครอบคลุมการทำงานของทุกส่วนในสำนักงานที่ดิน เช่น งานทะเบียนสิทธิและนิติกรรม งานรังวัด งานการเงิน งานอำนวยการ และขยายความสามารถให้รองรับการนำเข้าเอกสารภาพลักษณ์ของเอกสารสิทธิ พร้อมทั้งการตรวจสอบข้อมูลบุคคลจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง ซึ่งในอนาคตกรมที่ดินจะขยายระบบสารสนเทศให้ครอบคลุมทั่วประเทศ มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินกลาง ระบบให้บริการข้อมูลที่ดิน และระบบบริหารจัดการสารสนเทศในเชิงธุรกิจ พร้อมทั้งติดตั้งระบบเครือข่ายสื่อสารเชื่อมโยงกับสำนักงานที่ดิน เพื่อเป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการระบบข้อมูลที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ รองรับระบบงานอิเล็กทรอนิกส์ ไปสู่การเป็นสำนักงานที่ดินอัตโนมัติ (e-land-office/ e-Department of Land) โดยการพัฒนาระบบงานของสำนักงานที่ดินให้มีศักยภาพในการจัดทำฐานข้อมูล เชื่อมโยงข้อมูลได้ทั่วประเทศ นำไปสู่การให้บริการประชาชนในด้านการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินต่างพื้นที่และต่างสำนักงานในแบบ Online ให้บริการข้อมูลสารสนเทศที่ดินบางประเภทผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในรูปแบบ Web Services ได้ตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง รวมทั้งปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานจากระบบกระดาษเป็นระบบดิจิทัล เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานยุคเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน

จากโครงการหลัก ๒ โครงการนี้ กรมที่ดินได้นำไปต่อยอดและพัฒนารูปแบบการให้บริการในรูปแบบโครงการย่อยๆ ที่ตอบสนองการดำเนินงานตามไทยแลนด์ ๔.๐ อีกมากมาย เช่น โครงการพัฒนาระบบให้บริการค้นหาตำแหน่งรูปแปลงที่ดินระบบภูมิสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต (<http://dolwms.dol.go.th>) และ Mobile Application ชื่อ “LandsMaps /การยกระดับคุณภาพการบริการประชาชนและเพิ่มศักยภาพของสำนักงานที่ดินโดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริการประชาชน เป็นต้น

⁶ ข้อมูลจากบทความเรื่อง “การพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดินสู่การบูรณาการ การบริหารจัดการที่ดินเชิงระบบ” ในวารสารที่ดิน ฉบับพิเศษ 112 ปี กรมที่ดิน และเอกสารโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดิน ระยะที่ 2 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2561)

จากการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนมหาดไทย ๔.๐ ที่ประชุมฯ โดย ท่านรองปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายชยพล ธิติศักดิ์) ได้มีมติให้ทุกหน่วยงานนำเสนอแผนงาน/โครงการเข้าบรรจุในแผนมหาดไทย ๔.๐ โดยแผนงาน/โครงการนั้น ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย และเน้นการสร้างความสะดวก รวดเร็ว ลดค่าใช้จ่ายของประชาชน และสอดคล้องกับการพัฒนาตามไทยแลนด์ ๔.๐ รวมทั้งดำเนินการในงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ซึ่งในเบื้องต้น กรมที่ดินได้นำเสนอโครงการ ๒ โครงการ นำบรรจุไว้ในแผนมหาดไทย ๔.๐ ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาระบบให้บริการค้นหาตำแหน่งรูปแปลงที่ดินระบบภูมิสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต (<http://dolwms.dol.go.th>) และ Mobile Application ชื่อ “LandsMaps” เป็นการพัฒนานวัตกรรมการให้บริการภาครัฐรูปแบบใหม่ สำหรับให้บริการข้อมูลเชิงพื้นที่ทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์สื่อสารมือถือ ด้วยการบูรณาการข้อมูลด้านทะเบียนที่ดินและรูปแปลงที่ดินจากฐานข้อมูลดิจิทัลที่กรมที่ดินมีอยู่มาใช้ร่วมกับบริการด้านแผนที่ของ Google Maps ซึ่งเมื่อนำมาประกอบกันจะทำให้ประชาชนทราบตำแหน่งที่ดิน เส้นทางเดินทาง สภาพพื้นที่ที่เห็นได้จากภาพถ่ายดาวเทียม และ Street view ซึ่งจะทราบสภาพแวดล้อมและบรรยากาศโดยรอบแปลงที่ดินในมุมมอง ๓๖๐ องศา การให้บริการตามโครงการนี้ส่งผลให้ประชาชนไม่ต้องเดินทางมาติดต่อที่สำนักงานที่ดิน แต่สามารถตรวจสอบตำแหน่งที่ตั้งแปลงที่ดินผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ด้วยตนเองหรือจากอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่อื่นๆ เป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทันเวลา ซึ่งกรมที่ดินได้ประกาศให้สำนักงานที่ดินทั่วประเทศเปิดให้บริการประชาชนตามโครงการนี้พร้อมกัน ณ สำนักงานที่ดินจังหวัด สาขา ส่วนแยก ทุกแห่ง เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ อันเป็นวันคล้ายวันสถาปนากรมที่ดินครบรอบ ๑๑๖ ปี เพื่อสอดคล้องกับคำขวัญที่ว่า “บริการดี ไม่มีทุจริต” อีกด้วย โดยที่ โครงการนี้ สามารถให้บริการประชาชนผ่าน ๓ ช่องทางคือ เว็บไซต์ <http://dolwms.dol.go.th> แอปพลิเคชัน “LandsMaps” บนสมาร์ตโฟน และตู้คีออสที่ติดตั้งอยู่ ณ สำนักงานที่ดินทั้ง ๔๕๙ แห่งทั่วประเทศ ซึ่งนอกจากสำหรับใช้ประโยชน์ในการค้นหาตำแหน่งแปลงที่ดินและดูรูปแปลงที่ดินแล้ว ยังสามารถตรวจสอบราคาประเมินที่ดิน ขอเส้นทางเดินทางมายังสำนักงานที่ดิน ดูภาพถ่ายดาวเทียมสภาพรอบแปลงที่ดิน ยังสามารถช่วยในการคำนวณค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในเบื้องต้น และค่าใช้จ่ายในการรังวัดก่อนมารับบริการได้อีกด้วย

๒. โครงการยกระดับการรังวัดด้วยวิธีแผนที่ชั้นหนึ่งโดยระบบดาวเทียม เป็นโครงการที่แก้ปัญหารังวัดรูปแปลงที่ดินของกรมที่ดินที่มีหลายมาตรฐาน โดยดำเนินการรังวัดและจัดทำแผนที่รูปแปลงที่ดินให้มีความละเอียดถูกต้องสูง เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรฐานระวางแผนที่และแผนที่รูปแปลงที่ดินในที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๐ อันส่งผลให้รูปแปลงที่ดินแต่ละแปลงมีค่าพิกัดภูมิศาสตร์แสดงตำแหน่งและแนวเขตที่ถูกต้อง ซึ่งในการดำเนินการเบื้องต้น กรมที่ดินจะติดตั้งสถานีรับสัญญาณดาวเทียมถาวร จำนวน ๑๒๑ สถานี และบูรณาการร่วมกับกรมแผนที่ทหาร กรมโยธาธิการและผังเมือง สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร ซึ่งติดตั้งสถานี CORS อีกจำนวน ๑๐๑ สถานี รวมเป็น ๒๒๒ สถานี ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ รวมทั้งจัดหาเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมแบบเคลื่อนที่ (เครื่อง Rover) แจกจ่ายให้สำนักงานที่ดินทั่วประเทศไปใช้ในการทำการรังวัด ซึ่งเมื่อกรมที่ดินได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการรังวัดโดยใช้ระบบดาวเทียมแล้ว ซึ่งหมายถึงรูปแปลงที่ดินแต่ละแปลง มีค่าพิกัดภูมิศาสตร์แสดงตำแหน่งและแนวเขตที่ถูกต้อง จะช่วยให้ลดภาระของประชาชนในการระวางชี้แนวเขตที่ดินข้างเคียง ประชาชนมีความเชื่อมั่นในความถูกต้องของรูปแปลงที่ดิน รวมทั้งยังช่วยลดข้อพิพาทในเรื่องแนวเขตที่ดินทั้งระหว่างเอกชนกับเอกชน และระหว่างรัฐกับเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

แต่ปัญหาของการดำเนินการเพื่อให้รูปแปลงที่ดินแต่ละแปลงมีค่าพิกัดภูมิศาสตร์นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะที่ดินที่มีการขอทำการรังวัดออกโฉนดที่ดินหรือขอทำการรังวัดอื่นๆ เท่านั้น สำหรับแปลงที่ดินที่เจ้าของที่ดินไม่ได้ยื่นคำขอทำการรังวัดใดๆ จะไม่สามารถลงค่าพิกัดภูมิศาสตร์ให้ได้ ท่านอธิบดีกรมที่ดินจึงมีบัญชาให้หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องเร่งกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายการยกระดับการรังวัดด้วยวิธีแผนที่ชั้นหนึ่ง โดยระบบโครงข่ายการรังวัดด้วยระบบดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) ทั่วประเทศขึ้น โดยมีท่านรองอธิบดีกรมที่ดิน นายบุญช่วย ผูกสิ เป็นประธานกรรมการ

นอกจากโครงการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ท่านอธิบดีกรมที่ดินยังได้สร้างนวัตกรรมการทำงานขึ้นอีกหลากหลายรูปแบบ ดังนี้

๑. การยกระดับคุณภาพการบริการประชาชนและเพิ่มศักยภาพของสำนักงานที่ดิน โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริการประชาชน⁷ ด้วยการเพิ่มช่องทางการให้บริการประชาชน โดยผู้รับบริการสามารถใช้บัตรประชาชน (Smart Card) ยื่นคำขอรับบริการได้ ณ สำนักงานที่ดิน จังหวัด สาขา ส่วนแยกแห่งใดก็ได้ทั่วประเทศ ใน ๓ กระบวนงาน คือ การขอตรวจสอบหลักทรัพย์ ขอสำเนา ภาพลักษณ์เอกสารสิทธิที่ดินและห้องชุด และขอหนังสือรับรองราคาประเมินทุนทรัพย์ ซึ่งต่างจากระบบเดิม ที่ผู้ขอรับบริการจะต้องเดินทางไปยังสำนักงานที่ดินที่ที่ดินตั้งอยู่เท่านั้น จึงจะสามารถขอรับบริการได้ การบริการนี้จะทำให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว ลดเวลาในการเดินทางและลดค่าใช้จ่ายของประชาชน โดยผู้ขอรับบริการต้องเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์หรือเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมาย เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมาย ในลำดับแรกเริ่มให้บริการใน ๗/๓ สำนักงาน (สำนักงานตามโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดิน ระยะที่ ๑) ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และคาดว่าจะขยายการให้บริการไปยังสำนักงานที่ดินทั่วประเทศได้ ในภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ นี้

๒. การอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ สืบเนื่องจากผลการจัดลำดับความยาก-ง่าย ในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก ส่งผลให้รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเข้าถึง การประกอบธุรกิจนี้ โดยได้กำหนดมาตรการเร่งรัดการดำเนินการ การพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานและการบริการในภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องแนวทางที่ธนาคารโลกกำหนด ในส่วนนี้กรมที่ดินได้เล็งเห็นถึง ปัญหาที่ผู้ประกอบการต้องเจอในเรื่องความยุ่งยาก ขั้นตอนในการติดต่อราชการซึ่งมีหลายขั้นตอน และ บางเรื่องต้องติดต่อหลายหน่วยงาน ทำให้การประกอบธุรกิจไม่สะดวก ลำบาก และไม่ทันต่อการแข่งขัน และเพื่อสนองรับนโยบายรัฐบาลดังกล่าว จึงได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการเชื่อมโยงข้อมูลทาง อิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกในการขออนุญาตทางราชการระหว่างกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมที่ดิน และสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐ โดยในส่วน ของข้อมูลรายการหนังสือรับรองนิติบุคคลและรายละเอียดวัตถุประสงค์ บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น หนังสือ บริคณห์สนธิและข้อบังคับนิติบุคคล โดยผู้ประกอบการไม่ต้องไปขอคัดสำเนาเอกสารจากกรมพัฒนา ธุรกิจการค้า สามารถใช้ข้อมูลที่เชื่อมโยงมาประกอบการยื่นขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ดินทั่วประเทศได้ทันที ซึ่งจะช่วยลดขั้นตอน ลดระยะเวลา ลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

⁷ หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท 0515.2/ว10800 ลงวันที่ 28 เมษายน 2560 เรื่อง ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการขอตรวจสอบ หลักทรัพย์ ขอสำเนาภาพลักษณ์เอกสารสิทธิ และขอหนังสือรับรองราคาประเมินทุนทรัพย์ ที่สำนักงานที่ดินแห่งใดแห่งหนึ่ง ด้วยระบบสารสนเทศ พ.ศ.2560

๓. การระดมทรัพยากรเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการรังวัดที่ดินให้แก่ประชาชน กรมที่ดิน ได้จัดทำโครงการเร่งรัดงานรังวัดที่ดินเพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเร่งรัดงานรังวัดของสำนักงานที่ดินที่มีงานเกิดและงานที่ยังไม่ถึงระยะเวลานัดรังวัดจำนวนมาก ให้สามารถนัดรังวัดได้รวดเร็วขึ้น รวมทั้งแก้ไขปัญหางานรังวัดค้างในมือช่างให้มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้วยการบูรณาการในเชิงกระบวนการทำงานร่วมกันโดยยึดประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง และปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถในการเร่งรัดงานรังวัดที่ดินและทำให้ระยะเวลานัดรังวัด (คิวรังวัด) ของสำนักงานที่ดินทั่วประเทศเร็วขึ้น ให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็วเสมอภาคและเป็นธรรม

หลายท่านคงสงสัยว่าเป็นกรมที่ดิน ๔.๐ หรือไม่ คงต้องกลับไปกล่าวถึงแนวคิดของ Thailand ๔.๐ ซึ่งมีแนวคิด “สังคมที่เดินหน้าไปด้วยกัน ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง” และการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ปัญญา เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งเป็นโครงการที่มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาความต้องการและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยแนวคิดที่ส่งผลสู่กรมที่ดิน ๔.๐ คือ การบูรณาการกระบวนการทำงานของหลายหน่วยงาน ได้แก่ สำนักมาตรฐานและส่งเสริมการรังวัด ในการส่งช่างรังวัด เฉพาะกิจไปช่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ กำกับดูแลระยะเวลานัดรังวัด ติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินโครงการ สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ ในการให้ช่างรังวัดในศูนย์อำนวยการเดินสำรวจ ออกโฉนดที่ดินไปช่วยทำการรังวัด กองคลังพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อจัดจ้างพนักงานจ้างเหมา และบริหารงานทั่วไป กองการเจ้าหน้าที่ในการเร่งรัดสอบและบรรจุนายช่างรังวัดเพื่อปฏิบัติงานเพิ่มเติม กองฝึกอบรม จัดการฝึกอบรมนายช่างรังวัดบรรจุใหม่ให้สามารถเดินทางไปปฏิบัติงานได้ทันที นอกจากนี้ ยังมีการเกี่ยย้อต่อกำลังช่างรังวัด มีการระดมเครื่องมือในการรังวัดที่ทันสมัยไปให้ ซึ่งถือเป็นแนวคิดใหม่นวัตกรรมใหม่ นอกจากแนวคิดการบูรณาการทรัพยากรทั้งงาน เงิน คน และวัสดุอุปกรณ์แล้ว ยังมีโครงการที่ถือเป็นนวัตกรรมขึ้นอีกหลายโครงการเพื่อรองรับการดำเนินการ เช่น โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน ของสำนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี สาขางบบัวทอง เป็นการสร้างนวัตกรรมการทำงานในรูปแบบใหม่ โดยใช้เทคโนโลยี “Cloud Computing” ด้วยการให้ช่างรังวัดที่มีจิตอาสาเข้าร่วมโครงการซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการต้องไม่มีงานรังวัดค้าง ช่างงานรังวัดของสำนักงานที่ดินที่มีงานค้างเป็นจำนวนมาก ผ่านศูนย์ข้อมูลในระบบ Dropbox โดยการให้ช่างรังวัดของสำนักงานที่ดินที่มีงานรังวัดค้างเป็นจำนวนมาก ภายหลังการออกไปดำเนินการรังวัดให้ประชาชนในพื้นที่แล้ว (ภาคสนาม)ให้นำข้อมูลการรังวัดที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องของรายการรังวัดต่างๆ นำเข้าใน Dropbox ของโครงการฯ ช่างรังวัดจิตอาสาจะนำข้อมูลเหล่านั้น มาดำเนินการคำนวณ และลงที่หมายแผนที่ ขึ้นรูป และส่งกลับผ่านทาง Dropbox ให้ช่างรังวัดที่มีงานค้าง สามารถนำไปตรวจสอบและไปดำเนินการต่อได้ทันที เป็นการลดขั้นตอนการทำงานด้านเอกสารต่างๆ ของช่างรังวัดลง ช่างรังวัดสามารถนำระยะเวลาการจัดทำเอกสารหลักฐานต่างๆ ภายหลังการรังวัด ไปลงปฏิบัติงานในพื้นที่ได้เพิ่มมากขึ้น และ โครงการที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยดำเนินการด้านการรังวัดแบบกลุ่ม ได้แก่ การจัดทำโปรแกรม SV Appoint ของสำนักมาตรฐานและส่งเสริมการรังวัด และ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการนัดทำการรังวัด ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริการประชาชน ของสำนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี เป็นต้น

แนวทางที่ ๒ การเตรียมบุคลากรกรมที่ดิน เพื่อก้าวสู่กรมที่ดินยุคใหม่

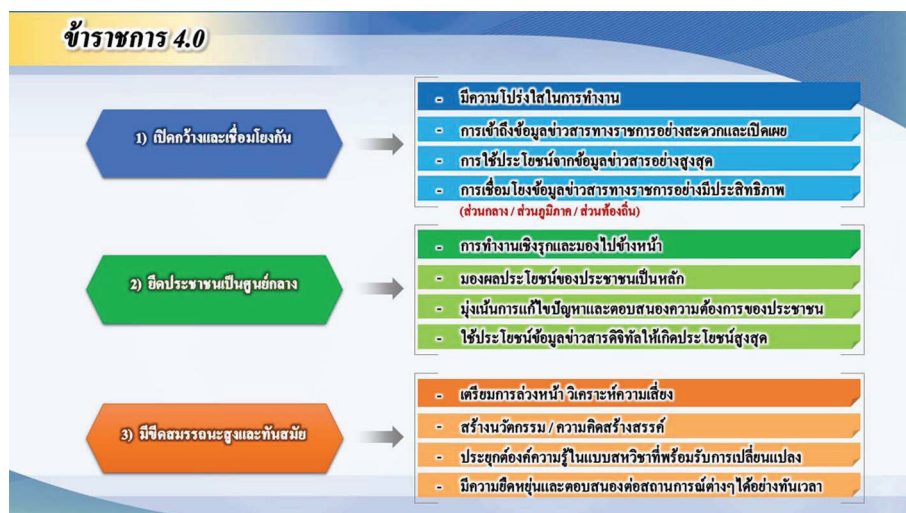
แนวทางการพัฒนากรมที่ดินไปสู่กรมที่ดิน ๔.๐ แนวทางที่ ๒ คือ การเตรียมบุคลากร เพื่อก้าวสู่กรมที่ดินยุคใหม่ เนื่องจากคนไทย ๔.๐ คือ หัวใจที่สำคัญที่สุดของไทยแลนด์ ๔.๐ ดังนั้น บุคลากรของกรมที่ดินจึงเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดของกรมที่ดิน ๔.๐ เช่นกัน การพัฒนาบุคลากร ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์และวัฒนธรรมการทำงานบุคลากรของกรมที่ดิน ให้สอดคล้อง ๔ แนวคิดหลัก คือ **การเรียนรู้**

อย่างมีเป้าหมาย คือ เน้นการใช้ความรู้สร้างนวัตกรรม **เรียนรู้อย่างสร้างสรรค์** คือ เน้นการใช้ความคิด กระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ **เรียนรู้เพื่อการนำไปปฏิบัติ** คือ เน้นการคิด วิเคราะห์ ความสำเร็จ วัดจากการบรรลุผลสัมฤทธิ์ **และเรียนรู้เพื่อส่วนรวม** คือ เน้นปลูกจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

โดยบุคลากรของกรมที่ดิน ต้องมีคุณสมบัติ ๓ ข้อ ตามแนวทางของสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ได้กล่าวแล้วเบื้องต้น คือ ๑) เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน ๒) ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และ ๓) มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย

นอกจากนี้ต้องเร่งดำเนินการในส่วนของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบควบคู่ไปด้วย เพื่อให้ค่าคะแนน CPI หรือดัชนีสถานการณ์คอร์รัปชันไทย มีค่าคะแนนเกิน ๔๐ (ปัจจุบันค่าคะแนน ๓๕) ไม่งั้นมันจะไม่ถูกจัดเป็นประเทศกำลังพัฒนา

ทั้งนี้ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิด (mindset) เป็นสิ่งสำคัญ นอกเหนือจากการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับแนวทางไทยแลนด์ ๔.๐ แล้ว คงต้องฝากความหวังการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิดไว้กับบุคลากรกรมที่ดินทุกท่าน เพื่อให้กรมที่ดินก้าวผ่านไปสู่กรมที่ดิน ๔.๐ อย่างมั่นคงและยั่งยืน

แนวทางที่ ๓ การเสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประชาชนผ่านกลไกของสำนักงานที่ดินจังหวัด

แนวทางการพัฒนากรมที่ดินไปสู่กรมที่ดิน ๔.๐ แนวทางที่ ๓ การเสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประชาชน ผ่านกลไกของสำนักงานที่ดินจังหวัด เป็นการดำเนินการภายใต้แนวคิด Area-Based และใช้กลไกประชารัฐในการขับเคลื่อนภารกิจงานของกรมที่ดิน ปรับเปลี่ยนงานตามภารกิจปกติ (Function) ให้เป็นภารกิจยุทธศาสตร์ (Agenda) เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งท่านอธิบดี ได้มีการกระตุ้นให้สำนักงานที่ดินจังหวัด จัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อให้สามารถมีงบประมาณในการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้น

ในส่วนแนวทางที่ ๓ นี้ คงต้องฝากความหวังไว้กับสำนักงานที่ดินจังหวัดทั่วประเทศที่จะแสดงศักยภาพในการประสานงานกับสำนักงานจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณดังกล่าว โดยโครงการนั้น ควรกำหนดแผนงาน/โครงการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อลดโอกาสการสูญเสียทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการออกแบบกระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินการ หน่วยงานหลัก หน่วยงานสนับสนุน กำลังคน งบประมาณ อย่างละเอียด รวมทั้ง ควรมีการสร้างนวัตกรรมการทำงานใหม่ๆ เช่น โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน ของสำนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี เป็นต้น

จากแนวคิดเรื่องไทยแลนด์ ๔.๐ กับกรมที่ดิน ๔.๐ จะส่งผลไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ของนายกรัฐมนตรี ที่จะสร้างประเทศไทยให้ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” สิ่งสำคัญที่สุด นอกจากผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลแล้ว ยังอยู่ที่บุคลากรของกรมที่ดินทุกท่านที่จะร่วมแรง ร่วมใจ ปรับเปลี่ยนแนวคิด กระบวนการทำงาน และมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตน พัฒนางาน และร่วมพัฒนาองค์กรกรมที่ดินของเราไปพร้อมกัน ชาวดินทุกท่านพร้อมแล้วหรือยังต่อการขับเคลื่อนกรมที่ดินให้บรรลุตามโมเดลประเทศไทย ๔.๐ พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแนวความคิดจาก “จะทำได้หรือ” เป็น “จะทำอย่างไร” ได้หรือยัง

กฎหมายละเมิด รู้ไว้...ได้ประโยชน์

นายขวัญชัย อนันต์พานนท์
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มคดีปกครอง ๒ สำนักกฎหมาย

ฉบับนี้ขอแนะนำความรู้ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบต่างๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นกฎหมายที่มีปัญหาในทางปฏิบัติเป็นอย่างมาก ทั้งที่มีหลักกฎหมายไม่ก้ำก๋ายตรงนั้น เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการและใช้ในการสอบคัดเลือกเลื่อนระดับให้สูงขึ้น ผู้รวบรวมจึงได้นำเกร็ดความรู้ของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่มา รวบรวมเป็นปัญหาถามตอบเพื่อความสะดวกในการศึกษาและง่ายต่อการจดจำ เชิญติดตามได้เลยครับ

● คำถามที่ ๑

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ใช้บังคับเมื่อใด

คำตอบ : ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๙)

ที่มา : (ตามมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๒

บุคคลใดเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

พ.ศ. ๒๕๓๙

คำตอบ : นายกรัฐมนตรี

ที่มา : ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

● คำถามที่ ๓

กรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐ สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน มีกำหนดอายุความกี่ปี

คำตอบ : ๒ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน

ที่มา : ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

พ.ศ. ๒๕๓๙

● คำถามที่ ๔

นาย ก ทำงานในบริษัทเอกชน ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการของ รัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่งได้กระทำความผิดต่อบุคคลภายนอกผู้ถูกกระทำความผิดต้องฟ้องใคร

คำตอบ :

ผู้ถูกกระทำความผิดต้องฟ้องกระทรวงการคลังเพราะกฎหมายถือว่ากระทรวงการคลังเป็น หน่วยงานของรัฐที่ต้องรับผิดชอบ

ที่มา : ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

● คำถามที่ ๕

คณะกรรมการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพราะเป็นเจ้าหน้าที่ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งกฎหมายให้รวมถึงลูกจ้างที่อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของกฎหมายแรงงานด้วย

ที่มา : ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

● คำถามที่ ๖

พนักงานเก็บเงินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : ไม่ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพราะคำว่า เจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายนี้ ไม่รวมถึงเอกชนที่รับทำหรือจัดทำกิจการให้แก่รัฐหรือดำเนินการแทนรัฐ ตามสัญญาจ้างทำของ

ที่มา : ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

● คำถามที่ ๗

ลูกจ้างซึ่งได้ทำสัญญาว่าจ้างเป็นครั้งคราว เฉพาะงานและไม่มีการบรรจุแต่งตั้ง บุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : ไม่ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพราะนิติสัมพันธ์ระหว่างลูกจ้างกับองค์กร เป็นไปตามข้อตกลงในสัญญา รวมทั้งความรับผิดทางละเมิด ซึ่งต้องนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ

ที่มา : ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

● คำถามที่ ๘

ความหมายของคำว่า “เจ้าหน้าที่” ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำตอบ :

- ข้าราชการ
- พนักงาน
- ลูกจ้าง หรือ
- ผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะกรรมการหรือฐานอื่นใด

ที่มา : ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

● คำถามที่ ๙

“ราชการส่วนท้องถิ่น” ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้แก่

คำตอบ :

- เทศบาล
- องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- องค์การบริหารส่วนตำบล
- ราชการเขตปกครองพิเศษ เช่น กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล

ที่มา : ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

● คำถามที่ ๑๐

“หน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เช่น

- คำตอบ :**
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
 - สำนักงานศาลปกครอง
 - สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
 - องค์การทหารผ่านศึก
 - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
 - โรงเรียนบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน)
 - โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ (องค์การมหาชน)
 - สภาการพยาบาล
 - กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา
 - ศุภสมาคม

ที่มา : (ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และตามพระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ศ. ๒๕๔๐)

● คำถามที่ ๑๑

“รัฐวิสาหกิจที่สร้างขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา” ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้แก่

- คำตอบ :**
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
 - การสื่อสารแห่งประเทศไทย
 - องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

ที่มา : มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

● คำถามที่ ๑๒

ความหมายของคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

- คำตอบ :**
- กระทรวง ทบวง กรม หรือ
 - ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม
 - ราชการส่วนภูมิภาค
 - ราชการส่วนท้องถิ่น และ
 - รัฐวิสาหกิจที่สร้างขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา
 - หน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

ที่มา : มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

● คำถามที่ ๑๓

หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

ที่มา : (ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๑๔

องค์ประกอบความรับผิดเพื่อละเมิดของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีอยู่สามประการ ได้แก่

คำตอบ : ๑. ต้องมีการกระทำละเมิดเกิดขึ้น

๒. การกระทำละเมิดดังกล่าวต้องเป็นการกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๓. การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่

ที่มา : (ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๑๕

ถ้าการละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐแต่ใด ต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ผู้เสียหายต้องฟ้องกระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องรับผิดชอบเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐแต่ใด

ที่มา : (ตามมาตรา ๕ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๑๖

ถ้าการละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่มิใช่เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ผู้เสียหายฟ้องเจ้าหน้าที่ได้โดยตรง แต่จะฟ้องหน่วยงานของรัฐไม่ได้

ที่มา : (ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๑๗

การพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นการกระทำละเมิดหรือไม่ ประกอบด้วย

คำตอบ : ๑. ต้องมีการกระทำ ไม่รวมถึงหน้าที่ทางศีลธรรม

๒. ต้องเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

๓. ต้องเป็นการกระทำโดยผิดกฎหมาย

๔. การกระทำนั้นต้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น

ที่มา : (ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๑๘

กรณีการกระทำละเมิดที่มิใช่เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น

คำตอบ : – เจตนาทุจริตยกยอทรัพย์ของทางราชการไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว

– ทะเลาะวิวาทชกต่อยกับผู้อื่น

– เอารถของทางราชการไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวแล้วเกิดอุบัติเหตุเป็นเหตุให้รถยนต์ของ

ทางราชการเกิดความเสียหาย

ที่มา : (ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๑๙

การกระทำละเมิดในการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชอบในการกระทำละเมิดในกรณีใด

คำตอบ :

เฉพาะในกรณีที่ได้กระทำไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ที่มา : (ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๒๐

ถ้าเจ้าหน้าที่มิได้กระทำละเมิดด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผลจะเป็นอย่างไร

คำตอบ : หน่วยงานของรัฐจะใช้สิทธิไล่เบี้ยหรือเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดเชยค่าสินไหมทดแทนไม่ได้

ที่มา : (ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๒๑

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดอยู่หรือไม่ก็ตาม ถ้าการกระทำละเมิดไม่ได้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องบังคับตามกฎหมายใด และฟ้องต่อศาลใด

คำตอบ : บังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนการฟ้องร้องต้องฟ้องต่อศาลยุติธรรม

ที่มา : (ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๒๒

กรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐโดยการทุจริตยกยอกเงินของทางราชการไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว ถือว่าเป็นการกระทำความผิดในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และผู้บังคับบัญชาจะต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่

คำตอบ : การกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้ยกยอกเงินของทางราชการ ไม่ถือว่าเป็นการกระทำความผิดในการปฏิบัติหน้าที่ราชการต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว

ส่วนผู้บังคับบัญชาจะต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ จะต้องพิจารณาพฤติการณ์ว่าจงใจหรือประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดมีการทุจริตยกยอกเงินของทางราชการนั้นหรือไม่ แต่ถ้าผู้บังคับบัญชาถึงขนาดเข้าร่วมกับเจ้าหน้าที่กระทำทุจริต ก็ต้องถือเป็นการกระทำโดยส่วนตัวตามกฎหมายอาญา มิใช่เป็นการกระทำความผิดในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ที่มา : (ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๒๓

กรณีที่เจ้าหน้าที่ซึ่งผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้ดูแลรับผิดชอบทรัพย์สินของทางราชการ ไม่ดูแลให้มีการปิดห้องพัสดุให้เรียบร้อย เป็นเหตุให้คนร้ายลักเอาทรัพย์สินในห้องพัสดุไป กรณีนี้ ถือว่าเป็นการกระทำความผิดในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และผู้บังคับบัญชาจะต้องรับผิดชอบตาม พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่

คำตอบ : การกระทำของเจ้าหน้าที่ถือว่าการกระทำความผิดในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ส่วนผู้บังคับบัญชาซึ่งมีหน้าที่ดูแลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ แต่ละเว้น การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ดูแลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว และเป็นเหตุโดยตรงให้คนร้าย ลักเอาทรัพย์สินในห้องพัสดุไป ถือว่าเป็นการกระทำความผิดในการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เช่นเดียวกัน

ที่มา : (ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๒๔

กรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำความผิดในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ การจะเรียกให้เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ มีหลักเกณฑ์ที่ต้องพิจารณาอย่างไร

คำตอบ : ต้องพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีด้วย เจ้าหน้าที่อาจไม่ต้องชดเชยจนเต็มจำนวนก็ได้ และถ้าหน่วยงานหรือระบบราชการมีส่วนผิดหรือบกพร่องอยู่ด้วย ก็ต้องหักส่วนแห่งความรับผิดชอบนั้นออก รวมทั้งกรณีที่เจ้าหน้าที่หลายคนกระทำละเมิด ก็ไม่ให้นำหลักในเรื่อง ลูกหนี้ร่วมมาใช้เช่นเดียวกัน

ที่มา : (ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๒๕

จำเลยขับรถด้วยความเร็วสูงบนถนนที่สี่เลนเพราะผิวจราจรเปียกและมีเศษดินตกอยู่ ทั่วไป แล้วแซงรถยนต์คันอื่นล้ำเข้าไปในช่องเดินรถที่เลนสวนทางมา ถือว่าเป็นการกระทำความผิด อย่างไร

คำตอบ : ถือว่าเป็นการขับรถด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ที่มา : (ตามคำพิพากษาฎีกาที่ ๕๒๙๖/๒๕๔๐)

● คำถามที่ ๒๖

โรงงานของจำเลย (กระทรวงการคลัง) เผาเศษปอทำให้มีควันดำปกคลุมถนนจนมอง ไม่เห็นทางข้างหน้า เป็นเหตุให้มีคนขับรถมาชนท้ายรถยนต์ของโจทก์ที่จอดอยู่ได้รับความเสียหาย ซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้เคยเกิดมาแล้ว ๒ - ๓ ครั้ง แต่จำเลยก็ปล่อยปละละเลยไม่เปลี่ยนวิธีเผาเศษปอ เป็นวิธีอื่น การกระทำของจำเลย ถือว่าเป็นการกระทำความผิดอย่างไร

คำตอบ : ถือว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ที่มา : (ตามคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๓๔๙ - ๑๓๙๐/๒๕๑๔)

● คำถามที่ ๒๓/

โจทก์ขับรถกลับบ้านตามหลังรถยนต์อีกคันหนึ่ง ไม่ได้สังเกตเห็นสัญญาณไฟแดงเพราะมีรถวิ่งนำหน้าอยู่ จึงถูกรถแท็กซี่ซึ่งวิ่งมาจากทางด้านซ้ายชนเอาตอนจะวิ่งผ่านสัญญาณคันที่ ๔ ซึ่งเป็นต้นสุดท้ายอยู่แล้ว รถแท็กซี่ที่ชนนั้นเป็นรถที่วิ่งมาพอดีมีสัญญาณไฟเขียวก็วิ่งผ่านเลยโดยไม่ได้หยุดรถก่อน ถ้าเป็นรถที่จอดรอสัญญาณไฟเขียวเหมือนรถคันอื่นซึ่งออกรถได้ช้ากว่า ก็จะออกไปไม่ทันรถโจทก์การขับรถของโจทก์ ถือว่าเป็นการกระทำความผิดอย่างไร

คำตอบ : การขับรถฝ่าฝืนสัญญาณไฟแดงของโจทก์ถือว่าเป็นกระทำความผิดโดยประมาทเลินเล่ออย่างธรรมดา

ที่มา : (ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๒/๒๕๒๓)

● คำถามที่ ๒๔

กรณีมูลละเมิดเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หลายคนกระทำความผิดในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ การจะเรียกให้เจ้าหน้าที่เหล่านั้นรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ มีหลักเกณฑ์ที่ต้องพิจารณาอย่างไร

คำตอบ : มิให้นำหลักกฎหมายนี้รวมมาใช้บังคับและเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตน

ที่มา : (ตามมาตรา ๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๒๕

ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดวิธีการเยียวยาความเสียหายไว้กี่วิธี

คำตอบ : มี ๒ วิธี คือ

๑. ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาล

๒. ผู้เสียหายร้องขอให้หน่วยงานของรัฐชดเชยค่าสินไหมทดแทนโดยตรง

ที่มา : (ตามมาตรา ๕, ๑๑ ประกอบมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๓๐

กรณีที่ผู้เสียหายใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาล มีหลักเกณฑ์ที่ต้องพิจารณา ดังนี้

คำตอบ : ๑. หากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ผู้เสียหายต้องฟ้องหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ได้โดยตรง แต่จะฟ้องตัวเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดหาได้ไม่

๒. หากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่มิใช่เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้เสียหายต้องฟ้องเจ้าหน้าที่ที่กระทำละเมิดโดยตรงเพื่อให้รับผิดชอบเป็นการส่วนตัวจะฟ้องหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดไม่ได้

ที่มา : (ตามมาตรา ๕ , ๖ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๓๑

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ รับรองสิทธิของผู้เสียหายที่จะฟ้องให้หน่วยงานของรัฐรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่เอาไว้ แต่มีได้บัญญัติไว้ว่าให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หลักในการวินิจฉัยกรณีนี้ที่ผู้เสียหายใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง มีหลักเกณฑ์ที่ต้องพิจารณา อย่างไร

คำตอบ : กรณีศาลปกครอง มีอำนาจพิจารณาหรือมีคำสั่งในคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยตามหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

ที่มา : (ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๓๒

ผู้ใหญ่บ้านดำเนินการขยายถนนทางเข้าหมู่บ้านเป็นเหตุให้รั้วลดทอนของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย การกระทำละเมิดของผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ อยู่ในอำนาจพิจารณาและพิพากษาคดีของศาลปกครองหรือไม่

คำตอบ : การกระทำดังกล่าวของผู้ใหญ่บ้าน มิได้มีกฎหมายได้กำหนดให้เป็นอำนาจของผู้ใหญ่บ้านในอันที่จะทำได้ จึงไม่ใช่การกระทำอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจตามกฎหมายและไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)

ที่มา : (ตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๑๕/๒๕๔๕)

● คำถามที่ ๓๓

กรณีตำรวจ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น การสืบสวน สอบสวน จับกุม คุมขัง หากการกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น ผู้เสียหายต้องฟ้องคดีต่อศาลใด

คำตอบ : ศาลยุติธรรม เพราะถือว่าเป็นการดำเนินการในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาไว้

ที่มา : (ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์)

● คำถามที่ ๓๔

หากอายุความฟ้องคดีนั้น พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มิได้บัญญัติในเรื่องดังกล่าวไว้โดยเฉพาะเจาะจง ต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ต้องนำอายุความฟ้องคดีตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๘ มาใช้บังคับ กล่าวคือ ผู้เสียหายต้องฟ้องคดีภายในกำหนด ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่อย่างไรก็ตามต้องไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันทำละเมิด

แต่ถ้าการเรียกร้องค่าเสียหายในมูลอันเป็นความผิดมิใช่โทษตามกฎหมายอาญาและมิกำหนดอายุความทางอาญายาวกว่าที่กล่าวมาแล้วนั้น ก็จะต้องฟ้องภายในกำหนดอายุความทางอาญา

ที่มา : (ตามมาตรา ๔๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์)

● คำถามที่ ๓๕

วิธีการชดเชยค่าเสียหายที่เกิดจากการละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำตอบ : – ชดใช้เป็นเงิน
– ซ่อมแซมทรัพย์สินที่เสียหายให้คงสภาพเดิม
– ชดใช้เป็นทรัพย์สินที่มีคุณภาพ สภาพและปริมาณอย่างเดียวกับที่เสียหาย

ที่มา : (ตามข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๓๖

ความหมายของคำว่า “ความเสียหาย” ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำตอบ : ๑. ความเสียหายจากการกระทำละเมิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ
๒. ความเสียหายจากการรังควานกระทำ
๓. ความเสียหายจากการละเลยหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ

ที่มา : (ตามข้อ ๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๓๗

ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดที่หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งมีกี่คน

คำตอบ : ไม่เกินกว่าห้าคน

ที่มา : (ตามข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๓๘

ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีสำนักงานที่ดินอำเภอ ซึ่งตั้งอยู่ในที่ว่าการอำเภอเกิดไฟไหม้ และมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่

คำตอบ : นายอำเภอ

ที่มา : (ตามข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๓๙

ถ้าหน่วยงานของรัฐได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิที่จะเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดเชยค่าเสียหาย ภายในอายุความกี่ปี

คำตอบ : ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย

ที่มา : (ตามมาตรา ๙ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙)

● คำถามที่ ๔๐

วัตถุประสงค์หลักตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำตอบ : ต้องการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างสุจริต รอบคอบ

ที่มา : (หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติ)

● คำถามที่ ๔๑

ถ้าผู้เสียหายได้ยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาใช้ค่าสินไหมทดแทน หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกี่วัน

คำตอบ : ภายใน ๑๘๐ วัน

ที่มา : (ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๑)

● คำถามที่ ๔๒

ปัจจุบันสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๑ ให้ถือว่าเป็นสิทธิฟ้องคดีต่อที่ได้

คำตอบ : ศาลปกครอง

ที่มา : (ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๔)

คำถาม-คำตอบ กฎหมายการอำนวยความสะดวก

นางแม้นเขียน เซวาร์ศิลป์

นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานให้คำปรึกษาและร่างกฎหมาย

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นการตราพระราชบัญญัติขึ้นใหม่ทั้งฉบับ จำนวน ๑๘ มาตรา เป็นการกำหนดบทนิยามที่สำคัญของเจ้าหน้าที่ อนุญาต ผู้อนุญาต พนักงานเจ้าหน้าที่ กฎหมายว่าด้วยการอนุญาต และคำขอ รวมทั้งกำหนดให้มีการพิจารณาทบทวนปรับปรุงกฎหมายทุกห้าปี จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ให้ส่วนราชการจัดให้มีศูนย์บริการร่วมตามแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญกับกฎหมายตัวนี้มาก เพราะมีผลกระทบต่อทั้งเศรษฐกิจและความสะดวกของประชาชน กรมที่ดินมีภารกิจเกี่ยวกับการอนุมัติจดทะเบียนซึ่งมีคู่มือถึง ๔๐ ประเภท จึงได้รับผลกระทบในการปฏิบัติหน้าที่จากกฎหมายตัวนี้ค่อนข้างมาก โดยถือได้ว่าความรับผิดชอบของเราเกิดกติกาขึ้นใหม่ที่ต้องทำความเข้าใจให้ถ่องแท้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการในการอำนวยความสะดวกในธุรกรรมใดๆ ที่ประชาชนจะต้องขออนุญาตจากทางราชการ แต่เนื่องจากเป็นกฎหมายใหม่จึงยังไม่มีกรณีศึกษา ดังนั้นผู้รวบรวมจึงใช้วิธีถามตอบเพื่อให้การอ่านพระราชบัญญัตินี้เป็นไปอย่างมีอรรถรส

● คำถามที่ ๑

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับเมื่อใด

คำตอบ : มีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เนื่องจากกฎหมายให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ เว้นแต่มาตรา ๑๗ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๗

ที่มา : มาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

● คำถามที่ ๒

คำว่า “อนุญาต” ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ หมายความว่าอย่างไร

คำตอบ : การที่เจ้าหน้าที่ยินยอมให้บุคคลใดกระทำการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมก่อนกระทำการนั้น และให้หมายความรวมถึงการออกใบอนุญาต การอนุมัติ การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทานบัตร และการให้อาชญาบัตรด้วย

ที่มา : มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

● คำถามที่ ๓

“ผู้อนุญาต” ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ หมายถึง

คำตอบ : ผู้ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจในการอนุญาต ซึ่งในสำนักงานที่ดิน คือ เจ้าพนักงานที่ดิน

ที่มา : มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ และหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๕.๓/ว ๑๖๕๙๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

● คำถามที่ ๔

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มิให้ใช้บังคับกับกรณีใดบ้าง

คำตอบ :

๑. รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี
๒. การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์
๓. การดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
๔. การอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. การอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหารด้านยุทธการ รวมทั้งตามกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมยุทธภัณฑ์ และกฎหมายว่าด้วยโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน

ที่มา : มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

● คำถามที่ ๕

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาทบทวนความจำเป็นในการใช้กฎหมายที่ให้อำนาจในการอนุญาตไว้อย่างไรบ้าง

คำตอบ : ให้ผู้อนุญาตพิจารณากฎหมายที่ให้อำนาจในการอนุญาตว่าสมควรปรับปรุงกฎหมายนั้นเพื่อยกเลิกการอนุญาตหรือจัดให้มีมาตรการอื่นแทน ทุกห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่กรณีมีความจำเป็นจะพิจารณาในกำหนดระยะเวลาที่เร็วกว่านั้นก็ได้อีก ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ที่มา : มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

● คำถามที่ ๖

ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ผู้อนุญาตมีหน้าที่อะไรบ้าง

คำตอบ : ผู้อนุญาตมีหน้าที่ดังนี้

๑. จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน
๒. พิจารณาปรับปรุงกฎหมายที่ให้อำนาจในการอนุญาตทุก ๕ ปี
๓. มีหน้าที่ตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหลักฐาน รับคำขอ และดำเนินการตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน

ที่มา : มาตรา ๖, ๗, ๘ และ ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

● คำถามที่ ๗

คณะรัฐมนตรี มีหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ อย่างไรบ้าง

คำตอบ : คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ดังนี้

๑. ออกพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต
๒. พิจารณายกเลิกการอนุญาตหรือจัดให้มีมาตรการอื่นแทนการอนุญาต
๓. จัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต

ที่มา : มาตรา ๖, ๑๒ และ ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

● คำถามที่ ๘

คู่มือสำหรับประชาชน ประกอบด้วยอะไรบ้าง

คำตอบ :

๑. หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ
๒. ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต
๓. รายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ
๔. จะกำหนดให้ยื่นคำขอผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนการมายื่นคำขอด้วยตนเองก็ได้

ที่มา :

มาตรา ๗/วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

● คำถามที่ ๙

กรณีใดที่ผู้อนุญาตจะต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน

คำตอบ :

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้กระทำการใดต้องได้รับอนุญาต ผู้อนุญาตจะต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งคำว่า “อนุญาต หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ยินยอมให้บุคคลใดกระทำการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมก่อนกระทำการนั้น และให้หมายความรวมถึงการออกใบอนุญาต การอนุมัติการจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้งการให้ประทานบัตร และการให้อาชญาบัตรด้วย ”

ที่มา :

มาตรา ๗/ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

● คำถามที่ ๑๐

การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เฉพาะราย เป็นภารกิจของกรมที่ดินที่ต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนหรือไม่อย่างไร

คำตอบ :

การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เฉพาะราย เป็นภารกิจของกรมที่ดินที่ต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนเพราะเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดว่าผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินต้องเป็นผู้ยื่นคำขอ และพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาดำเนินการให้ภายในหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

ที่มา :

๑. มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ
๒. มาตรา ๕๙ , ๕๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

● คำถามที่ ๑๑

ภารกิจของกรมที่ดินที่ต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนมีจำนวนเท่าใด

คำตอบ :

ปัจจุบันกรมที่ดินได้จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน (คู่มือมาตรฐานกลางกรมที่ดิน)ฯ รวมทั้งสิ้น ๔๐ ฉบับ เป็นแบบกลางให้ทุกสำนักงานนำไปใช้

ที่มา :

หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๕.๓/ว ๑๖๕๙๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔

● คำถามที่ ๑๒

สำนักงานที่ดินต้องปิดประกาศคู่มือสำหรับประชาชนอย่างไรบ้าง

คำตอบ :

๑. สำนักงานที่ดินจะต้องปิดประกาศคู่มือสำหรับประชาชน ที่ใช้ติดต่อกับสำนักงานที่ดินนั้นไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ยื่นคำขอ
๒. เผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ที่มา :

มาตรา ๗/วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

● คำถามที่ ๑๓

หากประชาชนประสงค์จะได้สำเนาคู่มือสำหรับประชาชน สำนักงานที่ดินจะดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดสำเนาให้โดยคิดค่าใช้จ่ายตามควรแก่กรณีก็ได้ แต่ต้องระบุค่าใช้จ่ายดังกล่าวไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนด้วย แต่หากไม่มีการกำหนดไว้ในคู่มือ ให้คิดค่าใช้จ่าย ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ที่มา : มาตรา ๗/วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

● คำถามที่ ๑๔

ขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนจะมีการแก้ไขได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : แก้ไขได้โดยเป็นหน้าที่ของ “คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ” จะตรวจสอบแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและสั่งการให้แก้ไขให้เหมาะสม

ที่มา : มาตรา ๗/วรรค ๓ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

● คำถามที่ ๑๕

ในสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา/ส่วนแยก เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์คือเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอ ตาม ๔ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ใช้หรือไม่

คำตอบ : ไม่ใช่ ในทางปฏิบัติเมื่อประชาชนมายื่นคำขอในสำนักงานที่ดิน เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์มีหน้าที่ตรวจเอกสารหลักฐานในเบื้องต้นตามที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน กรณีเอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วน หรือไม่ครบถ้วนแต่ผู้ขอดำเนินการแก้ไขได้ทันที ให้จัดลำดับบริการให้บริการ (คิว) และส่งเรื่องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอและสอบสวนต่อไป แต่กรณีที่เอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วน และไม่สามารถแก้ไขเพิ่มเติมได้ในทันที ให้ส่งเรื่องและผู้ขอ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบคำขอดำเนินการต่อไป

ที่มา : มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

● คำถามที่ ๑๖

ระยะเวลาประชาสัมพันธ์จะรวมอยู่ในเวลาให้บริการตามคู่มือสำหรับประชาชนหรือไม่

คำตอบ : ไม่ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์มีหน้าที่แนะนำและตรวจเอกสารหลักฐานในเบื้องต้นและส่งเรื่องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอและสอบสวนต่อไป

ที่มา : หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๕.๓/ว ๑๖๕๙๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

● คำถามที่ ๑๗

ในสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา/ส่วนแยก ใครเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอ

คำตอบ : หัวหน้างานหรือหัวหน้าฝ่ายทะเบียนที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา/ส่วนแยก มอบหมาย

ที่มา : มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ และหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๕.๓/ว ๑๖๕๙๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

● คำถามที่ ๑๘

ในสำนักงานที่ดินอำเภอใครเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอ

คำตอบ : เจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินอำเภอที่นายอำเภอแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำเนินการ

ที่มา : มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ และหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๕.๓/ว ๑๖๕๙๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

● คำถามที่ ๑๙

เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอ จะแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือจัดส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม ได้กี่ครั้ง

คำตอบ : เจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมเอกสารหลักฐานได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น เว้นแต่ความไม่สมบูรณ์ ไม่ครบถ้วน เกิดจากความประมาทเลินเล่อหรือทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่ และเป็นผลให้ไม่อนุญาตได้

ที่มา : มาตรา ๘ วรรค ๓ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

● คำถามที่ ๒๐

เมื่อตรวจสอบแล้วปรากฏว่า คำขอและเอกสารหรือหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน และเป็นกรณีที่ไมอาจดำเนินการได้ในขณะนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอ ต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง

คำตอบ : พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการดังนี้

๑. บันทึกความบกพร่องและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่จะต้องยื่นเพิ่มเติมให้ชัดเจน และเป็นไปตามคู่มือสำหรับประชาชน

๒. กำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเพิ่มเติมไว้ในบันทึกด้วย

๓. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอ ลงนามไว้ในบันทึกนั้น

๔. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มอบสำเนาทะเบียนนั้นให้ผู้ยื่นคำขอไว้เป็นหลักฐานด้วย

– บันทึกนี้เรียกว่า “บันทึกสองฝ่าย” คือ ฝ่ายพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอ

– หากผู้ยื่นคำขอแสดงความประสงค์ไม่ทำตามหรือไม่รับบันทึกดังกล่าว ถือว่าเป็นกรณีที่ไม่ได้

ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย พนักงานเจ้าหน้าที่จึงต้องบันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วย

ที่มา : มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ มาตรา ๒๓/แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๙ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๕.๓/ว ๑๖๕๙๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

● คำถามที่ ๒๑

วันที่ดำเนินการแล้วเสร็จนับแต่วันใด

คำตอบ : วันที่ดำเนินการแล้วเสร็จคือวันที่ผู้มีอำนาจลงนามในการอนุญาตได้ลงนามหรือในกรณีที่เป็นการดำเนินการของคณะกรรมการคือวันที่คณะกรรมการมีมติ

ที่มา : หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๙ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

● คำถามที่ ๒๒

กรณีใดบ้างที่ห้ามพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิเสธคำขอ โดยอาศัยเหตุแห่งความไม่สมบูรณ์ของคำขอหรือความไม่ครบถ้วนของเอกสารหรือหลักฐาน

คำตอบ : ห้ามพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิเสธคำขอในกรณีดังต่อไปนี้

๑. กรณีที่ผู้ยื่นคำขอได้จัดทำคำขอถูกต้องและแนบเอกสารหลักฐานครบถ้วน ตามที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนแล้ว

๒. กรณีที่ผู้ยื่นคำขอได้แก้ไขหรือยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมครบถ้วนตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่แนะนำหรือตามที่ได้ปรากฏในบันทึกสองฝ่ายแล้ว

ที่มา : มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก

● คำถามที่ ๒๓

กรณีที่ความไม่สมบูรณ์หรือไม่ครบถ้วนนั้นเกิดจากความประมาทหรือเลินเล่อทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่และเป็นผลให้ไม่อาจจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมได้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา/ส่วนแยก/นายอำเภอ แล้วแต่กรณี ต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง

คำตอบ : ๑. ส่งการตามความเห็นสมควรเกี่ยวกับคำขอนั้น เช่น ขอเอกสารเพิ่มเติมตามระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน เป็นต้น

๒. ดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องโดยไม่ชักช้า

ที่มา : มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก

● คำถามที่ ๒๔

หากผู้ยื่นคำขอไม่แก้ไขเพิ่มเติมคำขอหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐาน ภายในเวลา กำหนดตามบันทึกสองฝ่าย พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

๑. คืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งเป็นหนังสือถึงเหตุแห่งการคืนคำขอให้ทราบด้วย

๒. แจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งคืนคำขอ

ที่มา : มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก และมาตรา ๒๓/วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

● คำถามที่ ๒๕

คำสั่งปฏิเสธคำขอตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก เป็นคำสั่งทางปกครองหรือไม่

คำตอบ : คำสั่งปฏิเสธคำขอเป็นคำสั่งทางปกครอง ที่ต้องระบุถึงสาเหตุที่ไม่อาจดำเนินการตามคำขอนั้นได้ และต้องแจ้งพร้อมสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่ง ให้ผู้ขอทราบตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองด้วย

ที่มา : มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก มาตรา ๒๓/วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๕.๓/ว ๑๖๕๙๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔

● คำถามที่ ๒๖

เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบคำขอจะคืนคำขอให้แก่ประชาชนผู้ยื่นคำขอได้ในกรณีใดบ้าง

คำตอบ : กรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่แก้ไขเพิ่มเติมคำขอหรือไม่ส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมตามกำหนด โดยเจ้าหน้าที่ต้องแจ้งเป็นหนังสือถึงเหตุแห่งการคืนคำขอด้วย

ที่มา : ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก

● คำถามที่ ๒๗

เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบคำขอคืนคำขอ ประชาชนผู้ยื่นคำขอจะดำเนินการต่อไปอย่างไรบ้าง

คำตอบ : ๑. ผู้ยื่นคำขอมีสิทธิอุทธรณ์ โดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. ยื่นคำขอใหม่

ที่มา : มาตรา ๙ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก

● คำถามที่ ๒๘

กรณีเจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน ต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ๑. ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้าทุก ๗ วัน จนกว่าจะจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมแล้วเสร็จ และ

๒. ส่งสำเนาการแจ้งดังกล่าวให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ทราบทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ทุกครั้ง

ที่มา : มาตรา ๙ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกและหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๙ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

● คำถามที่ ๒๙

กรณีเจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมแล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนแล้ว ยังต้องมีหนังสือแจ้งผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : กรณีดำเนินการแล้วเสร็จในกำหนด เจ้าพนักงานที่ดินจะต้องมีหนังสือแจ้งผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบ เฉพาะกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่ได้รับทราบผลในวันยื่นคำขอเท่านั้น

ที่มา : มาตรา ๑๐ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกและหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๕.๓/ว ๑๖๕๙๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

● คำถามที่ ๓๐

จงอธิบายถึงผลของการไม่แจ้งให้ผู้ขอทราบ กรณีดำเนินการไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน

คำตอบ : การไม่ดำเนินการแจ้งผลดำเนินการให้ผู้ยื่นคำขอ ให้ถือว่าผู้อนุญาตกระทำการหรือละเว้นการกระทำการเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เว้นแต่จะเป็นเพราะมีเหตุสุดวิสัย

ที่มา : มาตรา ๑๐ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก และหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๙ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

● คำถามที่ ๓๑

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

คำตอบ : เพื่อให้มีกฎหมายกลางกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต

ที่มา : หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

● คำถามที่ ๓๒

ตัวอย่างคู่มือสำหรับประชาชนที่กรมที่ดินได้จัดทำ (คู่มือมาตรฐานกลางกรมที่ดิน)ฯ จำนวน ๕ ตัวอย่าง

คำตอบ : ๑. คู่มือการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่างๆ เช่น จดทะเบียนเช่า จดทะเบียนผู้จัดการมรดกตามคำสั่งศาล

๒. คู่มือการจดทะเบียนอาคารชุด

๓. คู่มือการโอนใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน

๔. คู่มือการรังวัดสอบเขต แบ่งแยก รวมโฉนดที่ดิน

๕. คู่มือการออกใบแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน (ตามมาตรา ๖๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน)

ที่มา : หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๕.๓/ว ๑๖๕๙๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

● คำถามที่ ๓๓

จงอธิบายหลักการสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

คำตอบ : หลักการสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มี ๖ ประการ คือ

๑. ต้องทำคู่มือ

๒. ต้องตรวจคำขออย่างละเอียดและขอเอกสารเพิ่มเติมจากประชาชนได้เพียงครั้งเดียว

๓. เมื่อครบกำหนดเวลาตามกระบวนการในคู่มือแล้ว ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ประชาชนผู้ยื่นคำขอทราบ ระบุเหตุผลโดยขอขยายครั้งละ ๗ วัน

๔. ตั้งศูนย์บริการร่วม (เป็นหน้าที่ของหน่วยงาน)

๕. การเสียค่าธรรมเนียมถือเป็นการต่อใบอนุญาตโดยอัตโนมัติ

๖. กระทรวง ทบวง กรม ต้องรายงานการแก้ไขกฎหมายทุก ๕ ปี

ที่มา : พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ โดยหลักการที่ ๑ เป็นไปตามมาตรา ๗ บรรคหนึ่ง หลักการที่ ๒ ตามมาตรา ๘ หลักการที่ ๓ ตามมาตรา ๑๐ หลักการที่ ๔ ตามมาตรา ๗ บรรคสี่ หลักการที่ ๕ ตามมาตรา ๑๒ หลักการที่ ๖ ตามมาตรา ๖

เพื่อนแท้

คนที่ชอบแย่งจ่ายเงินก่อน ไม่ใช่เพราะเขามีเงินมากมาย
แต่เพราะเขาเห็นถึงคุณค่าของมิตรภาพมากกว่าเงินทอง
คนที่มักหยิบยื่นความช่วยเหลือมาให้คุณ ไม่ใช่เพราะเขาติดค้างอะไรคุณ
แต่เพราะเขามองว่าคุณคือเพื่อนแท้
เวลาทำงาน...คนที่ยินดีทำมากกว่าคนอื่น ไม่ใช่เพราะเขาโง่
แต่เป็นเพราะเขารู้จักหน้าที่และมองถึงผลประโยชน์ส่วนรวม
ทุกครั้งหลังจากที่ทะเลาะมีปากเสียงกัน คนที่เอ่ยคำขอโทษก่อน
ไม่ใช่เพียงเพราะเขาผิด อาจเป็นแต่เขารู้จักทะนุถนอมคนข้างกายเขา
คนที่มักแชร์ข่าวสารอะไรต่างๆ ถึงคุณบ่อยๆ จนคุณรำคาญ
ไม่ใช่เพราะว่าเขาว่างจนไม่มีอะไรทำ
แต่เพราะเขามีคุณอยู่ในใจ

ไม่สำคัญว่า...เราจะหาความสุขได้จากที่ไหน
แต่อยู่ที่ว่า...เราจะตัดทวงความสุขนั้นได้มากเท่าไรในเวลาที่มีกัน

เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง*

ขวัญชัย อนันต์ทนนท์
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มคดีปกครอง ๒ สำนักกฎหมาย

ฉบับนี้ขอเสนอคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้เสียหายสามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองเรียกค่าสินไหมทดแทนจากหน่วยงานของรัฐได้โดยตรง ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และเมื่อศาลปกครองพิพากษาว่าเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินได้กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าว หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่สังกัดอยู่ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อผู้ฟ้องคดี ในฐานะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ดังนั้น เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้วหน่วยงานของรัฐนั้นก็มิสิทธิเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้นซึ่งได้กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงชดใช้ค่าเสียหายที่กรมที่ดินได้ชดใช้ให้ผู้ฟ้องคดีไป

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๙๑๓/๒๕๕๙

- **อ้างถึง** คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๙
- **ผู้ฟ้องคดี** นาย ส ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน
- **ผู้ถูกฟ้องคดี** กรมที่ดิน ที่ ๑
อธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๒
- **เรื่อง** คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย(อุทธรณ์คำพิพากษา)
- **กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง**
 - พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๕)
 - พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓))

● คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้ครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๓๐๕๑ ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เนื้อที่ ๕ ไร่ ๔๔ ตารางวา โดยซื้อที่ดินดังกล่าวมาจากนาย พ ผู้มีชื่อเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหลักฐาน น.ส.๓ ก. เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๓๓ ราคา ๑,๐๔๒,๐๐๐ บาท และนาย พ เป็นผู้จ่ายค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนโอนที่ดิน ก่อนซื้อที่ดินผู้ฟ้องคดีทั้งสองตรวจสอบสภาพที่ดินแล้วเห็นว่าที่ดินด้านข้างทางหลวงแผ่นดินสายเชียงคาน - น้ำพร ซึ่งอยู่ทางด้านทิศใต้ของที่ดินตาม น.ส. ๓ ก. ดังกล่าวโดยรวมแล้วมีความลาดชันไม่เกินร้อยละ ๓๕ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินโดยปลูกบ้านอยู่อาศัยพร้อมทั้งพัฒนาที่ดินก่อสร้างอาคารเพิ่มเติมเพื่อประกอบกิจการร้านอาหารและให้บริการเช่าที่พัก

ต่อมา รองอธิบดีกรมที่ดินซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ ๑๔๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง การแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ให้แก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ใน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ จากเนื้อที่ ๕ ไร่ ๘๔ ตารางวา เป็น ๑ ไร่ ๒ งาน ๒๕ ตารางวา เนื่องจาก น.ส. ๓ ก. ออกโดยตลาดเคลื่อนไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นผลมาจากการรังวัดตรวจสอบเนื้อที่เพื่อเปลี่ยน น.ส. ๓ เลขที่ ๒๖๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เนื้อที่ ๑ ไร่ ๒ งาน ๒๕ ตารางวา เป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ เนื้อที่ ๕ ไร่ ๘๔ ตารางวา มีการนำที่ดินนอกหลักฐาน น.ส. ๓ ทางด้านทิศใต้และทิศตะวันออก ซึ่งเป็นที่ดินที่มีความลาดชันเกินร้อยละ ๓๕ และอยู่ในเขตเขาน้ำรังวัดรวมเข้าไปด้วย ทำให้รูปแผนที่เปลี่ยนแปลงและที่ดินมีเนื้อที่เพิ่มขึ้นมาจากหลักฐานเดิม ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว ตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๒ (๓)/๑๖๔๖๖ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ ในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๔

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงมีหนังสือลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ภายหลังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาอุทธรณ์แล้วเห็นว่า คำสั่งที่ ๑๔๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ ออกโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว จึงมีหนังสือ ที่ มท ๐๕๑๖.๒ (๓)/๒๓๐๙๙ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบ พร้อมทั้งเสนอคำอุทธรณ์ต่อรองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน ในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๑๔๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากคณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๑๔๕๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ไม่ชี้แจงหรือแสดงพยานหลักฐานเกี่ยวกับความลาดชันของที่ดินพิพาท อันเป็นการไม่ให้อีกฝ่ายผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและได้แย้งพยานหลักฐาน อีกทั้งในที่ดินด้านทิศตะวันออกของ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ ยังมีการออกโฉนดที่ดินแล้วเป็นจำนวนถึง ๔ แปลงอีกด้วย คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๑๔๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ จึงออกโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองซื้อที่ดินพิพาท มาโดยสุจริตเสียค่าตอบแทน ไม่มีส่วนรู้เห็นหรือเกี่ยวข้องกับการออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ แต่การที่ น.ส. ๓ ก. ดังกล่าวตลาดเคลื่อนปรากฏมีเนื้อที่เพิ่มขึ้นจากหลักฐาน น.ส. ๓ เดิมนั้นเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง จนทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองหลงผิดว่าที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองซื้อ มีเนื้อที่ ๕ ไร่ ๘๔ ตารางวา ตามจำนวนเนื้อที่ในเอกสาร น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ และเข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินด้วยการปลูกบ้านอยู่อาศัย และขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๑๔๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง การแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ที่สั่งแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ในหนังสือการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๓๐๕๑ ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จากเนื้อที่ ๕ ไร่ ๘๔ ตารางวา เป็น ๑ ไร่ ๒ งาน ๒๕ ตารางวา และกรณีศาลไม่เห็นควรให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๑๔๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดเชยค่าเสียหายจากการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการเปลี่ยน น.ส. ๓ เป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ โดยตลาดเคลื่อนคิดเป็นเงินจำนวน ๑๙,๘๒๐,๒๖๙ บาท

ศาลปกครองชั้นต้นได้พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเงิน ๔๒,๐๐๖ บาท ดอกเบี้ยเป็นเงิน ๓,๐๘๘ บาท รวมเป็นเงิน ๔๕,๐๙๔ บาท โดยเห็นว่าคำสั่ง

ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๑๔๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ ที่สั่งให้แก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ที่สั่งแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๓๐๕๑ จากเนื้อที่ ๕ ไร่ ๘๔ ตารางวา เป็น ๑ ไร่ ๒ งาน ๒๕ ตารางวา เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย แต่เนื่องจากความเสียหายดังกล่าวเป็นผลโดยตรงที่เกิดจากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากความระมัดระวัง เกี่ยวกับการตรวจสอบเนื้อที่หนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือการเปลี่ยน น.ส.๓ เป็น น.ส.๓ ก. จึงถือว่าเงินดังกล่าวเป็นเงินค่าเสียหายจากเหตุละเมิด

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอุทธรณ์ว่าที่ดินในส่วนที่อยู่นอก น.ส.๓ ก. เลขที่ ๒๖๑ เป็นที่ดินที่นาย พ ครอบครองมาแต่เดิม แม้ที่ดินเนื้อที่ ๓ ไร่ ๒ งาน ๕๙ ตารางวา จะไม่เคยมีหลักฐานการครอบครองมาก่อน แต่เมื่อมีการสอบแนวเขตใหม่เพื่อขอออก น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ เจ้าพนักงานย่อมมีอำนาจออก น.ส.๓ ก. ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงได้ ตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และไม่มีกฎหมายห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออก น.ส.๓ ก. ในที่ดินที่ไม่เคยมีหลักฐานแจ้งการครอบครองหรือ น.ส.๓ มาก่อน หรือแม้ผู้ครอบครองที่ดินจะไม่แจ้งการครอบครองหรือแจ้งการครอบครองไม่ครบก็ไม่เสียสิทธิครอบครอง คำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๑๔๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์ว่า เห็นพ้องกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นในประเด็น คำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๑๔๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ ชอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นที่ว่า ความเสียหายดังกล่าวเป็นผลโดยตรงที่เกิดจากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากความระมัดระวัง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี และอุทธรณ์ว่าความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับจากการที่เจ้าหน้าที่เปลี่ยน น.ส.๓ เป็น น.ส.๓ ก. ไปโดยคลาดเคลื่อนมีเพียงค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเท่านั้น

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่าคดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองและของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รวม ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ ๑๔๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง การแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ให้แก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ใน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ จากเนื้อที่ ๕ ไร่ ๘๔ ตารางวา เป็น ๑ ไร่ ๒ งาน ๒๕ ตารางวา ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ประเด็นนี้ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า การรังวัดตรวจสอบเนื้อที่เพื่อเปลี่ยน น.ส.๓ เป็น น.ส.๓ ก. ดังกล่าว เป็นไปโดยคลาดเคลื่อน ไม่ชอบด้วยมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ ๑๔๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง การแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ให้แก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ใน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ จากเนื้อที่ ๕ ไร่ ๘๔ ตารางวา เป็น ๑ ไร่ ๒ งาน ๒๕ ตารางวา เพื่อให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง จึงเป็นการใช้ดุลยพินิจ โดยชอบด้วยกฎหมาย

ประเด็นที่สอง การที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการเปลี่ยนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๒๖๑ ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองหรือไม่ และหากการกระทำดังกล่าวของพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง เป็นการกระทำละเมิดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายกรณีเนื้อที่ตามหลักฐาน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ ลดลงเป็นเนื้อที่ ๓ ไร่ ๒ งาน ๕๙ ตารางวาให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองหรือไม่ เพียงใด

ประเด็นนี้ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ที่ดินพิพาทเนื้อที่ ๓ ไร่ ๒ งาน ๕๙ ตารางวา เป็นที่ดินนอกหลักฐาน น.ส.๓ เลขที่ ๒๖๑ ที่นาย พ ได้ขออนุญาตหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไว้ การที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำการรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ น.ส.๓ เลขที่ ๒๖๑ ตามคำขอ เปลี่ยนหนังสือรับรองการทำประโยชน์แบบ น.ส.๓ เป็นแบบ น.ส.๓ ก. แล้วเปลี่ยน น.ส.๓ เลขที่ ๒๖๑ ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เนื้อที่ ๑ ไร่ ๒ งาน ๒๕ ตารางวา เป็น น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เนื้อที่ ๕ ไร่ ๔๔ ตารางวา ให้แก่นาย พ ผู้มีชื่อใน น.ส.๓ ก. แม้พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะทำการรังวัดตรวจสอบเนื้อที่เพื่อเปลี่ยน น.ส.๓ เลขที่ ๒๖๑ เป็น น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ ไปตามการนำชี้แนวเขตของนาย พ ผู้ขอ แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการ ดังกล่าวยอมเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญรวมทั้งมีประสบการณ์ในการรังวัดตรวจสอบเนื้อที่เพื่อเปลี่ยน น.ส.๓ เป็น น.ส.๓ ก. หากดำเนินการโดยความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจำเป็นต้องมีตามวิสัยและ พฤติการณ์ในการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่มีอยู่ในความครอบครองก็จะทราบวา น.ส.๓ เลขที่ ๒๖๑ มีแนวเขตที่ดินและเนื้อที่ของที่ดินเป็นจำนวนเท่าใด และพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อาจใช้ ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ กรณีจึงเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อ ในการรังวัดตรวจสอบเนื้อที่เพื่อเปลี่ยนแปลง น.ส.๓ เป็น น.ส.๓ ก. โดยนำที่ดินเนื้อที่ ๓ ไร่ ๒ งาน ๕๙ ตารางวา ซึ่งมีใช้ที่ดินตามหลักฐาน น.ส.๓ เลขที่ ๒๖๑ มารังวัดรวมเพื่อเปลี่ยนเป็นหลักฐาน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ และพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจที่จะสั่งแก้ไขแผนที่หรือเนื้อที่ให้ตรงกับความเป็นจริง ตามมาตรา ๖๙ ทวิ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ตามที่วินิจฉัยแล้ว และโดยที่ น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ เป็นเอกสารมหาชนและเป็นหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่รับรองว่า บุคคลผู้มีชื่อใน น.ส.๓ ก. เป็นผู้มียุติ ครอบครองที่ดิน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมเล็งเห็นได้ตั้งแต่เวลาที่ได้ดำเนินการเปลี่ยน น.ส.๓ เลขที่ ๒๖๑ เป็น น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ ว่า บุคคลผู้มีชื่อใน น.ส.๓ ก. อาจจะนำที่ดินตาม น.ส.๓ ก. ดังกล่าว ไปจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมกับบุคคลภายนอกและบุคคลภายนอกย่อมมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ เป็นหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ชอบด้วยกฎหมายและมีแนวเขตที่ดินและเนื้อที่ของ ที่ดินตามที่ปรากฏใน น.ส.๓ ก. ดังกล่าว เมื่อนาย พ ผู้มีชื่อใน น.ส.๓ ก. นำที่ดินตาม น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ ไปจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมขายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง แล้วต่อมา น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ ถูกผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๒ โดยรองอธิบดีกรมที่ดิน ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งให้แก้ไขเนื้อที่ลดลงจาก ๕ ไร่ ๔๔ ตารางวา เป็น ๑ ไร่ ๒ งาน ๒๕ ตารางวา เนื่องจากเป็น น.ส.๓ ก. ที่ตลาดเคลื่อนไม่ชอบด้วย กฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นผู้ซื้อที่ดินตาม น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ และถูกแก้ไขจำนวน เนื้อที่ลดลงในเวลาต่อมาได้รับความเสียหายโดยไม่อาจอ้างการได้มาซึ่งสิทธิในที่ดินตามจำนวนเนื้อที่ใน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ ที่ได้มาโดยทางนิติกรรมและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และความเสียหาย ที่เกิดแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองดังกล่าวเป็นผลโดยตรงจากการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กระทำ ด้วยความประมาทเลินเล่อในการเปลี่ยน น.ส.๓ เลขที่ ๒๖๑ เป็น น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ ให้แก่นาย พ. ผู้มีชื่อใน น.ส.๓ ก. โดยตลาดเคลื่อนไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อการดำเนินการเปลี่ยน น.ส.๓ เลขที่ ๒๖๑ เป็น น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๐๕๑ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นการดำเนินการรังวัดตรวจสอบ เนื้อที่ ตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน อันเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ความเสียหาย จากการกระทำละเมิดนี้จึงเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบผู้ฟ้องคดีทั้งสองในผลแห่งละเมิดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการเปลี่ยน น.ส. ๓ เป็น น.ส. ๓ ก. ตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ศาลปกครองสูงสุดจึงได้พิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวน ๔๒,๐๐๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ เป็นเงิน ๗,๙๔.๐๘ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๔๒,๘๐๐.๐๘ บาทและให้คืนค่าธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์บางส่วนตามส่วนของการชนะคดีแก่ผู้ฟ้องคดี

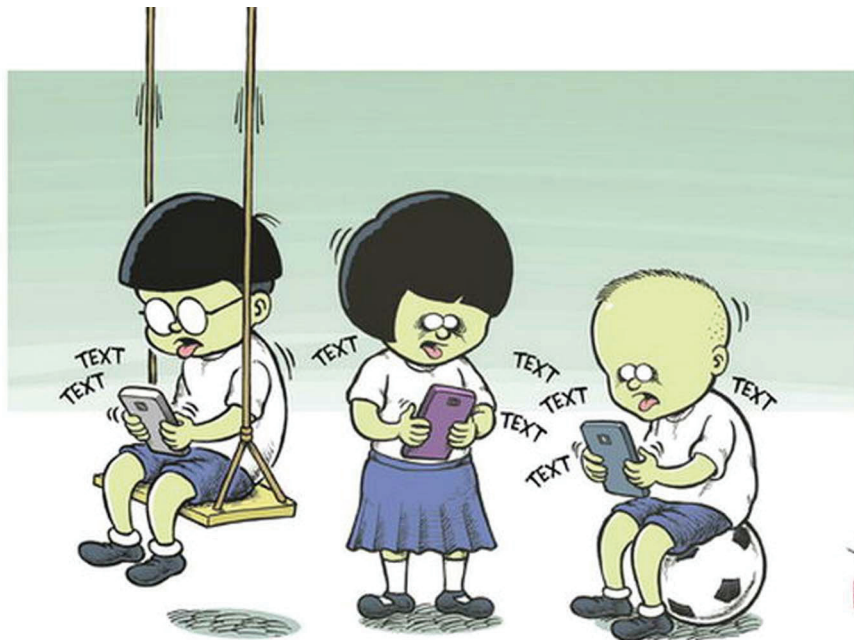
● บทสรุป

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางหลักไว้ว่า การที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการเปลี่ยน น.ส. ๓ เป็น น.ส. ๓ ก. ย่อมเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญรวมทั้งมีประสบการณ์ในการรังวัดตรวจสอบเนื้อที่เพื่อเปลี่ยน น.ส. ๓ เป็น น.ส. ๓ ก. หากดำเนินการด้วยความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีคามวิสัยและพฤติการณ์ในการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่มีอยู่ในความครอบครองก็จะทราบว่า น.ส. ๓ เลขที่ ๒๖๑ มีแนวเขตที่ดินและเนื้อที่ของที่ดินเป็นจำนวนเท่าใด และพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ กรณีจึงถือว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อในการรังวัดตรวจสอบเนื้อที่เพื่อเปลี่ยนแปลง น.ส. ๓ เป็น น.ส. ๓ ก. การกระทำของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

กรณีนี้จะเห็นได้ว่าศาลได้มีคำพิพากษาโดยมีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองบุคคลภายนอกซึ่งได้ที่ดินมาโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน และต้องได้รับความเสียหายจากการเพิกถอนหรือแก้ไขอันเกิดจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นอุทธรณ์สำหรับเจ้าหน้าที่กรมที่ดินจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการที่ประมวลกฎหมายที่ดินได้กำหนดไว้ และต้องมีความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ถ้าหากท่านมีความเอาใส่ใจ มีความตั้งใจ มีความรอบคอบ ความผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่ราชการก็จะไม่เกิดขึ้นอย่างแน่นอน

จงใช้ชีวิต...ให้เหมือนใช้สมาร์ทโฟน

จงใช้ชีวิต...
ให้เหมือนใช้สมาร์ทโฟน
อะไรที่ทำให้เรามีความสุข
ให้เซฟไว้
อะไรที่ทำให้คนอื่นมีความสุข
ให้ส่งต่อ
อะไรที่ไม่ทำให้ใครมีความสุข
ให้ลบทิ้งไป

ข้อมูล : คำคม เข้าถึงได้จาก <http://www.myquestionth.com/question/6092>

ข้อมูลภาพ : <http://petmaya.com/>

(สำเนา)

ที่ มท ๐๕๑๓/๓/ว ๓๒๓/๑๐

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการนับคะแนนเสียงตามมติที่ประชุมใหญ่เจ้าของร่วมตามกฎหมายอาคารชุด**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยกรมที่ดินได้รับเรื่องร้องเรียนจากนิติบุคคลอาคารชุดตลอดจนเรื่องหารือจากสำนักงานที่ดินเกี่ยวกับการนับคะแนนเสียงในการประชุมใหญ่เจ้าของร่วมตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อพิจารณาจดทะเบียนผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดหรือกรรมการหรือการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับ ซึ่งสำนักงานที่ดินแต่ละแห่งมีความเห็นและปฏิบัติแตกต่างกัน ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เช่น การนับคะแนนเสียงข้างมากของเจ้าของร่วมตามมาตรา ๔๔ ต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของผู้เข้าร่วมประชุมหรือไม่ การลดคะแนนเสียงของเจ้าของร่วมคนเดียวที่มีคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนคะแนนเสียงของเจ้าของร่วมทั้งหมดตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง ในการประชุมจะนับคะแนนเสียงของผู้เข้าร่วมประชุมอย่างไร และการจัดประชุมใหญ่เจ้าของร่วมครั้งที่สองตามมาตรา ๔๘ วรรคท้าย ในกรณีที่การประชุมใหญ่ครั้งแรกมีเจ้าของร่วมที่เข้าประชุมมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเจ้าของร่วมทั้งหมด แต่มติที่ได้ไม่ถึงกึ่งหนึ่งมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดประชุมครั้งที่สองอย่างไร

กรมที่ดินพิจารณาแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นไปตามกฎหมายและแนวทางเดียวกัน จึงขอขอความเข้าใจ ดังนี้

๑. การนับคะแนนเสียงข้างมากของเจ้าของร่วมที่เข้าร่วมประชุมใหญ่ตามมาตรา ๔๔ จะต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของผู้เข้าร่วมประชุมหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นในเรื่องเสร็จ ที่ ๑๑๓/๘/๒๕๕๘ เรื่อง การหามติของ ก.อบต.จังหวัด กรณี กรรมการลงมติเห็นชอบน้อยกว่าจำนวนกรรมการที่ออกเสียงสรุปได้ว่าโดยทั่วไปหลักการหามติของคณะกรรมการโดยการนับคะแนนเสียงนั้น แบ่งออกเป็น ๒ แบบ คือ (๑) เสียงข้างมากแบบธรรมดา (Simple Majority) หมายถึง คะแนนเสียงข้างมากของผู้ซึ่งประกอบเป็นองค์ประชุม และได้ออกเสียงลงคะแนนให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบในเรื่องนั้น การงดออกเสียงลงคะแนน หรือไม่อยู่ในที่ประชุมไม่ว่าด้วยเหตุใด ย่อมไม่ถือว่าเป็นการออกเสียงจึงไม่อาจนับคะแนนเหล่านั้นไปรวมกับการออกเสียงลงคะแนนของฝ่ายที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยได้ (๒) เสียงข้างมากแบบเด็ดขาด (Absolute Majority) หมายถึง คะแนนเสียงข้างมากของจำนวนทั้งหมด ซึ่งอาจกำหนดให้เกินกึ่งหนึ่งหรือมากกว่านั้น เช่น สองในสามหรือสามในสี่ของสมาชิกหรือกรรมการทั้งหมดหรือเท่าที่มี ในกรณีนี้การหามติของที่ประชุมจึงต้องได้รับคะแนนเสียงตามที่กำหนดไว้ ไม่ว่าจะเป็นผู้ลงคะแนนเสียงเท่าใด มาประชุมเท่าใด หรืองดออกเสียงเท่าใด คะแนนเสียงที่จะถือเป็นมติได้ ต้องได้ตามจำนวนที่กำหนดไว้เท่านั้น โดยที่มาตรา ๔๔ พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า “มติของที่ประชุมใหญ่ต้องได้รับคะแนนเสียงข้างมากของเจ้าของร่วมที่เข้าประชุม เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น” ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้

กำหนดประเภทของกิจการที่ต้องได้รับคะแนนเสียงข้างมากของเจ้าของร่วมไว้เป็นการเฉพาะ อีกทั้งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดกรณีที่ต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งไว้ชัดเจนแล้วในมาตรา ๔๘ ดังนั้น การนับคะแนนเสียงข้างมากตามมติที่ประชุมใหญ่ ตามมาตรา ๔๔ จึงไม่ต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของเจ้าของร่วมที่เข้าประชุมเพียงแต่ต้องได้รับคะแนนเสียงข้างมากของเจ้าของร่วมที่เข้าประชุมเท่านั้น

๒. การลดคะแนนเสียงเจ้าของร่วมคนเดียวที่มีคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนคะแนนเสียงทั้งหมด

พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการลงคะแนนเสียง ให้เจ้าของร่วมแต่ละรายมีคะแนนเสียงเท่ากับอัตราส่วนที่ดินมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ส่วนกลาง” วรรคสอง บัญญัติว่า “ถ้าเจ้าของร่วมคนเดียวมีคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนคะแนนเสียงทั้งหมด ให้ลดจำนวนคะแนนเสียงของผู้นั้นลงมาเหลือเท่ากับบรรดาเจ้าของร่วมอื่นๆ รวมกัน” คะแนนเสียงของเจ้าของร่วมอื่นๆ หมายถึง คะแนนเสียงของเจ้าของร่วมที่มีอัตราส่วนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ส่วนกลางที่มีอยู่จริงในอาคารชุดนั้น มิได้หมายถึงคะแนนเสียงของเจ้าของร่วมอื่นๆ ที่เข้าร่วมประชุมแต่อย่างใด สำหรับคะแนนเสียงที่ใช้เป็นฐานในการประชุมนั้น ให้คำนวณจากคะแนนเสียงของเจ้าของร่วมอื่นๆ ที่มีอยู่จริงในอาคารชุดนั้น รวมกับคะแนนเสียงที่ได้มีการลดลงตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง แล้ว

๓. การจัดประชุมใหญ่เจ้าของร่วมครั้งที่สองตามมาตรา ๔๘ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติกรณีที่ต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคะแนนเสียงของเจ้าของร่วมทั้งหมดไว้ ตาม (๑)-(๓) และวรรคท้าย บัญญัติว่า “ในกรณีที่เจ้าของร่วมเข้าประชุมมีคะแนนเสียงไม่ครบตามวรรคหนึ่งให้เรียกประชุมใหม่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเรียกประชุมครั้งก่อน และมติเกี่ยวกับเรื่องที่บัญญัติไว้ตามวรรคหนึ่งในการประชุมครั้งใหม่นี้ต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนคะแนนเสียงของเจ้าของร่วมทั้งหมด” ดังนั้น การประชุมใหญ่ครั้งที่สองตามมาตรา ๔๘ วรรคท้าย จะดำเนินการได้ในกรณีที่การประชุมใหญ่ครั้งแรก คะแนนเสียงของผู้เข้าร่วมประชุมน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคะแนนเสียงของเจ้าของร่วมทั้งหมด แต่หากการประชุมใหญ่ครั้งแรกผู้เข้าร่วมประชุมมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคะแนนเสียงเจ้าของร่วมทั้งหมด แต่มติที่ได้รับไม่ถึงกึ่งหนึ่งจะต้องดำเนินการจัดประชุมตามมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งใหม่ ไม่สามารถใช้สิทธิตามมาตรา ๔๘ วรรคท้ายได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ประทีป กิริติเรขา**

(นายประทีป กิริติเรขา)

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๐๓-๔

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๐๕๒

(สำเนา)

ที่ มท ๐๕๐๕.๔/ว ๑๒๔๓/๙

กรมที่ดิน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๐๕.๔/ว ๑๖๕๑ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมที่ดินได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเก็บ
ค่าธรรมเนียมค่าตรวจสอบข้อมูลด้านงานรังวัด ด้านทะเบียนที่ดิน ด้านประเมินราคา หรือข้อมูลอื่น
ครั้งละ ๑๐๐ บาท ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้
ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒ (๑๐) (ญ) หมายถึงค่าขอละ ๑๐๐ บาท ไม่ว่าในคำขอนั้นจะขอ
ตรวจสอบรายชื่อที่รายก็ตาม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดเก็บค่าธรรมเนียมค่าตรวจสอบข้อมูลด้านงานรังวัด
ด้านทะเบียนที่ดิน ด้านประเมินราคา หรือข้อมูลอื่นที่จัดเก็บไว้ในสื่อบันทึกข้อมูลด้วยระบบเทคโนโลยี
สารสนเทศหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติในการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่
ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการตรวจสอบรายชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ต้องตรวจสอบครั้งละ ๑ รายชื่อ
ซึ่งแต่ละรายชื่ออาจต้องทำการตรวจสอบหลายครั้งตามเงื่อนไขการค้นหาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน
จึงให้ยกเลิกหนังสือกรมที่ดินที่อ้างถึง และให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมค่าตรวจสอบข้อมูล
ด้านงานรังวัด ด้านทะเบียนที่ดิน ด้านประเมินราคา หรือข้อมูลอื่น จากสื่อบันทึกข้อมูลทางคอมพิวเตอร์
หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นตามการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าตรวจสอบรายชื่อ
ผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการตรวจสอบในแต่ละครั้ง ครั้งละ ๑ รายชื่อ
รายชื่อละ ๑๐๐ บาท ตามข้อ ๒ (๑๐) (ญ) ของกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความ
ในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕๓
(พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **ประทีป กิริติเรขา**
(นายประทีป กิริติเรขา)
อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๖๔๓/ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๐๖๒

(สำเนา)

ที่ มท ๐๕๐๕.๔/ว ๑๖๕๑

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๘ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๐๕.๔/ว ๒๖๐๑๙ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๙
๒. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๒๓/๔๓/๐ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๙
๓. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๑๒๓๐๙ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ตามที่กรมที่ดินได้ส่งสำเนากระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙ และได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ตามหนังสือที่อ้างถึงให้ทราบและถือปฏิบัติแล้ว นั้น

กรมที่ดินขอเรียนว่ากรณีตามข้อ ๒ (๑๐) (ญ) ของกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙ นั้น มีเจตนารมณ์ที่จะให้จัดเก็บค่าตรวจสอบข้อมูลด้านงานรังวัด ด้านทะเบียนที่ดิน ด้านประเมินราคา หรือข้อมูลอื่น ที่จัดเก็บไว้ในสื่อบันทึกข้อมูลด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ในอัตราครั้งละ ๑๐๐ บาท โดยหมายถึงค่าขอละ ๑๐๐ บาท ไม่ว่าในคำขอนั้นจะขอตรวจสอบรายชื่อที่รายก็ตาม ตัวอย่างเช่น ขอยื่นคำขอตรวจสอบข้อมูลที่จัดเก็บไว้ในสื่อบันทึกข้อมูลด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น จำนวน ๑๒ ราย ในคำขอฉบับเดียวกันพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเรียกเก็บค่าตรวจสอบตามจำนวนคำขอ ค่าขอละ ๑๐๐ บาท แม้ว่าในคำขอฉบับเดียวกันจะขอตรวจสอบรายชื่อ ๑๒ รายก็ตาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ชัยฤกษ์ ดิษฐอำนาจ

(นายชัยฤกษ์ ดิษฐอำนาจ)

อธิบดีกรมที่ดิน

กองนิติการ

โทร. ๐ ๒๒๒๓ ๒๔๐๒

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๓๔๑๓

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๑๕.๓/ว ๑๕๒๓๒

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดิน การขอคัด ขอดำยสำเนาเอกสาร และการตรวจสอบหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕.๑/ว ๒๔๐๓๐ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖

๒. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๕.๓/ว ๑๔๙๓/๐ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดิน การขอคัด ขอดำยสำเนาเอกสาร และการตรวจสอบหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. และ ๒. กรมที่ดินได้ส่งระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดิน การขอคัด ขอดำยสำเนาเอกสาร และการตรวจสอบหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๖ และระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดิน การขอคัด ขอดำยสำเนาเอกสาร และการตรวจสอบหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ มาเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติ นั้น

กรมที่ดินได้เห็นชอบกับมติของคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายของกรมที่ดิน ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๐ กรณีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าตรวจสอบ ข้อมูลด้านงานรังวัด ด้านทะเบียนที่ดิน ด้านประเมินราคา หรือข้อมูลอื่นที่จัดเก็บไว้ในสื่อบันทึกข้อมูลด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ให้เรียกเก็บค่าตรวจสอบในการตรวจสอบแต่ละครั้ง รายชื่อละ ๑๐๐ บาท ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๕๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒ (๑๐) (ญ) ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง และสอดคล้องกับมติของคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายของกรมที่ดินดังกล่าว จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดิน การขอคัด ขอดำยสำเนาเอกสาร และการตรวจสอบหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ในข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ โดยให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการตรวจหลักฐานทางทะเบียนที่ดินจากสื่อบันทึกข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น รวมทั้งข้อมูลแปลงที่ดินทางระบบ Land Information System (LIS) ครั้งละ ๑๐๐ บาท (แปลงละ ๑๐๐ บาท) และค่าธรรมเนียมการตรวจสอบทรัพย์สินจากสื่อบันทึกข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ครั้งละ ๑๐๐ บาท (รายละ ๑๐๐ บาท) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ประทีป กิริติเรขา**

(นายประทีป กิริติเรขา)

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน กลุ่มพัฒนาการทะเบียนที่ดิน

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๓/๕๙ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๒๔

(สำเนา)

ระเบียบกรมที่ดิน

ว่าด้วยการตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดิน การขอคัด ขอลายสำเนาเอกสาร
และการตรวจสอบหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เห็นเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดิน การขอคัด ขอลายสำเนาเอกสาร และการตรวจสอบหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ในเรื่องการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดินและค่าธรรมเนียมตรวจสอบหลักทรัพย์จากสถาบันที่กข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติในการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดิน และตรวจสอบหลักทรัพย์ เป็นรายแปลง และรายบุคคลในการตรวจแต่ละครั้ง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับ ข้อ ๒ (๑) (๔) ข้อ ๒๐ (๑) แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๗ ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ อธิบดีกรมที่ดิน จึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบดังกล่าว ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดิน การขอคัด ขอลายสำเนาเอกสาร และการตรวจสอบหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความใน (๒.๑) ของข้อ ๓๑ แห่งระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดิน การขอคัด ขอลายสำเนาเอกสาร และการตรวจสอบหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒.๑) กรณีตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดินจากสถาบันที่กข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น รวมทั้งข้อมูลแปลงที่ดินทางระบบ Land Information System (LIS) ให้เรียกเก็บครั้งละ ๑๐๐ บาท (แปลงละ ๑๐๐ บาท) ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๕๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒ (๑๐) (ญ)”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความใน (๒.๑) ของข้อ ๓๒ แห่งระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดิน การขอคัด ขอลายสำเนาเอกสาร และการตรวจสอบหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒.๑) กรณีตรวจจากสถาบันที่กข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ครั้งละ ๑๐๐ บาท (รายละ ๑๐๐ บาท) ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๕๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อ ๒ (๑๐) (ญ) กรณีผู้ขอยื่นคำขอตรวจสอบชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินคำขอเดียวหลายรายชื่อ ก่อนดำเนินการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบทีละรายชื่อว่าอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถตรวจสอบหลักทรัพย์ได้หรือไม่ และให้เรียกเก็บค่าตรวจสอบรายละ ๑๐๐ บาท ตามจำนวนรายชื่อที่ได้ทำการตรวจสอบ”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

(ลงชื่อ) **ประทีป กิริติเรชา**

(นายประทีป กิริติเรชา)

อธิบดีกรมที่ดิน

เมืองดอยแดนภูผา ต้นธาราแม่น้ำปิง งดงามยิ่งถ้าสวย
 ร่ำรวยว่านร้อยแปด คูลมแดดหมอกเชียงดาว
 อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เป็นเมืองเหนือต่อเขตกับเมียนมาร์
 “เมืองดอยแดนภูผา” ที่มากมี
 “พระสฤปเมืองงาย” บนดอยสูง
 ไปนพโหว่ได้พลังด้านจิตใจ
 ภูเขามากหลากหลายเป็นแหล่งน้ำ
 เป็น “ต้นธาราแม่น้ำปิง” ขึ้นอุรา
 สายน้ำยาวไหลหลากลงแดนใต้
 เป็นแหล่งน้ำการเกษตรชะโลมดิน
 ถิ่นงดงามดอยสูงมีถ้าสวย
 เป็นที่เที่ยวชื่นชมสมอุรา
 “งดงามยิ่งถ้าสวย” ใต้ดอยสูง
 ได้ไปชมถ้าสวยสิ่งงดงาม
 ยังเป็นแดนสมุนไพรมากชนิด
 รักษาได้หลายโรคไม่โคกตรม
 “ร่ำรวยว่านร้อยแปด” ที่ปรากฏ
 โรคป่วยไข้จะหายใช้ได้ตั้งใจ
 นาม “เชียงดาว” สูงส่งสุดขอบฟ้า
 ทะเลหมอกคลุมลอยขึ้นเย็นดี
 “คูลม แดด หมอก เชียงดาว” ราวเทพสร้าง
 เชิญเที่ยวชม “เชียงดาว” เมืองงดงาม

ดอยเสียดฟ้าสูงเด่นเป็นคักดีศรี
 จนเป็นที่เลื่องชื่อระบือไกล
 เป็นที่จุ่งผองชนให้เคลื่อนไหว
 เมื่อได้ไปกราบไหว้และบูชา
 หลากไหลตามลำธารข้างภูผา
 สุขหนักหนาคนเหนือได้อาบกิน
 เข้ารวมให้เจ้าพระยาเพิ่มทรัพย์สิน
 ที่ทำกินเรือกสวนและไร่นา
 เป็นที่ช่วยผองชนให้ถามหา
 ชมพุดาหินย้อยในถ้ำงาม
 เป็นที่จุ่งผองชนให้สืบถาม
 เป็นไปตามธรรมชาติได้ชื่นชม
 ให้ได้คิดผลิตยาที่เหมาะสม
 เชิญเที่ยวชมแหล่งต้นสมุนไพรม
 ไม่รันทดทำยาเพื่อแก้ไข
 เชิญเข้าไปชมความจริงทุกสิ่งมี
 งามต้องตาสูงเด่นเป็นคักดีศรี
 เป็นเช่นนี้เพื่อเพิ่มความสวยงาม
 ไม่อ้ำว้างให้ผองชนเฝ้าถาม
 แล้วเลิกถามว่าดาวสูงเพียงใด

สุรัช รัชประทาน ข้อมูล
 สมหมาย หนูช่วย ประพันธ์

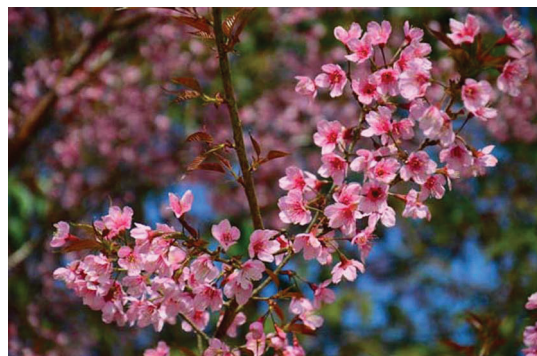
๑๒ เดือน กับเส้นทางดอกไม้บาน

เดือนมกราคม “ภูมโล อ.ด่านซ้าย จ.เลย”

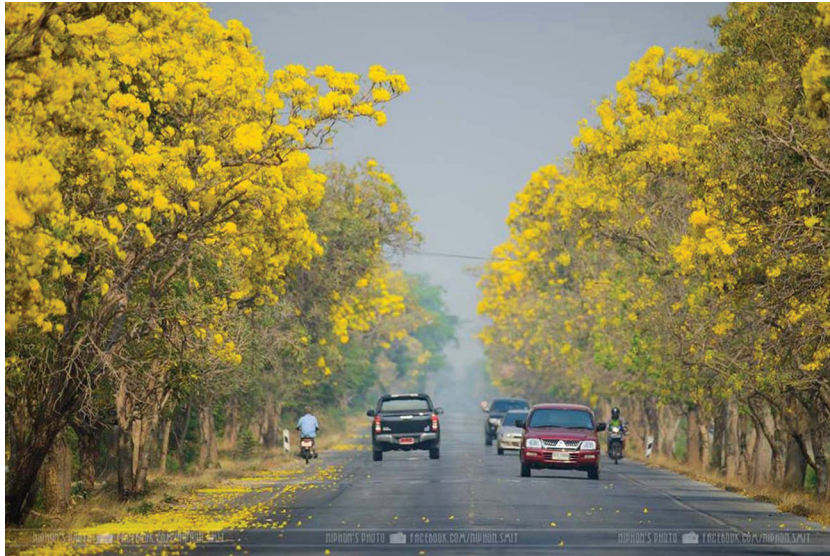

ภูมโล ตั้งอยู่ในตำบลกกสะทอน อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ในเขตอุทยานแห่งชาติ ภูหินร่องกล้า ภูมโลเป็นภูเขาที่ตั้งอยู่บนรอยต่อ ของสามจังหวัด คือ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ และเลย สิ่งที่ทำให้ ภูมโลเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวในเวลานี้ คือ เป็นจุดชมดอกนางพญาเสือโคร่ง ที่มีพื้นที่กว้างขวางนับ ๑,๐๐๐ ไร่ นางพญาเสือโคร่งของภูมโลจะไม่ได้มีให้ชมเพียงจุดเดียว แต่จะกระจาย มีให้ชมในหลายจุดโดยจะบานแทรกตัวอยู่ในหุบเขา ป่าไม้และต้นหญ้า ภูมโลเป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่มีธรรมชาติที่สวยงามของขุนเขา และอากาศที่หนาวเย็นโดยนางพญาเสือโคร่งจะบานในช่วงเดือนมกราคมของทุกปี

นอกจากชมนางพญาเสือโคร่งแล้ว พื้นที่ของ**ภูมโล**ยังสามารถยืนชมทัศนียภาพของเทือกเขาสูงชันทักกันสวยงามมาก จุดกางเต็นท์ มองเห็นหมู่บ้านหมันขาว และไร่กระหล่ำปลีสีเขียวกว้างใหญ่ สามารถดูดาวบนฟ้า และดาวบนดินแสงไฟจากหมู่บ้านข้างล่างได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ก่อนถึงจุดกางเต็นท์ มีจุดชมวิวสูงสุดให้ได้ชมทัศนียภาพได้กว้างไกลยิ่งขึ้น สำหรับบนยอดสูงสุดภูมโลนั้นมีทางเดินเขาขึ้นไปประมาณ ๑ กม. ทางค่อนข้างชัน บนจุดชมวิวมีชะง่อนหินเล็กๆ เป็นจุดชมพระอาทิตย์ขึ้น ส่วนจุดชมพระอาทิตย์ตกอยู่บนเส้นทางเดินขึ้น ซึ่งเมื่อมองลงมาเบื้องล่าง จะพบกับทิวทัศน์ความงดงามของแนวยอดภูมโลและเทือกเขาอื่นๆ หรือหากใครไม่ขึ้นไป บนจุดชมวิวสูงสุด ก็สามารถชมวิวอยู่ตรงทางเดินขึ้นไปยังจุดชมวิวก็น่าดูซึ่งก็สวยงามงดงามเช่นกัน

เดือนกุมภาพันธ์ “ถนนเหลืองปรีดิยาธร จ.สุพรรณบุรี”

(ข้อมูลภาพ : ถนนสายดอกไม้ สามชุก-ด่านช้าง <https://board.postjung.com/956186.html>)

เหลืองปรีดิยาธร หรือ ดอกตาเบบูญ่า เป็นสายพันธุ์เดียวกับต้นชมพูพันธุ์ทิพย์ เป็นต้นไม้ที่ท่านหม่อมพันธุ์ทิพย์ บริพัตร นำมาจากอินโดนีเซีย เป็นดอกสีชมพู จึงตั้งชื่อว่า “ชมพูพันธุ์ทิพย์” แต่ที่เราเห็นบนถนนสายนี้เป็นสีเหลืองเรียกว่า “เหลืองปรีดิยาธร” ความพิเศษของต้นไม้ชนิดนี้คือเป็นต้นไม้ที่ร่วงดอกเวลาออกดอกก็จะออกดอกและบานเต็มต้นพร้อมๆ กันทั้งบริเวณ

ทุกปีในช่วงประมาณเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม บริเวณถนนเส้นทางหมายเลข ๓๕๐๒ สายสามชุก-ด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี จะถูกปกคลุมด้วยกลีบดอกสวยๆ ของเหลืองปรีดิยาธร ซึ่งแต่ละปีจะออกดอกก็เพียงครั้งเดียวเท่านั้น จึงเป็นอีกหนึ่งความสวยงามพิเศษจากธรรมชาติที่ได้รังสรรค์ความสวยงามไว้ให้พวกเราได้เชยชม และจะบานเต็มที่เพียง ๑-๒ อาทิตย์เท่านั้น

เดือนมีนาคม “อุโมงค์ชมพูพันธุ์ทิพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม”

“ชมพูพันธุ์ทิพย์” หรือชื่อเรียกอื่นๆ คือ ชมพูอินเดีย, ธรรมบูชา, ตาเบบยา เป็นไม้ขนาดใหญ่มีดอกสีชมพูอ่อน ชมพูสด และขาว ในบ้านเราชมพูพันธุ์ทิพย์จะออกดอกปีละครั้ง ในช่วงกลางถึงปลายเดือนกุมภาพันธ์ ไปจนถึงเดือนมีนาคม (บางปีอาจมีหลงมาออกดอกในช่วงเดือนเมษายน ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศในปีนั้นๆ) โดยดอกชมพูพันธุ์ทิพย์จะบานเต็มที่ประมาณ ๒ สัปดาห์ ก่อนที่ดอกจะร่วงโรยไป

สำหรับต้นชมพูพันธุ์ทิพย์ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ได้ทำการปลูกขึ้นมากกว่า ๓๐ ปี มีจำนวนมากกว่า ๒๐๐ ต้น โดยเฉพาะที่บริเวณริมถนนวัฒนาเสถียรสวัสดิ์ (ถนนหลังมอ) ที่จะปลูกเป็นแนวยาว ยามออกดอกบานเต็มที่ นอกจากจะมีสีชมพูสดใสแล้ว ยังเกิดเป็นลักษณะของ “อุโมงค์ชมพูพันธุ์ทิพย์”

เดือนเมษายน “ถนนสายดอกคูณ จ.ขอนแก่น”

ต้นราชพฤกษ์หรือดอกคูณ เป็นดอกไม้ประจำชาติไทยที่มีหลายชื่อ ทางภาคเหนือเรียกว่า “ลมแล้ง” ส่วนภาคใต้เรียกกันว่า “ดอกราชพฤกษ์” เป็นต้นไม้ที่ทนแล้งได้ดี ชอบขึ้นในที่โล่งแจ้ง **ต้นราชพฤกษ์** จัดเป็นต้นไม้มงคลที่ถูกนำไปใช้ในพิธีการสำคัญ อาทิ คนไทยโบราณเชื่อว่าหากปลูกราชพฤกษ์ไว้ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของบ้าน จะนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่เจ้าของบ้านเป็นเท่าทวีคูณ

จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ถึง จังหวัดสระบุรี ตรงหลัก กม. ที่ ๑๐๗ แยกขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ผ่านจังหวัดนครราชสีมา ถึงจังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีสายการบินบริการเที่ยวบิน จากกรุงเทพฯ – ขอนแก่น และงานเทศกาล ถนนดอกคูณ จังหวัดขอนแก่น จัดขึ้นทุกปี ระหว่าง ๑ เมษายน ไปจนถึงเดือนพฤษภาคม ไปชื่นชมความงดงามของช่อดอกคูณบานระย้า สีเหลืองอร่ามรับความสดใส ของฤดูร้อนทั่วทั้ง เมืองขอนแก่น ให้สมกับเป็นเมืองแห่งดอกคูณ เลืองแดน

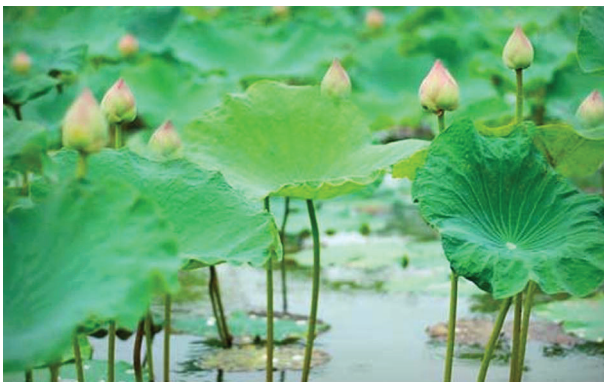

เดือนพฤษภาคม “นาบัว คลองมหาสวัสดิ์ จ.นครปฐม”

“คลองมหาสวัสดิ์” หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า คลองขุด เรียกได้ว่าเป็นคลองประวัติศาสตร์ที่มีประวัติความเป็นมายาวนานและน่าสนใจไม่น้อย โดยเป็นคลองที่ถูกขุดขึ้นในปี พ.ศ.๒๔๐๒ โดยพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในระหว่างการเดินทางไปมัสการพระปฐมเจดีย์ โดยเมื่อทำการขุดคลองเสร็จในปี พ.ศ. ๒๔๐๓ พระองค์ท่านได้พระราชทานนามให้ว่า “มหาสวัสดิ์” ชาวบ้านในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ ส่วนใหญ่จะเป็นคนไทยเชื้อสายจีน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ทำสวนผลไม้ ตั้งบ้านเรือนอยู่ริมน้ำหรืออยู่ตามเรือสวนไผ่น้ำ คลองแห่งนี้จึงเปรียบเสมือนน้ำหล่อเลี้ยงชุมชนมาเนิ่นนาน

ชาวบ้านในชุมชนได้เริ่มต้นรวมตัวกัน ช่วยพัฒนาเรื่องการท่องเที่ยวมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ โดยมีการบริหารจัดการต่างๆ ค่อนข้างดี จุดเริ่มต้นของการส่งเสริมคลอง จะอยู่ที่บริเวณวัดสุวรรณาราม โดยเรือนำเที่ยวเป็นเรือของชาวบ้าน ซึ่งคนขับเรือก็มักจะเป็นไกด์ท้องถิ่นไปด้วยในตัว คอยอธิบายเรื่องราวและให้ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนได้เป็นอย่างดี เรือลำหนึ่งสามารถนั่งได้สูงสุด ๖ คน ระยะเวลาการล่องเรือไม่ได้จำกัดเวลา ขึ้นอยู่กับว่าแต่ละจุดเราจะใช้เวลาเดินหรือหยุดถ่ายรูปกันมากน้อยแค่ไหน ส่วน “นาบัว” ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๒๐ ไร่ ซึ่งปลูกดอกบัวพันธุ์ สัตตบุศย์ เป็นพันธุ์ที่คนนิยมซื้อไปบูชาพระ หลายคนที่มา

อาจจะสงสัยว่าทำไมไม่ค่อยเห็นดอกบัวบาน ส่วนใหญ่จะเป็นบัวตูม ก็เนื่องจากว่า บัวนี้ตัดเก็บไปขายสำหรับบูชาพระ จึงจะเก็บกันตอนที่ยังตูมเพื่อให้ขายได้ จะมีน้อยมาก ที่จะทิ้งไว้จนดอกบัวบาน เพราะนั่นหมายถึงว่า บัวจะใช้ไม่ได้แล้ว หากไปเที่ยวในช่วงก่อนหรือหลังวันพระใหญ่ ก็อาจจะแทบไม่เห็นบัวเลยก็ได้ เพราะช่วงนั้นจะถูกตัดไปขายจนเกือบหมด

เดือนมิถุนายน “ทุ่งดอกเปราะภูสีขาว อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จ.พิษณุโลก”

ดอกเปราะภูสีขาวที่อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จ.พิษณุโลก จะผลิบานต้อนรับนักท่องเที่ยวประมาณกลางเดือนมิถุนายนถึงราวกลางเดือนกรกฎาคมหรือช่วงฤดูฝน ช่วงที่ดอกเปราะภูสวยสดที่สุดคือปลายเดือนมิถุนายนถึงต้นเดือนกรกฎาคม ภูหินร่องกล้าเป็นแหล่งชมดอกไม้ช่วงหน้าฝนที่งดงาม เปราะภูดอกขาว-เปราะภูเมื่ยง โดยเฉพาะในยามที่ดอกเปราะภูมีสีขาวสะพรั่งแทรกแซมอยู่ตามลานหินต่างๆ ทำให้ธรรมชาติที่รายรอบภูหินร่องกล้าดูน่าหลงใหล โอกาสดีๆ เช่นนี้มีเพียงหนึ่งครั้งต่อปีเท่านั้น (เปราะภูเป็นพืชตระกูลขิงขามีเหง้าอยู่ใต้ดินเหมือนดอกกระเจียว

การเดินทางจากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) แยกเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒ ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี ชัยนาท นครสวรรค์ จากนั้นแยกขวาเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๓/ ถึงตัวเมืองพิษณุโลก จากตัวเมืองพิษณุโลกเส้นทางที่สะดวกที่สุด คือ ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒ สายพิษณุโลก - หล่มสัก แยกซ้ายเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๑๓ ไปทางอำเภอนครไทย ก่อนถึงตัวอำเภอนครไทย มีทางแยกขวามือตามทางหลวงหมายเลข ๒๓๓๑

มุ่งหน้าสู่อุทยานแห่งชาติ ภูหินร่องกล้า สภาพเส้นทางสูงชันและคดเคี้ยวเป็นบางช่วง ต้องใช้ความระมัดระวัง

เดือนกรกฎาคม “ทุ่งดอกกระเจียว อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
อ.เทพสถิต จ.ชัยภูมิ”

ทุ่งดอกกระเจียวป่าหินงาม ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอเทพสถิต จ.ชัยภูมิ ที่นั่นนอกจากจะเป็นทุ่งดอกกระเจียวถือเป็นจุดเด่นที่สุดของการมาท่องเที่ยวที่นี่ นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับทุ่งบัวสวรรค์หรือดอกกระเจียว ราชนิเวศน์แห่งมวลไม้นดอกของขุนเขาป่าหินงาม ออกดอกสีชมพูอมม่วง ที่จะทยอยผลิบานเป็นระยะเวลา ๒ เดือน ที่ออกปีละครั้ง ชูช่อลั่นสายลมและสายหมอก ขึ้นเต็มทั่วผืนป่า ทุ่งดอกกระเจียว ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวช่วงฤดูฝนแห่งแล้ง จะกลับคืนสู่ความเขียวขจี และแต่งแต้มด้วยความสดใสของกระเจียวที่ผุดดอกสีชมพูเต็มทุ่งหญ้ากว้าง ด้วยความงดงามตระการตาของ ดอกสีชมพูอมม่วงขึ้นเต็มไปทั่วผืนป่า ตัดกับพื้นสีเขียวขจีของหญ้าเพ็ก และโชติหินธรรมชาติ อีกทั้งรูปลักษณ์สวยงามวิจิตรพิสดาร ทำให้เป็นทุ่งดอกกระเจียวใน อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม เป็นทุ่งดอกกระเจียวที่ใหญ่และงดงามที่สุดในประเทศไทย

การเดินทางไปชมทุ่งดอกกระเจียว ไปโดยใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ ผ่านจังหวัดสระบุรีไปยังสามแยกพุแค แล้วเลี้ยวขวา ไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑ ไปยังบ้านลำนารายณ์ จากนั้นเลี้ยวขวาไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๕ เส้นทางลำนารายณ์-ลำสนธิ-เทพสถิต-หนองบัวโคก-นครราชสีมา เดินทางจากบ้านลำนารายณ์ประมาณ ๔๘ กิโลเมตร ก่อนถึงที่ทำการอำเภอเทพสถิตประมาณ ๑ กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายไปอำเภอหนองบัวระเหว ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓๕๔ ระยะทางประมาณ ๑๕ กิโลเมตร ถึงทางแยกซ้ายมือเข้าบ้านไร่ ใช้ระยะทางอีกประมาณ ๑๔ กิโลเมตร ก็จะถึง ที่ทำการอุทยานจะมีป้ายบอกตลอดทาง

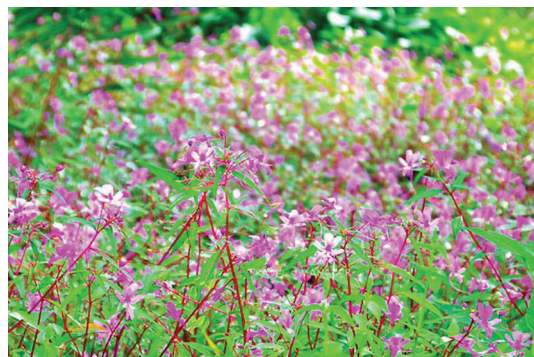
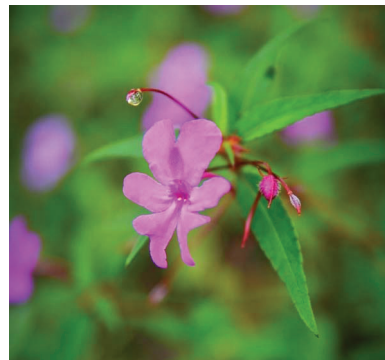

เดือนสิงหาคม “ทุ่งดอกเทียนปักผีเสื้อ ดอยหัวหมด อ.อุ้มผาง จ.ตาก”

ดอยหัวหมด คือ จุดชมวิวอาทิตยขึ้นและตกที่งดงามที่สุดแห่งหนึ่งในอำเภอุ้มผาง แต่เมื่อถึงฤดูฝนจะเกิดดอกเทียนปักผีเสื้อ แตกดอกออกช่อโผล่ขึ้นมาเหนือทุ่งหญ้า เปลี่ยนดอยหัวหมดให้กลายเป็นแดนสวรรค์สีชมพูภายในพริบตา ดอกเทียนปักผีเสื้อจัดเป็นพืชเฉพาะถิ่น พบเฉพาะจังหวัดตากและกาญจนบุรี เต็มโตได้ดิบบนหินปูนที่เป็นลานโล่ง ระดับความสูง ๑,๐๐๐ เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลางขึ้นไป และออกดอกในช่วงหน้าฝน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม – กันยายน ของทุกปี

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ มุ่งสู่จังหวัดตาก แล้วเลี้ยวเข้าเส้นทางหมายเลข ๑๐๕ สายตาก – แม่สอด ถึงตัวอำเภแม่สอด ใช้เส้นทาง สายแม่สอด – อุ้มผาง เส้นทางนี้มีระยะทางเพียง ๑๔๖ กิโลเมตร มีความคดเคี้ยวมาก ขับรถควรใช้ความระมัดระวัง จากตัวอำเภอุ้มผางไปยังเส้นทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๐ ทางไปบ้านปะละทะ เมื่อไปถึงประมาณ กม. ๑๐ – ๑๑ จะพบทางแยกซ้ายไปดอยหัวหมด ขับไปตามเส้นทางคับแคบก็จะถึงบริเวณที่จอดรถเชิงดอย

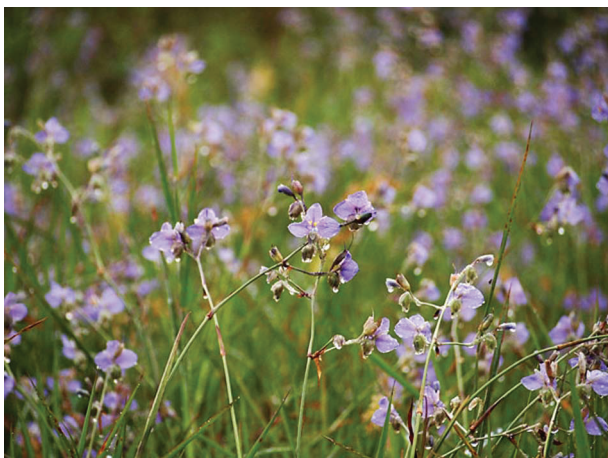

เดือนกันยายน “ทุ่งดอกหงอนนาค อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว จ.อุดรธานี”

ดอกหงอนนาค ผลิดอกสีม่วงบานตระการเต็มอุทยานแห่งชาติภูสอยดาว ทำให้พื้นที่บริเวณนั้นสวยงามไม่น้อย ดอกหงอนนาคจะหุบในตอนเช้าและจะบานเมื่อเจอแสงแดด ส่วนล่างของดอกมักมีน้ำค้างติดอยู่ทุกดอก จึงมีอีกชื่อว่า น้ำค้างกลางเที่ยง โดยดอกหงอนนาคจะมีทั้งสีม่วงอ่อนหรือม่วงน้ำเงิน สีขาว และสีชมพู ซึ่งค่อนข้างหายาก ยามเช้าดอกหงอนนาคจะหุบดอก และจะบานเมื่อมีแสงแดด ส่วนกลางของดอกมักมีหยดน้ำติดอยู่ เป็นที่มาของชื่อน้ำค้างกลางเที่ยง ดอกไม้ชนิดนี้จะแบ่งบานจนเป็นทุ่งดอกไม้ใหญ่ในช่วงฤดูฝน ซึ่งทุ่งดอกหงอนนาคที่ภูสอยดาวแห่งนี้ เป็นทุ่งดอกหงอนนาคที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ ช่วงเวลาชมดอกหงอนนาคที่ดีที่สุดคือ ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม หมายถึง อุทยานแห่งชาติเปิดให้ขึ้นลานสนภูสอยดาวตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. – ๑๕.๐๐ น. แต่หากนักท่องเที่ยวได้เดินทางไปถึงอุทยานแห่งชาติภูสอยดาวแล้ว แต่ไม่สามารถขึ้นยอดภูสอยดาวได้ทัน ทางอุทยานแห่งชาติได้จัดเตรียมสถานที่กางเต็นท์ไว้บริการบริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติที่อยู่ด้านล่าง

การเดินทาง จากจังหวัดพิษณุโลก ไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๑ ประมาณ ๖๔ กม. แล้วเลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๒๕๖ ประมาณ ๑๒ กม. ถึงบ้านแพะเลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๑๔๓ ประมาณ ๔๓ กม. ถึงอำเภอชาติตระการ แยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๒๓๓/ ประมาณ ๕๗.๖ กม. ผ่านบ้านบ่อภาคไปบรรจบกับทางหลวงหมายเลข ๑๒๖๘ ประมาณ ๑๒ กม. ถึงน้ำตกภูสอยดาว และศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ขับต่อไปอีกประมาณ ๑ กม. จะพบกับที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูสอยดาว รวมระยะทางประมาณ ๑๘๙ กม.

เดือนตุลาคม “ดอกไม้ป่า อุทยานแห่งชาติผาแต้ม อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี”

ภายในอุทยานแห่งชาติผาแต้ม มีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญๆ ให้ชม เช่น น้ำตกสร้อยสวรรค์ เสาเฉลียง ลานหินแตก หรือ แวะชมความสงบงามของอำเภอโขงเจียมที่ตั้งอยู่ริมฝั่งโขง เดินทางชมตลาดปลา คูตีงเก่า ร.ศ.๑๑๒ ที่ยังคงหลงเหลือในปัจจุบัน รวมทั้งสองเรือชมความงดงามของแม่น้ำโขง มหานทีที่ทางกั้นไทยลาว ที่เต็มไปด้วยเกาะแก่งมากมาย

ทุ่งดอกไม้ป่าริมเสด็จน้ำตกสร้อยสวรรค์ เป็นทุ่งดอกไม้ที่มีความสวยงามเป็นอย่างมาก ตั้งอยู่ในอาณาเขตของน้ำตกสร้อยสวรรค์ จังหวัดอุบลราชธานี โดยทุ่งดอกไม้แห่งนี้ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เคยเสด็จมาทอดพระเนตรเพื่อศึกษาพันธุ์ไม้ป่าในพื้นที่ดังกล่าวอยู่หลายต่อหลายครั้ง นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาพักผ่อนได้โดยติดต่อที่อุทยานแห่งชาติผาแต้ม และช่วงเวลาที่ยดอกไม้จะบานเต็มทุ่งคือช่วงเดือน ตุลาคม – มกราคม ของทุกปี

การเดินทางจากอำเภอมืออุบลราชธานี
มุ่งหน้าสู่อำเภอโขงเจียม และจากอำเภอโขงเจียมใช้ เส้นทาง ๒๑๓๔ ต่อด้วยเส้นทาง ๒๑๑๒ แล้วแยกขวาไปผาแต้ม อีกราว ๕ กิโลเมตร รวมระยะทางจาก โขงเจียมประมาณ ๑๔ กิโลเมตร ทุ่งดอกไม้ป่าริมเสด็จน้ำตกสร้อยสวรรค์ อุบลราชธานี ตั้งอยู่บริเวณเหนือน้ำตกสร้อยสวรรค์ ในเขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ทางทิศเหนือตามทางหลวงหมายเลข ๒๑๑๒ ประมาณ ๒๐ กม.

เดือนพฤศจิกายน “ทุ่งบัวตอง ดอยแม่อูคอ จ.แม่ฮ่องสอน”

ทุ่งดอกบัวตองดอยแม่อูคอ จะบานสะพรั่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยือน และชมความงดงามของท้องทุ่งที่เต็มไปด้วยสีเหลืองส้มปกคลุมเต็มเทือกเขา ทุ่งบัวตองอยู่ในเขต บ้านสุรินทร์ ต.ยวมน้อย อ.ขุนยวม มีพื้นที่ครอบคลุมบริเวณ ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ และจะบานสะพรั่งในช่วงเดือน พฤศจิกายน – ต้นเดือนธันวาคม เกือบสุดปลายทางถนน ๑๐๘ ที่อำเภอขุนยวม ในฤดูหนาวนักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวชมทุ่งดอกบัวตองบาน ทุ่งดอกบัวตองที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ซึ่งมีให้ชมเพียงปีละครั้งเท่านั้น

ทุ่งดอกบัวตองดอยแม่อูคอ ห่างจากที่ทำการอำเภอขุนยวม ๒๕ กิโลเมตร เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอีกแห่งหนึ่งของ จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลักษณะเป็นทิวเขาเขียวสูงชันสลับด้วยทิวทุ่งดอกบัวตอง เหลืออร่ามทั่วพื้นเขา มีพื้นที่ประมาณ ๕๐๐ กว่าไร่ เมื่อเดินขึ้นไปยังดอยแม่อูคอแล้ว นักท่องเที่ยวสามารถชมวิวดูได้ทั่ว มีศาลาชมวิวที่ สร้างขึ้นไว้รองรับนักท่องเที่ยวอยู่หลายแห่ง ซึ่งจากศาลาชมวิว สามารถมองเห็นทุ่งดอกบัวตองได้ ๓๖๐ องศา

การเดินทางไปทุ่งบัวตองดอยแม่อูคอ

จากตัวเมืองแม่ฮ่องสอน ขับรถไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๐๘ บริเวณหลักกิโลเมตร ที่ ๒๐๑ ให้เลี้ยวแยกไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๒๖๓ ไปประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ให้แยกเข้าถนนสายบ้านนาจิว-บ้านหัวสะพานไปอีก ๑๔ กิโลเมตร ก็จะถึงดอยแม่อูคอ เส้นทางที่สอง จากอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ขับรถตามทางหลวง ๑๒๖๓ (แม่แจ่ม – ขุนยวม) ถึงทางแยกเข้าบ้านนาจิวบ้านหัวสะพาน ระยะทางประมาณ ๓๖ กิโลเมตร แล้วแยกเข้าไปอีก ๑๔ กิโลเมตร ถึงดอยแม่อูคอ

เดือนธันวาคม “ทุ่งทานตะวัน เขาจีนแล จ.ลพบุรี”

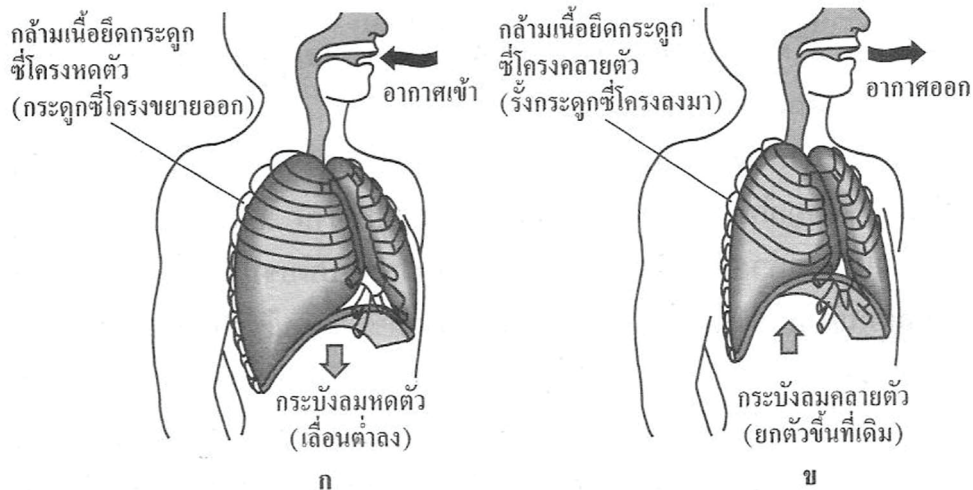

ทุ่งทานตะวัน เขาจีนแล จังหวัดลพบุรี เป็นทุ่งทานตะวันที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีพื้นที่กว้างใหญ่มาก กว่า ๑๔๐๐ ไร่ ตั้งอยู่บริเวณเขาจีนแล ใกล้วัดเวฬุวัน ตำบลโคกตูม อำเภอเมืองและเป็นทุ่งทานตะวัน ที่ใกล้ตัว เมืองลพบุรีมากที่สุดประมาณ ๑๐ กิโลเมตรเท่านั้น ด้านหลังสวยงามด้วยภูเขาเรียกว่า เขาจีนแล ถือว่าเป็น **ทุ่งทานตะวัน** ที่สวยที่สุดของจังหวัดลพบุรี

การเดินทางไปทุ่งทานตะวัน จากลพบุรี ใช้เส้นทางถนนพหลโยธิน (ลพบุรี – สระบุรี) ถึงกิโลเมตรที่ ๔ เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๐๑๗ (ทางไปตำบลโคกตูม) ระยะทางประมาณ ๘ กิโลเมตร จะถึงทางเข้าวัดเวฬุวัน (ด้านซ้ายมือ) เลี้ยวเข้าไปอีก ประมาณ ๒ กิโลเมตร จะถึงทุ่งทานตะวัน

สวดหายใจ สลายเครียด

การคลายเครียดมีด้วยกันหลายวิธี วิธีหนึ่งที่แพทย์ประจำโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดแนะนำ คือ การสวดหายใจลึกๆ เมื่อใดที่เกิดความเครียดให้แบ่งไปทำการหายใจเข้าออก พร้อมทั้งหายใจเข้าออกลึกๆ ด้วยการหายใจต้องอาศัยกล้ามเนื้อ ซึ่งแบ่งได้เป็น ๒ กลุ่มใหญ่ๆ คือ

๑. กล้ามเนื้อรอบทรวงอก คือ กล้ามเนื้อระหว่างซี่โครงและกล้ามเนื้อกลุ่มที่ใช้ยกไหล่ยืดออก (เช่น เวลาทหารเข้าแถวตรง)

๒. กล้ามเนื้อกระบังลม ซึ่งอยู่ระหว่างทรวงอกกับช่องท้อง

ถ้าจะหายใจลึกๆ จะต้องยกไหล่ยืดอกให้เต็มที่ แล้วให้กล้ามเนื้อกระบังลมหดตัวแบบราบลง (และหดหน้าท้อง) ดูดลมเข้าปอด การหายใจแบบนี้จะได้ลมหายใจเข้าออกที่ลึก เฟื่องสมานทำอย่างนี้สักพักจะทำให้ใจเรานิ่งลง ความวิตกกังวลก็จะทุเลาลง การหายใจลึกๆ ยังมีผลดีช่วยขยายปอดเอาออกซิเจนเข้าสู่ร่างกายได้มากขึ้น ทำให้สมองแจ่มใสอีกด้วย

พระพุทธเจ้าเคยสอนพระอานนทให้ทำสมาธิเพ่งลมหายใจแบบอานาปานสติกรรมฐาน (สมถกรรมฐาน) ในการต่อสู้กับความทุกข์ใคร่ เมื่อมีหญิงชาวบ้านมาเชิญเข้าไปฉันอาหารในบ้าน แล้วทำท่าเสนาหาเอาใจ ในทางพุทธศาสนาอาจจะใช้วิธีปลงสมาธิกรรมฐาน เช่น การทำสมาธิเพ่งตามดูความรู้สึกของจิตใจ เช่น จิตกำลังเกิดความกลัวก็ให้เพ่งดูความกลัวนั้นไปเรื่อยๆ จนในที่สุดมันจะค่อยๆ จางลงๆ จนหายไป (จิตเต จิตตานุปัสสี วิหารติ)

พ่อแม่รังแกฉัน กับ บาป ๑๔ ประการ

๑. พ่อแม่บางคน ทำร้ายลูกด้วยการรักเขามากเกินไป ผลก็คือเกิดภาวะรักจนหลง ลูกของตนถูกทุกอย่าง ลูกของตนดีกว่าคนอื่นเสมอ อันส่งผลให้ลูกกลายเป็นคนมีอัตตาสูง เชื้อมั่นตนเอง ในทางที่ผิด ชอบดูถูกคน เป็นตัวปัญหา แต่ไม่ยอมรับว่าตนเป็นคนสร้างปัญหา

๒. พ่อแม่บางคน ทำร้ายลูกด้วยการตามใจเขามากเกินไป ผลก็คือพ่อแม่กลายเป็น ข้าช่วงใช้ของลูก ส่วนลูกกลายเป็น “ลูกบังเกิดเกล้า” ที่พ่อแม่ต้องยอมให้เขาทุกอย่าง ที่หนักกว่านั้นก็คือ ถ้าพ่อแม่ไม่ยอมตามที่ลูกต้องการลูกบางคนก็ถึงขั้นทุบตีทำร้ายพ่อแม่

๓. พ่อแม่บางคน ทำร้ายลูกด้วยการไม่กล้าห้ามปรามสั่งสอนเมื่อลูกทำผิด ทำเลว ทำบาป ผลก็คือ ลูกสูญเสียสามัญสำนึก แยกแยะถูกผิดชั่วไม่เป็น มองไม่เห็นเส้นแบ่งทางจริยธรรมว่า ดีเป็นอย่างไร ชั่วเป็นอย่างไร จึงกลายเป็นนักเลงอันธพาล ระบายคนเขาไปทั่ว

๔. พ่อแม่บางคน ทำร้ายลูกด้วยการให้เงินลูกเพียงอย่างเดียว ผลก็คือ ลูกไม่รู้จัก คุณค่าของเงิน ไม่เห็นคุณค่าของผู้ที่หาและให้เงิน ยิ่งได้เงินมาก ยิ่งพาลยเงินเก่ง มีเงินเท่าไรก็ไม่พอใช้ และทุกๆ ที่ใช้จ่ายเงินสูง แต่กลับมีคุณภาพชีวิตต่ำ

๕. พ่อแม่บางคน ทำร้ายลูกด้วยการไม่ยอมให้ลูกเรียนรู้ที่จะพึ่งตนเอง เกรงว่าหาก ให้ลูกทำอะไรด้วยตนเองแล้วเขาจะลำบาก ผลก็คือเมื่อโตขึ้นลูกกลายเป็นลูกหาบที่พึ่งตนเองไม่ได้ ทำอะไรด้วยตนเองไม่เป็น ยิ่งเติบโตยิ่งเป็นตัวปัญหาของสถาบันครอบครัว

๖. พ่อแม่บางคน ทำร้ายลูกด้วยการไม่ยอมส่งเสริมให้ลูกได้รับการศึกษาที่ดี มัวแต่ สนใจลงทุนในการทำธุรกิจเป็นร้อยเป็นพันล้าน แต่ไม่รู้จักลงทุนในการสร้างลูกให้เป็นปัญญาชน ผลก็คือลูกเติบโตแต่ตัว แต่ทว่ามีสติปัญญาที่ต่ำต้อย ขาดทักษะการคิด การใช้เหตุผล การทำงาน การเข้า สังคม เขาไม่เพียงแต่ไม่สามารถร่วมเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมเท่านั้นแต่ยังสร้างปัญหาให้สังคมอีกต่างหาก

๗. พ่อแม่บางคน ทำร้ายลูกด้วยการทำแต่งงานสังคมสงเคราะห์นอกบ้าน โดยลืม ไปว่าคนที่ตนต้องสงเคราะห์ก่อนดูแลก่อนต้องให้ความรักก่อนก็คือลูก ผลก็คือแม้จะกลายเป็น นักสังคมสงเคราะห์ที่ประสบความสำเร็จนอกบ้าน สังคมสรรเสริญ แต่กลับเป็นพ่อแม่ที่ล้มเหลวในบ้าน และ ลูกกลายเป็นเด็กที่ขาดความรัก ความอบอุ่น ไม่พร้อมจะแบ่งปันความรักและความอบอุ่นให้ใคร

๘. พ่อแม่บางคน ทำร้ายลูกด้วยการไม่รู้จักรักยกย่องชมเชยลูกเมื่อเขาประสบความสำเร็จในการเรียน ในการทำงาน หรือในการทำกิจกรรมใดๆ ก็ตาม ผลก็คือลูกกลายเป็นคนใจคอคับแคบ ยกย่องชมเชยใครไม่เป็น เมื่อเห็นคนอื่นได้ดีมีความสำเร็จ เขาจึงเป็นนักอิจฉาริษยาตัวฉกาจ ที่จ้องแต่จะหาทางทำลายคุณงามความดีของคนอื่น

๙. พ่อแม่บางคน ทำร้ายลูกด้วยการไม่รู้จักรักสอนเขาให้รู้จักบาปบุญคุณโทษ ผลก็คือเมื่อโตขึ้น เขาจึงพร้อมผละเหินพ่อแม่ไปอย่างไม่รู้สึกลึกซึ้ง ไม่เห็นความจำเป็นว่า การเป็นลูกที่ดีนั้น จะต้องกตัญญูต่พ่อแม่ของตนอย่างไร

๑๐. พ่อแม่บางคน ทำร้ายลูกด้วยการไม่สอนลูกให้รู้จักการบำเพ็ญตนเป็นผู้ให้ ผลก็คือเมื่อโตขึ้นเขาจึงกลายเป็นคนเห็นแก่ตัวอย่างร้ายกาจ คิดแต่จะกอบโกย คิดถึงแต่ประโยชน์ส่วนตัวจนมองไม่เห็นหัวคนอื่น แทนที่จะถือหลัก “ยิ่งรวยยิ่งให้ ยิ่งได้ยิ่งแบ่ง” กลับถือหลัก “ยิ่งรวยยิ่งคอร์รัปชั่น ยิ่งแบ่งปันยิ่งสูญเสียเปล่า”

๑๑. พ่อแม่บางคน ทำร้ายลูกด้วยการไม่ยอมให้ลูกรู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง ผลก็คือลูกกลายเป็นคนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าคิด ไม่กล้าพูด ไม่กล้าทำอะไร ส่งผลให้ไร้ภาวะผู้นำ ต้องเดินตามคนอื่นโดยุษย์

๑๒. พ่อแม่บางคน ทำร้ายลูกด้วยการไม่สอนให้ลูกรู้จักสมบัติของผู้ดี ผลก็คือเขากลายเป็นคนหยาบกระด้างทั้งทางกาย ทางใจ ใจคอโหดหินทมิฬชาติ ขาดความสุภาพอ่อนน้อม ขาดสัมมาคารวะ ไม่รู้จักกาลเทศะ ไม่รู้จักประมาณตน ครองตน ครองงานไม่เป็น ไม่เห็นคุณค่าของระเบียบประเพณี กฎหมาย จรรยาจารีตของสังคม ไม่เคารพในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นคนดีของเพื่อนมนุษย์

๑๓. พ่อแม่บางคน ทำร้ายลูกด้วยการไม่แนะนำให้ลูกรู้จักคบเพื่อนที่เป็นกัลยาณมิตร (เพื่อนแท้) ผลก็คือรอบกายของเขาจึงมีแต่บาปมิตร (เพื่อนเทียม) คอยประจบสอพลอ คอยหลอกล่อให้ทำความเลวทรามต่ำช้า ติดสุรา ยาเสพติด นำพาชีวิตไปในทางเสียหาย ตกอยู่ใต้วังวนของอบายมุข สนุกสนาน ไม่สนใจหาแก่นสารให้กับชีวิต

๑๔. พ่อแม่บางคน ทำร้ายลูกด้วยการไม่รู้จักรสร้างสภาพแวดล้อมให้ลูกเป็นคนรักการอ่าน รักการเขียน รักการเรียนรู้ รักการเดินทาง ปลอ่ยให้เขาศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเองไปตามยถากรรม ผลก็คือเขากลายเป็นคนหูตาคับแคบ ขาดความรู้พื้นฐาน ขาดความรู้รอบตัว ขาดความกระตือรือร้น ไม่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การคิด พูด ทำ ไม่เฉลียวฉลาดปราดเปรื่อง ขาดความแหลมคมตามไม่ทันโลก ตกข่าว เป็นคนว่างเปล่าทางความรู้ (รอบตัว) ความคิด จิตใจ และไม่มีรสนิยมอย่างอารยชน

“หากคุณพ่อคุณแม่ได้ลองอ่านพร้อมกับพิจารณาแล้วว่าเรากำลังทำ ๑ ใน ๑๔ บาบ หรืออีกหลายๆ ข้ออยู่ก็ตาม ให้รีบหยุดบาปนั้ ก่อนที่ทุกอย่างจะสายเกินแก้ เพราะการอบรมเลี้ยงดูลูกในทางที่ถูกที่ควรก็เปรียบเสมือนเป็นแสงเทียนแสงไฟที่ช่วยส่งพวกเขาไปพบสู่เส้นทางที่ดีที่สว่าง... แต่หากคุณเป็นพ่อแม่รังแกฉั่นคือทำบาปต่อลูก อนาคตของเด็กน้อยที่ต้องโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่ดีนั้นก็อาจดับลงได้เช่นกัน”

ข้อมูล : พ่อแม่รังแกฉั่น กับ บาบ ๑๔ ประการ จาก ท่าน ว.วชิรเมธี

เข้าถึงได้จาก : <https://www.amarinbabyandkids.com/parenting/sin-14-commandments/3/>

อธิบดีกรมที่ดินเข้าร่วมเป็นเกียรติในพิธีเปิดและร่วมรับฟังการประชุมมอบนโยบาย การปฏิบัติงานแก่ปลัดจังหวัด นายอำเภอ จ่าจังหวัด และผู้บริหารส่วนกลาง เพื่อขับเคลื่อนภารกิจ และนโยบายสำคัญของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

นายประทีป กิรติเรขา อธิบดีกรมที่ดินเข้าร่วมเป็นเกียรติในพิธีเปิดและร่วมรับฟังการประชุม มอบนโยบายการปฏิบัติงานแก่ปลัดจังหวัด นายอำเภอ จ่าจังหวัด และผู้บริหารส่วนกลาง เพื่อขับเคลื่อนภารกิจ และนโยบายสำคัญของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมรอยัล จูบิลี บอลรูม อาคารชาเลนเจอร์ เมืองทองธานี เมื่อวันที่ ๑๓/ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๗๖

ภาพเล่าเรื่อง

อธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานการประชุม อ.ก.พ. กรมที่ดิน

นายประทีป กิริติเรขา อธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานการประชุม อ.ก.พ. กรมที่ดิน
ณ ห้องประชุมสำนักงานเลขานุการกรม
เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานการประชุมคณะทำงาน
พิจารณาการจัดตั้งสำนักงานที่ดินสาขา และส่วนแยก ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐

นายมานัส นัวสวัสดิ์ รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธาน
ประชุมคณะทำงานพิจารณาการจัดตั้งสำนักงานที่ดินสาขาและส่วนแยก ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐
ณ ห้องประชุม ๕ ชั้น ๕ กรมที่ดิน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
เมื่อวันอังคารที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

รองอธิบดีกรมที่ดิน
เป็นประธานมอบวุฒิบัตรและปิดการฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมหลักสูตร
ปฐมนิเทศข้าราชการพลเรือนสามัญที่อยู่ระหว่างการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ รุ่นที่ ๓

นายชัยชาญ ลิขิตวิรัชธรรม รองอธิบดีกรมที่ดิน
เป็นประธานมอบวุฒิบัตรและปิดการฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมหลักสูตร
ปฐมนิเทศข้าราชการพลเรือนสามัญที่อยู่ระหว่างการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ รุ่นที่ ๓
พร้อมทั้งเป็นผู้กล่าวปฏิญาณตนเพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการต่อต้านการทุจริต
ธ ฮ่องกงเนกประสงค์ สถาบันพัฒนาข้าราชการกรมที่ดิน แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน
กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการ
ดำเนินการเกี่ยวกับการรับชำระเงินด้วยบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (บัตรเดบิต)
ผ่านอุปกรณ์รับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electric Data Capture : EDC)

นายทรงวุฒิ สายแก้ว รองอธิบดีกรมที่ดิน
เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับการรับชำระเงินด้วยบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (บัตรเดบิต)
ผ่านอุปกรณ์รับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electric Data Capture : EDC)
เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม ๓ ชั้น ๓

รองอธิบดีกรมที่ดิน
เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการช่างรังวัดเอกชน

นายบุญช่วย ผูกสิ รองอธิบดีกรมที่ดิน
เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการช่างรังวัดเอกชน
ณ ห้องประชุมชั้น ๔ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐